

Mötesbok: Kommunfullmäktige (2024-12-05)

Kommunfullmäktige

Datum: 2024-12-05

Plats:

Kommentar:

Dagordning

Kallelse

Kallelse Kommunfullmäktige 2024-12-05	3
---------------------------------------	---

Formalia

2 Val av två justerare att justera sammanträdet's protokoll	6
3 Fastställande av dagordning	7

Information

4 Information från kommunstyrelsens ordförande	8
--	---

Svar på interpellationer och frågor

5 Interpellation till Miguel Odhner (S) angående Kungälv's kommuns agerande gentemot lokala företag på Marstrand - Liberalerna	9
--	---

Inkomna motioner, interpellationer och frågor

6 Motion från Liberalerna rörande utbildning för Kommunstyrelsens presidium	11
7 Motion stärk demokratin genom dialog - Liberalerna	14

Granskningsrapporter

8 Granskningsrapport Uppföljande granskning av revisionsrapporter från 2022	15
---	----

Ärenden från kommunfullmäktiges beredningar

9 Revidering av arbetsordning för kommunfullmäktige	16
10 Revidering av arbetsordning för beredningar	58

Ärenden från kommunstyrelsen

11 Implementering av CCS/CCU på del av Sävenäs avfallsvärme kraftverk till 2030	77
12 Ändring av redovisning av pensionsmodell	119
13 Rapportering av ej verkställda beslut kvartal 2 2024	136
14 Styrdokument – revidering av God ekonomisk hushållning	151
15 Revidering av taxa Marstrands hamnområde	173

Val, avsägelser och fyllnadsval

16 Avsägelse från uppdrag i Sociala myndighetsnämnden - Morgan Persson (L)	202
17 Avsägelse från uppdrag i Kommunfullmäktige - Marie-Charlotte Steen (SD)	203
18 Val av ersättare till ombud i AB Kongahälla	204
19 Val av ersättare i kommunstyrelsen	205

Kallelse

Sammanträdesdatum 2024-12-05

Plats Stadshuset, Sessionsalen
Tid Torsdagen den 5 december kl 17:00-22:00

Thomas Alpner (M)
Ordförande

Oskar Engdahl
Sekreterare

*Utdelning av stipendium för hållbar utveckling, kulturpris
och kulturstipendium sker i samband med sammanträdet*

KOMMUNFULLMÄKTIGE

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

ADRESS Stadshuset · 442 81
Kungälv
TELEFON 0303-23 80 00 vx
FAX 0303-132 17
E-POST kommun@kungalv.se

Kallelse

Sammanträdesdatum

2024-12-05

Dagordning

		Förslag till beslut
1	Upprop	
	Formalia	
2	Val av två justerare att justera sammanträdet protokoll	Utses
3	Fastställande av dagordning	Fastställs
	Information	
4	Information från kommunstyrelsens ordförande	Antecknas
	Svar på interpellationer och frågor	
5	KS2024/2441-1 Interpellation till Miguel Odhner (S) angående Kungälv's kommuns agerande gentemot lokala företag på Marstrand - Liberalerna	Antecknas
	Inkomna motioner, interpellationer och frågor	
6	KS2024/2630-1 Motion från Liberalerna rörande utbildning för Kommunstyrelsens presidium	Remitteras
7	Motion om att främja demokrati genom lunchmöte mellan gymnasieelever och lokala politiker i Kungälv - Liberalerna	Remitteras
	Granskningsrapporter	
8	Granskningsrapport Uppföljande granskning av revisionsrapporter från 2022	Antecknas <i>Handlingar tillkommer</i>
	Ärenden från kommunfullmäktiges beredningar	

KOMMUNFULLMÄKTIGE

KUNGÄLV'S
KOMMUN

Kallelse

Sammanträdesdatum

2024-12-05

9	KS2024/2031-1	Revidering av arbetsordning för kommunfullmäktige	Beslut
10	KS2024/2032-1	Revidering av arbetsordning för beredningar	Beslut
Ärenden från kommunstyrelsen			
11	KS2024/1171-2	Implementering av CCS/CCU på del av Sävenäs avfallsvärmekraftverk till 2030	Beslut
12	KS2024/2446-1	Ändring av redovisning av pensionsmodell	Beslut
13	KS2024/1284-4	Rapportering av ej verkställda beslut kvartal 2 2024	Antecknas
14	KS2024/2321-1	Styrdokument - revidering av God ekonomisk hushållning	Beslut
15	KS2024/2120	Revidering av taxa Marstrands hamnområde	Beslut <i>Omedelbar justering</i>
Val, avsägelser och fyllnadsväl			
16	KS2024/2240-1	Avsägelse från uppdrag i Sociala myndighetsnämnden - Morgan Persson (L)	Beslut
17	KS2024/2490-1	Avsägelse från uppdrag i Kommunfullmäktige - Marie-Charlotte Steen (SD)	Beslut
18	KS2024/2639-1	Val av ersättare till ombud i AB Kongahälla	Beslut
19	KS2024/2650-1	Val av ersättare till kommunstyrelsen	Beslut

KOMMUNFULLMÄKTIGE

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Denna behandling '2 Val av två justerare att justera sammanträdet's protokoll' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '3 Fastställande av dagordning' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '4 Information från kommunstyrelsens ordförande' har inget tjänsteutlåtande.

Interpellation till kommunalrådet Miguel Odhner (S) från Liberalerna i Kungälv angående Kungälvs kommuns agerande gentemot lokala företag på Marstrand

Sammanfattning

I ett öppet brev från invånare och båtägare i Marstrand (brevet bifogas) samt i en insändare i KP från ägare av Marstrands Varv, uttrycks oro över de nya villkor som Kungälvs kommun föreslagit för företagets markarrende. De nya villkoren innebär, enligt öppet brev, en kraftig höjning av arrendet och korta avtalstider, vilket påverkar möjligheterna att driva en stabil och långsiktig verksamhet. Marstrands Varv fyller en viktig funktion för de många båtägare i området som behöver tillgång till varvstjänster, särskilt under vinterhalvåret.

Sakfråga

Med anledning av det öppna brev som inkommit från båtägare och andra invånare i Marstrand rörande förutsättningarna för varvsverksamheten på orten, har vi Liberaler några frågor kring Kungälvs kommuns hantering av lokalt näringsliv.

Enligt brevet verkar kommunen ha föreslagit en kraftig höjning av markarrendet samt korta avtal för Marstrands Varv, något som båtägarna och företagaren menar är ohållbart för verksamhetens långsiktighet. Detta har väckt oro hos många i Marstrand som är beroende av en fungerande varvsverksamhet för båthantering.

Med bakgrund i detta undrar vi:

1. Hur ser kommunens långsiktiga strategi ut för att stödja och behålla lokalt näringsliv som skapar arbetstillfällen och gynnar invånarnas intressen i Marstrand?
2. Vilka bedömningar har gjorts av de ekonomiska och miljömässiga konsekvenserna av en eventuell nedläggning av Marstrands Varv, och hur beaktar kommunen dessa konsekvenser i sin planering?
3. Vilka alternativ kan kommunen erbjuda för att nå en rimlig lösning med längre avtal och stabila villkor som stödjer företagare som Marstrands Varv i deras investeringar och framtida utveckling?

Vi ser fram emot ett utförligt svar på dessa frågor för att kunna förstå kommunens avsikter och handlingsplan i detta ärende och för näringslivet i Marstrand. För Marstrands Varv är läget akut och vi hoppas kommunen och företaget skyndsamt kan nå en överenskommelse.

Elisabeth Mattsson (L)
Michael Karlsson (L)
Matilda Jansson (L)
Thomas Loong (L)
Cecilia Olsson (L)
Pierre Rehnlund (L)

Bilaga 1 Brev från Henrik von Sydow m.fl. inkom via mail 20241030

Öppet brev till Kungälvskommun.

2024-10-04 informerades vi cirka 100 båtägare som är kunder till Marstrands Varv om den situation som Kungälvskommunen skriver om i sin artikel.

I informationsbrevet från Filip Rodéhn, ägare till Marstrands Varv, redogjorde han för en lång och smärtsam process i sin kamp för att fortsätta driva en fungerande varvsverksamhet. Beskrivningen av hur Kungälvskommunen hanterar en ung och ambitiös företagare, född och uppvuxen på Marstrand, är häpnadsväckande.

Kommunens ambition är att få Marstrand att växa genom att fler människor bosätter sig där året runt. En del av en sådan ambition borde vara att stödja lokal företagsamhet för att skapa arbetstillfällen och skatteunderlag. Filip Rodéhn driver en viktig verksamhet med hantering av fritidsbåtar. Nästan alla som bor på Marstrand äger eller har tillgång till båt, och minst 90% av alla fritidsbåtar ligger upplagda på land under större delen av året.

I dagsläget är det Marstrands Varv och Ringens Varv som bedriver varvsverksamhet på heltid i Marstrand samt ett på Klöverön. Det förslag som Kungälvskommunen försöker tvinga Marstrands Varv att acceptera, inklusive en radikal höjning av markarrendet och korta avtal, är helt orimligt. Inget företag med löpande investerings- och rekryteringsbehov kan drivas på så korta intervaller.

En nedläggning skulle innebära att Marstrand förlorar ett företag och arbetstillfällen, vilket leder till lägre utbud och mindre konkurrens. Många båtägare på Marstrand skulle söka sig till andra platser för att lägga upp sina båtar, vilket är en ekonomiskt och miljömässigt olycklig utveckling.

Det är obegripligt att Kungälvskommunens politiker och tjänstepersoner aktivt vill medverka till att sänka en ung och ambitiös företagare och orsaka stora ekonomiska och miljömässiga förluster för många boende på Marstrand. Vi uppmanar Kungälvskommunen att ge Filip Rodéhn rimliga och konstruktiva förutsättningar att långsiktigt kunna vidareutveckla sin verksamhet.

Politiker, ta ansvar!

Henrik von Sydow, Jesper Ramsö, Dennis Olsson, Ulf Rehnmark, Lennart Nilsson, Lars Bjerhem, Leif Larsson, Svein Ruud, Bo Lindvall, Gustav Wohlfahrt, Sigvard Törnqvist, Stefan Hellman, Hellman Yachts AB, Anders Hurtig, Erik Pileblad, Rutger Svensson, Richard Josefsson, Pernilla Wohlfahrt, Fredrik Skeppstedt, Hasse Iwarsson, Kristoffer Lindskog, Tobias Rees, Bobo Östlund, Gösta Blomqvist, Emil Heijel, Kristian Larsson, Jan Holmberg, Henry Ljung, Elisabeth von Flüe, Henrik Nilsson, Per Båtelson, Johan Henriksson, Tore Rodéhn, Magnus Rundberg, Leif Andersson, Erik Krona, Marie Hernmarck, Hanspeter von Flüe, Eva Hurtig, Jan Scheja, Christer Mörner, Stefan Nilsson, Erling Gustafsson, Sven-Åke Samuelsson, Pål Ryfors, Robert Högberg, Nordic Marine Norden AB, Cristina Foconi, Bosse Tingbäck, Petter Arvidson, Tobias Husberg, Cstrider AB, Ebbe Larsson, Björn Ohde, Sven Boethius, Lars Ullnerth, Lena Hofmann

Filen hittades inte. Den är antingen borttagen eller utcheckad

Marstrand/Kungälv 2024-11-27

Motion: Behov av utbildning för kommunstyrelsens presidium rörande arbetsgivaransvar och arbetsledning

Förslag från: Liberalerna i Kungälv

Sammanfattning

Den senaste tidens händelser i Kungälv har visat på bristande arbetsledning och arbetsgivaransvar från kommunstyrelsens ordförande (KSO). Detta har lett till allvarliga konsekvenser för arbetsmiljön och kommunens anseende, samt stora kostnader i samband med uppsägningen av kommundirektören. Förtroendevalda som saknar adekvat utbildning har idag ansvar för arbetsledning och arbetsmiljö, vilket är ett förlegat system. För att säkerställa en professionell arbetsledning behövs utbildning i arbetsgivaransvar, avtalshantering och arbetsledning.

Bakgrund och behov av kunskap

Kommunstyrelsens ordförande har det direkta personalansvaret för kommundirektören, den högsta tjänstemannen i kommunen. Bristande kompetens och kunskap inom arbetsgivaransvar, såsom arbetsledning, förhandling, avtalsskrivning och arbetsmiljöansvar, har skapat en ohållbar arbetssituation och en osund kultur. Den tidigare kommundirektören överbelastades med arbetsuppgifter utan tillräckligt stöd, och den otillräckliga arbetsledningen resulterade i omfattande ekonomiska och organisatoriska konsekvenser.

För att möta dagens krav på professionellt ledarskap och arbetsgivaransvar behöver presidiet och i vissa fall även övriga ledamöter genomgå utbildning inom följande områden:

- **Arbetsgivaransvar:** Grundläggande kunskaper om arbetsmiljölagstiftning och personalansvar.
- **Arbetsledning:** Förmåga att fördela arbetsuppgifter, hantera belastning och skapa en hållbar arbetsmiljö.
- **Avtalsförhandling och hantering:** Kunskap om avtalsskrivning, rättigheter och skyldigheter för både arbetsgivare och anställda.
- **Ledarskap och kommunikation:** Verktyg för att hantera konflikter, skapa transparens och främja en sund arbetskultur.

Sakframställan

De senaste åren har arbetsbördan för kommundirektören konstant varit för hög utan att ansvarig arbetsgivare, kommunstyrelsens ordförande, har vidtagit åtgärder för att hantera detta. Bristen på ledarskap och kunskap om arbetsledning har resulterat i:

1. **Överbelastning av kommundirektören:** Med fler arbetsuppgifter än vad som är rimligt enligt arbetsmiljölagen.
2. **Tvivelaktiga avtal:** Tilläggsavtal och kompensationsmodeller som saknar insyn och tydliga riktlinjer.
3. **Ekonomiska konsekvenser:** Dyrt utköp av kommundirektören till följd av bristande arbetsledning.
4. **Försämrat förtroende:** En ledarskapskris som skadat tilltron till kommunen både internt och externt.

Att förtroendevalda, utan adekvat utbildning, ansvarar för arbetsledning är inte längre hållbart. Det är nödvändigt att säkerställa att de som innehar denna roll har rätt kompetens för att undvika liknande problem i framtiden. Eftersom vice ordföranden i kommunstyrelsen av olika skäl kan behöva ersätta KSO skall utbildningen erbjudas hela presidiet.

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsens presidium, inklusive kommunstyrelsens ordförande och vice ordföranden, ska erbjudas en utbildning i arbetsgivaransvar, arbetsmiljö och arbetsledning.
2. Kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram ett utbildningspaket för presidiet och eventuellt andra berörda förtroendevalda, som ska omfatta arbetsgivaransvar, arbetsmiljö, avtalsförhandling och arbetsledning. Utbildningspaketet ska säkerställa att deltagarna får både teoretiska och praktiska kunskaper.
3. Kommunfullmäktige beslutar att införa en rutin där presidiet löpande genomgår fortbildning i relevanta ämnen som arbetsrätt, avtalsförhandling och ledarskap.
4. Kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen ska säkerställas transparens och bred delaktighet i framtida avtal och överenskommelser med kommundirektörer.
5. Kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen på årlig basis utvärderar och följer upp hur arbetsmiljö och ledarskap hanteras av kommunstyrelsens presidium för att förebygga framtida problem.

Genom att anta dessa förslag kan Kungälv's kommun säkerställa en professionell och hållbar arbetsledning som främjar både effektivitet och förtroende i organisationen.

För Liberalerna i Kungälv:

Elisabeth Mattsson (L)

Michael Karlsson (L)

Thomas Loong (L)

Motion om att främja demokrati genom lunchmöten mellan gymnasieelever och lokala politiker i Kungälv

Bakgrund

Att engagera ungdomar i demokratiska processer är avgörande för att skapa medvetna och aktiva medborgare. Genom att ge gymnasieelever möjlighet att träffa och samtala med lokala politiker kan vi öka deras förståelse för politiska processer, och ge dem en plattform för att uttrycka sina åsikter och ställa frågor direkt till beslutsfattare.

Förslag

Förslaget syftar till att stärka det demokratiska samtalet. Liberalerna föreslår därför att demokratiberedningen inleder ett program där lokala politiker bjuds in att äta lunch med gymnasieelever. Syftet är att skapa en informell miljö där eleverna kan ställa frågor, diskutera aktuella samhällsfrågor och få en djupare insikt i hur politiska beslut fattas.

Genomförande

- Samordning sker i samarbete med Kungälvs kommuns gymnasieskola och demokratiberedningen
- Tidsplan: Lunchmötena hålls med återkommande frekvens under läsåret
- Deltagare: Lokala politiker och gymnasieelever deltar vid lunchmöte på Mimers Hus
- Utvärdering: Demokratiberedningen får i uppdrag att ta fram en process för att samla in det som framkommit under genomförda lunchmöten

Mål

Att skapa en direkt dialog mellan unga medborgare och lokala politiker för att öka ungdomars engagemang och förståelse för demokrati och politiska processer.

Liberalerna yrkar på att:

- Att kommunstyrelsen får i uppdrag att inleda ett program för lunchmöten mellan lokala politiker och gymnasieelever enligt ovanstående förslag.

Liberalerna Kungälv
2024-11-27

Matilda Jansson (L)

Denna behandling '8 Granskningsrapport Uppföljande granskning av revisionsrapporter från 2022' har inget tjänsteutlåtande.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (1)

Beredningskrivelse

Instans:
Demokratiberedningen

Datum:
2024-09-26

Revidering av arbetsordning för kommunfullmäktige (Dnr KS2024/2031-1)

Sammanfattning

I arbetsordningen för kommunfullmäktige regleras hur interpellationer ska behandlas inför och under kommunfullmäktiges sammanträden.

För att få en bättre debatt under sammanträdena har demokratiberedningen haft uppe formerna för interpellationen så att alla ledamöter ska ha samma förutsättningar att ta del av svaret och debatten under sammanträdet.

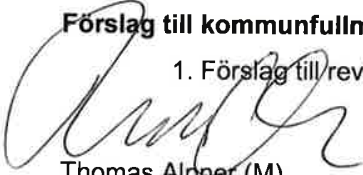
Demokratiberedningen föreslås att följande revideras i enlighet med upprättat förslag på arbetsordning:

- Interpellationen ska vara överlämnad till förvaltningen senast klockan 17:00 en vecka innan det sammanträde vid vilket den är avsedd att framställas
- Svar på interpellationen ska vara överlämnad till interpellanten och övriga ledamöter samt ersättare två dagar innan sammanträdet då interpellationen tas upp. Kommunfullmäktiges sekreterare ansvarar för att svaret på interpellationen läggs i mötesverktyget.
- Vid konvertering av en fråga till interpellation gäller reglerna för interpellation under punkt 5.2.

Utöver förslagen avseende interpellationer, föreslås ett antal redaktionella förändringar utifrån ändrad förvaltningsorganisation.

Förslag till kommunfullmäktige

1. Förslag till revideringar i arbetsordning för kommunfullmäktige antas.

Thomas Alper (M)
Ordförande

Victoria Dahlqvist (SD)
Vice ordförande

Expedieras till:

För kännedom till:

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Arbetsordning för kommunfullmäktige

Arbetsordning

Diarie-/dokumentnummer: **KS2023/1290**
Beslut: **Kommunfullmäktige § 133/2023**
Beredande politiskt organ: Demokratiberedningen
Ersätter tidigare beslut **KS2022/2397, 2022-11-24, KF § 150/2022**
Giltighetstid: 2027-12-31
Dokumentansvarig: Kommunsekreterare
Senast uppdaterad av: Oskar Engdahl

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	4
1.1 Allmänna bestämmelser	4
2. Ledamöter, tjänstgöring m.m.....	4
2.1 Antalet ledamöter (5 KAP. 5-7 §§ KL)	4
2.2 Presidium (5 KAP. 11 § KL).....	4
2.2.1 Beredningsorgan för kommunrevisionens budget	6
2.3 Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare (5 kap 12-15 §§ KL)	6
2.4 Placeringsordning	6
2.5 Utbildning/omvärldsorientering	7
3. Tillkännagivande, tid, plats och förlängning av sammanträde.....	7
3.1 Tid och plats för sammanträdena (5 KAP. 12 § KL)	7
3.2 Tillkännagivande och annons till sammanträdena.....	7
3.3 Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde	8
3.4 Ärenden och handlingar till sammanträdena	9
4. Mål och viljeinriktning	9
4.1 Turordning för handläggning av ärendena.....	9
4.2 Beredning av ärendena	10
4.2.1 Beredningsplikten (5 kap 26-34 §§ KL)	10
5. Initiativrätt	10
5.1 Motioner.....	10
5.2 Interpellationer	11
5.3 Frågor	11
5.4 Företagens initiativrätt	12
6. Återredovisning från nämnderna 6 kap 5 § KL.....	12
7. Prövning av ansvarsfrihet och anmärkning	12
8. Sammanträdet.....	12
8.1 Upprop	12
8.2 Protokolljusterare, tid och plats 5 kap. 70 §.....	13
8.3 Rätt att delta i överläggningar 5 kap. 41,42 §§ KL.....	13
8.4 Talarordning och ordning vid sammanträden	14
8.5 Yrkanden m.m.	14
8.6 Deltagande i beslut och jäv.....	14

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

8.7	Omröstning	15
8.7b.	Sluten omröstning	15
8.8	Valsedlar	15
8.9	Reservation (4 kap 27 § KL)	16
8.10	Bordläggning och återremiss (5 kap 50, 51 § KL)	16
8.11	Protokollsanteckning	16
9.	Valfrågor	16
9.1	Valberedning	17
10.1	Protokollsjustering och protokollsutformning (5 kap 65-70 §§ KL)	17
10.2	Tillkännagivande av justering (8 kap 12 § KL)	17
10.3	Expediering och publicering	18
11.	Sammanträde på distans	18
12.	Fullmäktigeberedningar	18

**KUNGÄLV
KOMMUN**

1. Inledning

1.1 Allmänna bestämmelser

1 § För kommunfullmäktiges sammanträden och ärendenas handläggning gäller, utöver vad som är stadgat i kommunallagen (2017:725), föreskrifterna i denna arbetsordning. Denna arbetsordning träder i kraft den 24 november 2022 och ersätter därvid tidigare arbetsordning.

2 § Ett exemplar av kommunallagen i senast gällande lydelse och arbetsordning skall tillställas varje ledamot och ersättare så snart senaste val av ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige blivit fastställt samt hållas tillgänglig vid varje sammanträde med kommunfullmäktige.

2. Ledamöter, tjänstgöring m.m.

2.1 Antalet ledamöter (5 KAP. 5-7 §§ KL)

3 § Fullmäktige har 61 ledamöter.

I vallagen finns det bestämmelser om antalet ersättare.

2.2 Presidium (5 KAP. 11 § KL)

4 § Fullmäktige väljer för varje mandatperiod en ordförande samt en eller flera vice ordförande som tillsammans utgör fullmäktiges presidium. Presidieval skall förrättas på sammanträde före utgången av december.

Ordförande tituleras kommunfullmäktiges ordförande och vice ordförande tituleras Kommunfullmäktiges vice ordförande.

Titulatur: Kommunfullmäktiges ordförande och kommunfullmäktiges vice ordförande. Vid flera vice ordförande tituleras dess 1:a, 2:a, 3:e etc.

Tillsammans kallas samtliga ordförande för fullmäktiges presidium.

Tills presidieval har förrättats, tjänstgör som ordförande den som har varit ledamot i fullmäktige längst tid (ålderspresident).

Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot skall den äldste av dem vara ålderspresident.

5 § Avgår ordföranden eller någon av vice ordförandena som ledamot eller från sin presidiepost under tjänstgöringstiden, väljs annan för återstående tid.

6 § Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget ankommer det på den som varit ledamot i fullmäktige längst tid, eller, om två eller flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid, den äldre av dem (ålderspresidenten) att utöva ordförandeskapet.

7 § Presidiet ska ha regelbundna möten med gruppledarna.

KUNGÄLV KOMMUN

Presidiet har närvarorätt vid beredningarnas sammanträden samt kommunstyrelsens och nämndernas sammanträden. Presidiet har rätt att inhämta information från förvaltning och nämndorganisation.

Kommunfullmäktiges ordförande

Kommunfullmäktiges ordförande leder kommunfullmäktiges möten.

Kommunfullmäktiges ordförande ska vara kommunens främsta företrädare och det politiska arbetets sammanhållande kraft med ett övergripande ansvar för att dialog mellan de olika delarna i den politiska organisationen förs. Rollen ställer stora krav på social kompetens, förmåga att väcka förtroende över partigränser, lyhördhet och initiativ. Kommunfullmäktiges ordförande ska verka för att vår organisationsmodell efterlevs och utvecklas i samråd med beredningarna, kommunstyrelsen, utskotten och nämnderna. Kommunfullmäktiges ordförande är tillika ordförande i demokratiberedningen.

Kommunfullmäktiges ordförande har också till uppgift att:

- Bereda och förbereda kommunfullmäktige samt säkerställa att ett rättssäkert beslutsunderlag finns alt laglighet bereda och förbereda kommunfullmäktige samt säkerställa att beslutsunderlag finns
- Hålla medborgarstämmor
- Sätta agendan för kommunfullmäktige i samråd med vice ordförande
- Samordna arbetet för samtliga beredningar tillsammans med beredningsledarna
- Representera kommunen vid besök och resor.
- Ska vara väl insatt i kommunallagen och hålla sig ajour med eventuella förändringar.

Kommunfullmäktiges vice ordförande

Kommunfullmäktiges vice ordförande medverkar vid beredning av kallelse och upprättande av dagordning.

Vice ordföranden tjänstgör som ordförande på kommunfullmäktiges möten när ordföranden finner det lämpligt.

Kommunfullmäktiges vice ordförande är tillika vice ordförande i Demokratiberedningen

Kommunfullmäktiges ordförande har också till uppgift att:

- Delta och vid behov hålla medborgarstämmor
- Delta i arbetet kring kommunfullmäktiges agenda
- Representera kommunen vid besök och resor

Kommunfullmäktiges presidium

Kommunfullmäktiges presidium ges närvaro- och yttranderätt vid beredningarnas sammanträden samt kommunstyrelsens och nämndernas sammanträden efter dialog med berörda presidier.

Presidiet ges rätt att inhämta information från förvaltning och nämndorganisation.

Kommunfullmäktiges presidium överlämnar förslag till budget för kommunrevisionen till ekonomiberedningen budget som sedan inarbetar förslaget i ekonomiberedningens förslag till budgetriktlinjer.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Leder nationaldagskommitténs arbete.

Kommunfullmäktiges presidium verkar som ett stöd för beredningspresidierna.

Tillser att ekonomiska resurser finns för varje beredning att genomföra utbildning och omvärldsbevakning.

Tillser beredningspresidierna i alla beredningar har regelbundna träffar minst 3 ggr per termin.

Kommunfullmäktiges presidium tillser tillsammans med beredningspresidierna att beredningarna genomgår relevanta utbildningar.

2.2.1 Beredningsorgan för kommunrevisionens budget

8 § Kommunfullmäktiges presidium skall svara för budgetberedning av revisionsanslaget.

2.3 Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare (5 kap 12-15 §§ KL)

9 § Ledamot som är förhindrad att delta i sammanträde eller del av sammanträdet kallar själv in ersättare som står i tur att tjänstgöra.

Ledamot, som i förväg anmält förhinder att delta i sammanträde eller del av sammanträdet men ändå inställer sig vid detta, träder i tjänstgöring även om ersättare kallats eller trätt i tjänstgöring. Ledamot, som har avbrutit tjänstgöringen vid sammanträde p.g.a. annat hinder än jäv, får därefter inte under samma dag tjänstgöra vid sammanträdet.

10 § Om ledamot uteblir från sammanträde utan att i förväg ha anmält förhinder eller hinder uppkommer för en ledamot att vidare delta i ett pågående sammanträde, kallar ordföranden in den ersättare som är tillgänglig och står i tur att tjänstgöra.

11 § Ordföranden bestämmer, när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl för det bör dock inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

Ledamot är skyldig att anmäla till sekreteraren om ledamoten avbryter sin tjänstgöring.

2.4 Placeringsordning

12 § Vid kommunfullmäktiges sammanträden intar presidiets ledamöter och fullmäktiges sekreterare särskilda platser vid presidiebordet.

I inledning av ny mandatperiod förväntas gruppledare för respektive parti, gruppering av partier komma överens om placeringsordning. Kommunfullmäktiges ordförande leder dessa samtal.

Partierna bestämmer själva inbördes ordning. Ersättarna sitter på anvisad plats.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Gruppledaren sitter lätt tillgänglig för talarstolen Ledamot, som utsetts vid särskild röstsammanräkning, intar för återstoden av mandatperioden den förutvarande ledamotens plats om inte partierna inte bestämmer annat

2.5 Utbildning/omvärldsorientering

13 § Fullmäktiges ledamöter och ersättare erbjuds alltid en grundutbildning om kommunen och förtroendeuppdraget i början av mandatperioden.

3. Tillkännagivande, tid, plats och förlängning av sammanträde

3.1 Tid och plats för sammanträdena (5 KAP. 12 § KL)

1 § Kommunfullmäktige bestämmer dagar, klockslag och plats för sammanträden nästkommande år, senast under december månad.

De år då val av kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet, sammanträder nyvalda kommunfullmäktige första gången i oktober/november.

Ålderspresidenten bestämmer dagen och tiden för det första sammanträdet efter samråd med kommunstyrelsens presidium.

2 § Om det föreligger skäl för det, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden eller platsen för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden eller platsen för ett sammanträde ska ändras, låter ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet. Uppgift om beslutet ska snarast tillkännages på lämpligt sätt.

3 § Sammanträde skall också hållas, när kommunstyrelsen eller minst en tredjedel av fullmäktiges ledamöter begär det eller ordföranden anser att det behövs. Sådan begäran om extra sammanträde skall göras skriftligen hos ordföranden med uppgift om det eller de ärenden, för vars handläggning sammanträdet begärs. Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordföranden.

3.2 Tillkännagivande och annons till sammanträdena

4 § Tillkännagivande av sammanträde med kommunfullmäktige - med uppgift om tid och plats för sammanträdet och om de ärenden, som skall behandlas - utfärdas av ordföranden eller, vid förhinder för denne, av vice ordföranden.

Tillkännagivandet skall anslås på kommunens anslagstavla minst en vecka före sammanträdesdagen. Kungörelsen skall inom samma tid på ett lämpligt sätt också lämnas till varje ledamot och ersättare.

Uppgift om tid och plats samt de viktigaste ärendena för sammanträdet skall minst en vecka före sammanträdesdagen införas i den eller de ortstidningar som fullmäktige beslutar. Fullmäktige

beslutar särskilt om i vilken eller vilka ortstidningar som annonsering om sammanträde ska ske. Annonsering ska även ske på kommunens webbplats.

Fullmäktige bestämmer i vilken utsträckning uppgift om de ärenden som ska behandlas ska införas i ortstidningen/ortstidningarna. Om särskilda skäl föreligger får dock ordföranden inför ett visst sammanträde begränsa annonseringen i ortstidningen/ortstidningarna samt på webbplatsen.

Om ärende fordrar så skyndsamt handläggning att kungörande i den ordning som föreskrivs ovan inte hinns med, skall tillkännagivandet med uppgift om ärendet anslås senast vardagen närmast före sammanträdesdagen och på ett lämpligt sätt lämnas till varje ledamot och ersättare i fullmäktige så tidigt, att den kan tänkas nå dem inom samma tid.

3.3 Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

18 § Fullmäktiges sammanträden bör om möjligt avslutas före kl. 22.00. Fullmäktige skall senast en halvtimme före detta klockslag tillfrågas om sammanträdet skall fortsätta omedelbart eller annan dag eller om återstående ärenden skall handläggas vid nästa sammanträde. Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordföranden.

19 § Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen, kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast, när och var sammanträdet skall fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordföranden en kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet skall fortsätta inom en vecka, behöver någon kungörelse inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Beslut om förlängt eller fortsatt sammanträde skall protokollföras i eller i anslutning till den paragraf då beslutet fattades.

5 § Fullmäktiges sammanträden bör om möjligt avslutas före kl. 22.00. Fullmäktige skall senast en halvtimme före detta klockslag tillfrågas om sammanträdet skall fortsätta omedelbart eller annan dag eller om återstående ärenden skall handläggas vid nästa sammanträde. Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordföranden.

6 § Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen, kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast, när och var sammanträdet skall fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordföranden en kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Om sammanträdet skall fortsätta inom en vecka, behöver någon kungörelse inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Beslut om förlängt eller fortsatt sammanträde skall protokollföras i eller i anslutning till den paragraf då beslutet fattades.

3.4 Ärenden och handlingar till sammanträdena

7 § Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförande när fullmäktige ska behandla ett ärende, om inte annat följer av lag.

8 § Styrelsens, övriga nämnders och beredningars förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tagits in i tillkännagivandet bör tillställas varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordföranden bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar ska tillställas ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Interpellationer bör tillställas samtliga ledamöter och ersättare senast dagen före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda. Interpellationssvar bör tillställas samtliga ledamöter och ersättare i samband med utskick av övriga handlingar inför det sammanträde interpellationen avses bli besvarad. Frågor bör tillställas berörd ordförande eller förste vice ordförande senast 18.00 dagen före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

Interpellationer och frågor bör tillställas samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

4. Mål och viljeinriktning

4.1 Turordning för handläggning av ärendena

22 § Vid sammanträdet handläggs ärendena i den ordning de tagits upp i tillkännagivandet om inte fullmäktige beslutar annat. Ärenden av större allmänt intresse bör upptas i början på föredragningslistan.

I det fall ärenden bordläggs tas dessa upp först på nästkommande sammanträde. Interpellationer och frågor besvaras direkt efter informationsärenden och före ärenden från kommunstyrelsen.

För interpellationer avsätts maximalt en timma i början av sammanträdet och är inte interpellationerna färdigbehandlade behandlas de i slutet av dagordningen.

Fullmäktige kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i kungörelsen.

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

4.2 Beredning av ärendena

23 § Om kommunfullmäktige inte beslutar något annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som kommunfullmäktige skall behandla skall remitteras. Kommunstyrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remissinstans av sådana ärenden.

Ärende som inkommit och som senare kan bli föremål för fullmäktiges behandling överlämnas till respektive nämnd och/eller förvaltning för handläggning.

Fullmäktiges ordförande skall hållas underrättad om ärenden av vilka det klart framgår att de måste behandlas av fullmäktige och som är av större vikt.

4.2.1 Beredningsplikten (5 kap 26-34 §§ KL)

24 § Alla ärenden som fullmäktige avgör måste först beredas, antingen av en fullmäktigeberedning eller av en nämnd vars verksamhetsområde berörs av ärendet.

Om ärendet endast har beretts av en fullmäktigeberedning måste den eller de nämnder vars verksamhetsområde berörs av ärendet alltid ges tillfälle att yttra sig.

Kommunstyrelsen skall alltid ges tillfälle att yttra sig. Kommunstyrelsen skall lägga fram förslag till beslut om inte en annan nämnd eller en fullmäktigeberedning gjort detta.

Ett ärende som är brådskande får avgöras utan beredning om samtliga närvarande ledamöter är ense om beslutet.

Beredningstvånget ovan gäller inte för val eller avsägelse från ett uppdrag som förtroendevald.

5. Initiativrätt

5.1 Motioner

25 § En motion skall vara skriftlig och egenhändigt undertecknad eller på annan sätt bestyrkt av en eller flera ledamöter i fullmäktige. Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma motion.

Motionen skall innehålla en bakgrund till förslaget/förslagen i motionen. Innehåller motionen mer än ett förslag skall varje förslag numreras.

Motionen remitteras utan debatt.

Fullmäktige beslutar om remiss för beredning av motion.

Ersättare får väcka motion endast vid sammanträde då ersättaren tjänstgör som ledamot.

En motion bör beredas så, att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen väcktes. Om beredningen inte kan avslutas inom denna tid, skall detta och vad som har kommit

**KUNGÄLV
KOMMUN**

fram vid beredningen anmälas till fullmäktige inom samma tid. Fullmäktige får då avskryva motionen från vidare handläggning

Kommunstyrelsen skall årligen redovisa till fullmäktige de motioner vilkas beredning ännu inte slutförts.

5.2 Interpellationer

26 § En interpellation skall vara skriftlig och egenhändigt undertecknad eller på annan sätt bestyrkt av en ledamot.

Interpellationen ska vara överlämnad till förvaltningen senast klockan 17:00 en vecka innan det sammanträde vid vilket den är avsedd att framställas. Interpellation skall inkomma till enheten för kommunkansli och juridik senast tredje vardagen före det sammanträde vid vilket den är avsedd att framställas. Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma interpellation. Interpellationen skall ha ett bestämt innehåll och vara försedd med motivering.

Interpellation bör besvaras senast under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes.

Interpellationen överlämnas till den person till vilken den är riktad samt till kommunfullmäktiges sekreterare.

Svar på interpellationen ska vara överlämnad till interpellanten och övriga ledamöter samt ersättare två dagar innan sammanträdet då interpellationen tas upp. Kommunfullmäktiges sekreterare ansvarar för att svaret på interpellationen läggs i mötesverktyget.

Den ledamot som har ställt interpellationen bör få del av svaret dagen före den sammanträdesdag, då svaret ska lämnas.

Interpellation som ställts till kommunstyrelsens eller annan nämnds ordförande får ordföranden överlämna att besvaras av annan i kommunstyrelsen eller i annan nämnd som på grund av sitt uppdrag har särskilda förutsättningar att besvara interpellationen.

Om en interpellation avser förhållandena i ett sådant företag som avses i 10 kap. 3-4 §§ får den ordförande till vilken interpellationen har ställts överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i företagets styrelse att besvara interpellationen.

En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet. En ersättare som ställt en interpellation har rätt att delta i överläggningen då svaret på interpellationen behandlas. Ersättaren har beslutanderätt endast om ersättaren tjänstgör

5.3 Frågor

27 § En fråga skall vara skriftlig och egenhändigt undertecknad eller på annan sätt bestyrkt av en ledamot. Den skall ges in till förvaltningen enheten för kommunkansli och juridik senast tredje vardagen före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den. Vad som sägs 26 § gäller i tillämpliga delar också på fråga

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Om den tillfrågade förklarar sig beredd att besvara frågan, beslutar fullmäktige utan föregående överläggning om frågan får framställas. Lämnas sådant medgivande, bör frågan besvaras vid sammanträdet.

När fråga besvaras får endast den ledamot, som framställt frågan och den som lämnar svaret delta i överläggningen.

Fullmäktige kan besluta att en fråga får behandlas som interpellation om frågeställaren själv begär detta. Sådant beslut skall fattas utan föregående överläggning. **Vid konvertering av en fråga till interpellation gäller reglerna för interpellation under punkt 5.2.**

5.4 Företagens initiativrätt

28 § Styrelsen i ett sådant företag som avses i 10 kap. 3-4 §§ får väcka ärenden i fullmäktige om sådana ärenden som företaget är skyldigt att se till att fullmäktige får ta ställning till.

6. Återredovisning från nämnderna 6 kap 5 § KL

29 § Fullmäktige beslutar om omfattningen och formerna för nämndernas återredovisning av uppdrag som fullmäktige lämnat. Närmare bestämmelser härom anges i respektive nämnds reglemente.

7. Prövning av ansvarsfrihet och anmärkning

30 § Presidiet bereder frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

8. Sammanträdet

8.1 Upprop

31 § Vid sammanträdes början förrättas upprop. Avbryts pågående sammanträde skall nytt upprop ske då sammanträdet fortsätter. Upprop avslutas med klubbslag. Om ledamot infinner sig vid sammanträde efter det att uppropet är avslutat, skall ledamoten anmäla sig hos ordföranden, som efter tillkännagivanden om närvaron låter ledamoten inträda i tjänstgöring.

Ledamot och ersättare, som tjänstgör i ledamots ställe, får inte annat än tillfälligtvis lämna sammanträde utan att anmäla detta till ordföranden.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

8.2 Protokolljusterare, tid och plats 5 kap. 70 §

32 § Ordföranden bestämmer tid och plats för justeringen av protokollet från sammanträdet.

Sedan uppropet har förrättats enligt 31 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

8.3 Rätt att delta i överläggningar 5 kap. 41,42 §§ KL

33 § Icke tjänstgörande ersättare har yttranderätt (ej beslutanderätt) vid fullmäktiges överläggningar.

Ordföranden, samt vid dennes förfall vice ordföranden, i en nämnd vars verksamhetsområde ett ärende berör får delta i överläggningarna i ärendet.

I interpellationsdebatten får alla fullmäktigeledamöter och ersättare delta. När en fråga besvaras får bara den som ställer frågan och den som svarar delta i överläggningarna.

Ordföranden i en nämnd eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga, får delta i den överläggning som hålls med anledning av svaret.

Ordföranden och vice ordförandena i en fullmäktigeberedning har rätt att delta i överläggningen när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har handlagt.

Styrelsens ordförande i ett sådant företag som avses i 3 kap. 17 och 18 §§ KL, har rätt att delta i överläggningen när fullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållandena i före-taget.

34 § Den tjänsteman som har den ledande ställningen bland kommunens tjänstemän äger rätt att yttra sig vid kommunfullmäktiges överläggningar.

Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

35 § Kommunens revisorer får delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Revisorerna får också delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas egen förvaltning.

Sakkunnigt biträde ska ges tillfälle att yttra sig vid fullmäktiges behandling av revisionsberättelsen.

36 § Ordföranden låter efter samråd med vice ordföranden i den utsträckning som det behövs kalla ordförandena och vice ordförandena i nämnderna och fullmäktigeberedningarna, revisorerna samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning de som har kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

37 § Fullmäktige får bestämma att ledamöterna i en fullmäktigeberedning skall ha rätt att delta i överläggningarna men inte i besluten när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen handlagt.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

8.4 Talarordning och ordning vid sammanträden

38 § Ledamot och annan som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning de anmält sig och blivit uppropade. Den som under överläggningen i en fråga blir personligt angiven, kan få ordet för kort replik. Likaså kan företrädare för parti eller partigruppering få replik om partiet eller partigrupperingen namngivits i anförandet. Vid uppenbart tilltal utan att person eller parti blir namngivet överlåts till ordföranden att bedöma om replikskifte får ske.

Som rekommendation gäller att den som lämnar replik har högst två minuter till sitt förfogande för repliken. Ordet skall då begäras omedelbart efter föregående anförande. Replik medges endast två gånger under samma huvudanförande.

När ledamot uppropas för att få ordet, bör ordföranden omnämna dennes partitillhörighet. För talare, som yttrar sig upprepade gånger under ett sammanträde, avstår ordföranden lämpligen från att omnämna partitillhörigheten. Detsamma gäller för replikerna.

Om någon i sitt yttrande avlägsnar sig från ämnet eller blandar in något, som inte hör dit, får ordföranden med klubbslag fästa talarens uppmärksamhet därpå. Om talaren inte rättar sig, kan ordföranden frånta talaren ordet. I övrigt får ingen avbryta en talare under hans anföranden.

Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och inte rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden upplösa eller ajournera sammanträdet.

8.5 Yrkanden m.m.

39 § Ett förslag eller yrkande, som ledamot framställer under överläggningen i ett ärende och som skall föranleda proposition, skall avfattas skriftligen.

Ordföranden får vägra proposition, om ordföranden anser att ett framställt förslag eller yrkande strider mot gällande lag eller allmän författning eller denna arbetsordning. Om kommunfullmäktige bifaller yrkande att proposition skall ställas, får ordföranden dock inte vidare vägra proposition.

Ordföranden skall vägra proposition, om ordföranden anser att ett framställt förslag eller yrkande innebär ett nytt ärende. I sådant fall blir ordförandens beslut gällande. Vad nu sagts är inte tillämpligt i ärende som inte behöver beredas.

När kommunfullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats rätt. Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller återtas, om inte kommunfullmäktige beslutar medge det enhälligt.

8.6 Deltagande i beslut och jäv

40 § En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, skall anmäla detta till ordföranden, innan beslutet fattas. En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om kommunfullmäktige fattar det med acklamation.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

En ledamot som inte deltar i handläggningen av ett ärende på grund av jäv bör lämna sin plats under handläggningen av ärendet.

8.7 Omröstning

41 § Ordföranden bestämmer om omröstning ska ske med hjälp av omröstningsanläggning eller efter upprop.

Omröstningarna genomförs så, att ledamöterna avger sina röster efter upprop. Uppropet sker enligt uppspropslistan.

Ordföranden avger alltid sin röst sist.

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

Vid användning av omröstningsanläggningen ska följande gälla:

Efter anvisning av ordföranden ska ledamöterna avge sina röster genom att trycka på några av knapparna Ja, Nej eller Avstår, sedan ordföranden meddelat att det är klart att rösta. När omröstningen förklarats avslutad kan avgiven röst inte ändras i omröstningsanläggningen. Vid felröstning ska detta anmälas för anteckning i protokollet. Resultatet av omröstning bör redovisas på storbildsskärm i fullmäktigesalen och utskriften av omröstningen tas in i protokollet.

8.7b. Sluten omröstning

42 § När omröstningar genomförs, biträds ordföranden av de två ledamöterna som har utsetts att justera protokollet. Omröstningarna genomförs så, att ledamöterna avger sina slutna röster efter upprop. Uppropet sker enligt uppspropslistan. Ordföranden avger alltid sin röst sist. Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget. Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

8.8 Valsedlar

42 § En valsedel som avlämnats vid en sluten omröstning skall uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten.

En valsedel är ogiltig:

1 om den upptar namnet på någon som inte är valbar

2 om den upptar flera eller färre namn än det antal personer som skall väljas.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

3 om den upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det som sagts nu gäller inte vid val som sker med tillämpning proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

8.9 Reservation (4 kap 27 § KL)

43 § Den som vid sammanträde med kommunfullmäktige deltagit i avgörande av ärende, får anföra reservation mot fattat beslut. Reservation skall anmälas innan sammanträdet avslutas. Om reservationen utvecklas närmare skall den avfattas skriftligen och lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

Om fullmäktige beslutar att omedelbart justera den paragraf i protokollet som reservationen avser, ska motiveringen dock lämnas så snart det kan ske och senast under den sammanträdesdag beslutet fattades.

8.10 Bordläggning och återremiss (5 kap 50, 51 § KL)

44 § Ett ärende skall bordläggas eller återremitteras, om det begärs av minst en tredjedel av de närvarande ledamöterna. Enkel majoritet krävs dock om ärendet tidigare bordlagts eller återremitterats på begäran av en minoritet.

För bordläggning eller återremiss i fråga om val krävs enkel majoritet. Motiveringen till ett beslut om återremiss skall bestämmas av de ledamöter som begärt återremittering. Vid flera motiveringar får ordföranden pröva vilken motivering som biträds av minst en tredjedel av de närvarande ledamöterna.

Ett bordlagt ärende skall behandlas på fullmäktiges nästa sammanträde, om fullmäktige inte beslutar något annat.

8.11 Protokollsanteckning

Protokollsanteckning är en skriftlig meningsyttring som bifogas till protokollet. Det är ordförande som bestämmer om det får göras. I Kungälv kommun är det brukligt att tillåta protokollsanteckningar.

I en protokollsanteckning kan ledamoten ange skälen till sitt ställningstagande, om varför man inte deltog i beslutet eller redovisa varför ledamoten var emot beslutet. Om en ersättare inte tjänstgör under mötet kan ersättaren få sin åsikt antecknad till protokollet.

En protokollsanteckning lämnas senast in vid utsatt tid för justering.

9. Valfrågor

**KUNGÄLV
KOMMUN**

9.1 Valberedning

45 § Vid första sammanträdet efter det val av kommunfullmäktige ägt rum, väljer fullmäktige för löpande mandatperiod en valberedning, bestående av 5 ledamöter och lika många ersättare. Fullmäktige väljer samtidigt och för samma tid bland valberedningens ledamöter en ordförande och en vice ordförande i beredningen.

Valberedningen skall lägga fram förslag i alla valärenden som kommunfullmäktige skall behandla med undantag av valet av kommunfullmäktiges presidium, valberedning eller fyllnadsval som inte är presidieval.

Kommunfullmäktige kan dock besluta att förrätta även ett annat val utan föregående beredning.

Vad som gäller för nämnder i kommunallagen skall i tillämpliga delar även gälla för valberedningen i fråga om sammanträden, beslutsförfarande, beslutsförhet, protokoll justering av protokoll samt reservation.

10. Protokoll m.m

10.1 Protokolljustering och protokollutformning (5 kap 65-70 §§ KL)

46 § Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som han eller hon har lett.

Protokollet skall enligt kommunallagen justeras senast fjorton dagar efter sammanträdet. Inriktningen i Kungälv kommun är dock att fullmäktiges protokoll skall justeras senast en vecka efter sammanträdet.

Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet skall justeras omedelbart. Paragrafen skall redovisas skriftligt, innan fullmäktige justerar den.

Av protokollet skall framgå vem som lagt de förslag som underställts fullmäktige för avgörande. För beslutssatserna gäller följande:

- Bör vara åtgärdsinriktade och helst inte innefatta flera åtgärder i samma beslutsmening.
- Bör vara så självständiga som möjligt, dvs kunna förstås lösryckta ur sitt sammanhang utan hänvisning till bilagor.
- Bör uttryckas i huvudsatser, dvs inte i form av s k "att-satser".

10.2 Tillkännagivande av justering (8 kap 12 § KL)

47 § Senast andra dagen efter det att protokollet har justerats ska justeringen tillkännages på anslagstavlan. Av tillkännagivandet ska det framgå var protokollet finns tillgängligt samt vilken dag det har tillkännagetts. Tillkännagivandet får inte tas bort från anslagstavlan före överklagandetidens utgång enligt KL 13 kap. 5 § första stycket.

10.3 Expediering och publicering

49 § Utdrag ur det justerade protokollet ska tillställas de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Kommunstyrelsen och kommunens revisorer ska dock alltid tillställas hela protokollet.

Ordföranden undertecknar och sekreteraren kontrasignerar fullmäktiges skrivelser och de andra handlingar som upprättas i fullmäktiges namn, om inte fullmäktige beslutar annat.

50 § Protokollet ska utöver de i KL uppställda kraven på tillkännagivande även inom samma tid publiceras på kommunens webbplats

11. Sammanträde på distans

51 § Kommunfullmäktige får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor.

Ledamot som önskar delta på distans ska i förväg anmäla det **förvaltningen kommunkansliet** företrädesvis 5 dagar innan sammanträdet. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

12. Fullmäktigeberedningar

52 § Fullmäktige har fem fasta beredningar:

- Beredningen för Lärande och kultur 13 ledamöter
- Beredning för Trygghet och Stöd 13 ledamöter
- Ekonomiberedningen 9 ledamöter
- Beredningen för Samhälle och Fritid 13 ledamöter
- Demokratiberedning

Demokratiberedningen skall bestå av gruppledare från varje parti representerat i kommunfullmäktige och kommunfullmäktiges presidium. Kommunfullmäktiges presidium är tillika presidium i demokratiberedningen.

§ 53 Närmare bestämmelser kommunfullmäktiges beredningar och tillfälliga beredningar anges i arbetsordning för beredningar.

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Arbetsordning för kommunfullmäktige

Arbetsordning

Diarie-/dokumentnummer: KS2024/2031

Beslut:

Beredande politiskt organ: Demokratiberedningen

Ersätter tidigare beslut KS2023/1290, 2023-08-31, KF § 133/2023

Giltighetstid: 2027-12-31

Dokumentansvarig: Kommunsekreterare

Senast uppdaterad av: Oskar Engdahl

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	4
1.1 Allmänna bestämmelser	4
2. Ledamöter, tjänstgöring m.m.....	4
2.1 Antalet ledamöter (5 KAP. 5-7 §§ KL)	4
2.2 Presidium (5 KAP. 11 § KL).....	4
2.2.1 Beredningsorgan för kommunrevisionens budget	6
2.3 Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare (5 kap 12-15 §§ KL)	6
2.4 Placeringsordning	6
2.5 Utbildning/omvärldsorientering	7
3. Tillkännagivande, tid, plats och förlängning av sammanträde.....	7
3.1 Tid och plats för sammanträdena (5 KAP. 12 § KL)	7
3.2 Tillkännagivande och annons till sammanträdena.....	7
3.3 Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde	8
3.4 Ärenden och handlingar till sammanträdena	9
4. Mål och viljeinriktning	9
4.1 Turordning för handläggning av ärendena.....	9
4.2 Beredning av ärendena	9
4.2.1 Beredningsplikten (5 kap 26-34 §§ KL)	10
5. Initiativrätt	10
5.1 Motioner.....	10
5.2 Interpellationer	10
5.3 Frågor	11
5.4 Företagens initiativrätt	11
6. Återredovisning från nämnderna 6 kap 5 § KL.....	12
7. Prövning av ansvarsfrihet och anmärkning	12
8. Sammanträdet.....	12
8.1 Upprop	12
8.2 Protokolljusterare, tid och plats 5 kap. 70 §.....	12
8.3 Rätt att delta i överläggningar 5 kap. 41,42 §§ KL.....	12
8.4 Talarordning och ordning vid sammanträden	13
8.5 Yrkanden m.m.	14
8.6 Deltagande i beslut och jäv.....	14

**KUNGÄLV
KOMMUN**

8.7	Omröstning	14
8.7b.	Sluten omröstning	15
8.8	Valsedlar	15
8.9	Reservation (4 kap 27 § KL)	15
8.10	Bordläggning och återremiss (5 kap 50, 51 § KL)	16
8.11	Protokollsanteckning	16
9.	Valfrågor	16
9.1	Valberedning	16
10.1	Protokollsjustering och protokollsutformning (5 kap 65-70 §§ KL)	17
10.2	Tillkännagivande av justering (8 kap 12 § KL)	17
10.3	Expediering och publicering	17
11.	Sammanträde på distans	18
12.	Fullmäktigeberedningar	18

**KUNGÄLV
KOMMUN**

1. Inledning

1.1 Allmänna bestämmelser

1 § För kommunfullmäktiges sammanträden och ärendenas handläggning gäller, utöver vad som är stadgat i kommunallagen (2017:725), föreskrifterna i denna arbetsordning. Denna arbetsordning träder i kraft den 24 november 2022 och ersätter därvid tidigare arbetsordning.

2 § Ett exemplar av kommunallagen i senast gällande lydelse och arbetsordning skall tillställas varje ledamot och ersättare så snart senaste val av ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige blivit fastställt samt hållas tillgänglig vid varje sammanträde med kommunfullmäktige.

2. Ledamöter, tjänstgöring m.m.

2.1 Antalet ledamöter (5 KAP. 5-7 §§ KL)

3 § Fullmäktige har 61 ledamöter.

I vallagen finns det bestämmelser om antalet ersättare.

2.2 Presidium (5 KAP. 11 § KL)

4 § Fullmäktige väljer för varje mandatperiod en ordförande samt en eller flera vice ordförande som tillsammans utgör fullmäktiges presidium. Presidieval skall förrättas på sammanträde före utgången av december.

Ordförande tituleras kommunfullmäktiges ordförande och vice ordförande tituleras Kommunfullmäktiges vice ordförande.

Titulatur: Kommunfullmäktiges ordförande och kommunfullmäktiges vice ordförande. Vid flera vice ordförande tituleras dess 1:a, 2:a, 3:e etc.

Tillsammans kallas samtliga ordförande för fullmäktiges presidium.

Tills presidieval har förrättats, tjänstgör som ordförande den som har varit ledamot i fullmäktige längst tid (ålderspresident).

Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot skall den äldste av dem vara ålderspresident.

5 § Avgår ordföranden eller någon av vice ordförandena som ledamot eller från sin presidiepost under tjänstgöringstiden, väljs annan för återstående tid.

6 § Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget ankommer det på den som varit ledamot i fullmäktige längst tid, eller, om två eller flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid, den äldre av dem (ålderspresidenten) att utöva ordförandeskapet.

7 § Presidiet ska ha regelbundna möten med gruppledarna.

KUNGÄLV KOMMUN

Presidiet har närvarorätt vid beredningarnas sammanträden samt kommunstyrelsens och nämndernas sammanträden. Presidiet har rätt att inhämta information från förvaltning och nämndorganisation.

Kommunfullmäktiges ordförande

Kommunfullmäktiges ordförande leder kommunfullmäktiges möten.

Kommunfullmäktiges ordförande ska vara kommunens främsta företrädare och det politiska arbetets sammanhållande kraft med ett övergripande ansvar för att dialog mellan de olika delarna i den politiska organisationen förs. Rollen ställer stora krav på social kompetens, förmåga att väcka förtroende över partigränser, lyhördhet och initiativ. Kommunfullmäktiges ordförande ska verka för att vår organisationsmodell efterlevs och utvecklas i samråd med beredningarna, kommunstyrelsen, utskotten och nämnderna. Kommunfullmäktiges ordförande är tillika ordförande i demokratiberedningen.

Kommunfullmäktiges ordförande har också till uppgift att:

- Bereda och förbereda kommunfullmäktige samt säkerställa att ett rättssäkert beslutsunderlag finns alt laglighet bereda och förbereda kommunfullmäktige samt säkerställa att beslutsunderlag finns
- Hålla medborgarstämmor
- Sätta agendan för kommunfullmäktige i samråd med vice ordförande
- Samordna arbetet för samtliga beredningar tillsammans med beredningsledarna
- Representera kommunen vid besök och resor.
- Ska vara väl insatt i kommunallagen och hålla sig ajour med eventuella förändringar.

Kommunfullmäktiges vice ordförande

Kommunfullmäktiges vice ordförande medverkar vid beredning av kallelse och upprättande av dagordning.

Vice ordföranden tjänstgör som ordförande på kommunfullmäktiges möten när ordföranden finner det lämpligt.

Kommunfullmäktiges vice ordförande är tillika vice ordförande i Demokratiberedningen

Kommunfullmäktiges ordförande har också till uppgift att:

- Delta och vid behov hålla medborgarstämmor
- Delta i arbetet kring kommunfullmäktiges agenda
- Representera kommunen vid besök och resor

Kommunfullmäktiges presidium

Kommunfullmäktiges presidium ges närvaro- och yttranderätt vid beredningarnas sammanträden samt kommunstyrelsens och nämndernas sammanträden efter dialog med berörda presidier.

Presidiet ges rätt att inhämta information från förvaltning och nämndorganisation.

Kommunfullmäktiges presidium överlämnar förslag till budget för kommunrevisionen till ekonomiberedningen budget som sedan inarbetar förslaget i ekonomiberedningens förslag till budgetriktlinjer.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Leder nationaldagskommitténs arbete.

Kommunfullmäktiges presidium verkar som ett stöd för beredningspresidierna.

Tillser att ekonomiska resurser finns för varje beredning att genomföra utbildning och omvärldsbevakning.

Tillser beredningspresidierna i alla beredningar har regelbundna träffar minst 3 ggr per termin.

Kommunfullmäktiges presidium tillser tillsammans med beredningspresidierna att beredningarna genomgår relevanta utbildningar.

2.2.1 Beredningsorgan för kommunrevisionens budget

8 § Kommunfullmäktiges presidium skall svara för budgetberedning av revisionsanslaget.

2.3 Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare (5 kap 12-15 §§ KL)

9 § Ledamot som är förhindrad att delta i sammanträde eller del av sammanträdet kallar själv in ersättare som står i tur att tjänstgöra.

Ledamot, som i förväg anmält förhinder att delta i sammanträde eller del av sammanträdet men ändå inställer sig vid detta, träder i tjänstgöring även om ersättare kallats eller trätt i tjänstgöring. Ledamot, som har avbrutit tjänstgöringen vid sammanträde p.g.a. annat hinder än jäv, får därefter inte under samma dag tjänstgöra vid sammanträdet.

10 § Om ledamot uteblir från sammanträde utan att i förväg ha anmält förhinder eller hinder uppkommer för en ledamot att vidare delta i ett pågående sammanträde, kallar ordföranden in den ersättare som är tillgänglig och står i tur att tjänstgöra.

11 § Ordföranden bestämmer, när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl för det bör dock inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

Ledamot är skyldig att anmäla till sekreteraren om ledamoten avbryter sin tjänstgöring.

2.4 Placeringsordning

12 § Vid kommunfullmäktiges sammanträden intar presidiets ledamöter och fullmäktiges sekreterare särskilda platser vid presidiebordet.

I inledning av ny mandatperiod förväntas gruppledare för respektive parti, gruppering av partier komma överens om placeringsordning. Kommunfullmäktiges ordförande leder dessa samtal.

Partierna bestämmer själva inbördes ordning. Ersättarna sitter på anvisad plats.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Gruppledaren sitter lätt tillgänglig för talarstolen Ledamot, som utsetts vid särskild röstsammanräkning, intar för återstoden av mandatperioden den förutvarande ledamotens plats om inte partierna inte bestämmer annat

2.5 Utbildning/omvärldsorientering

13 § Fullmäktiges ledamöter och ersättare erbjuds alltid en grundutbildning om kommunen och förtroendeuppdraget i början av mandatperioden.

3. Tillkännagivande, tid, plats och förlängning av sammanträde

3.1 Tid och plats för sammanträdena (5 KAP. 12 § KL)

1 § Kommunfullmäktige bestämmer dagar, klockslag och plats för sammanträden nästkommande år, senast under december månad.

De år då val av kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet, sammanträder nyvalda kommunfullmäktige första gången i oktober/november.

Ålderspresidenten bestämmer dagen och tiden för det första sammanträdet efter samråd med kommunstyrelsens presidium.

2 § Om det föreligger skäl för det, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden eller platsen för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden eller platsen för ett sammanträde ska ändras, låter ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet. Uppgift om beslutet ska snarast tillkännages på lämpligt sätt.

3 § Sammanträde skall också hållas, när kommunstyrelsen eller minst en tredjedel av fullmäktiges ledamöter begär det eller ordföranden anser att det behövs. Sådan begäran om extra sammanträde skall göras skriftligen hos ordföranden med uppgift om det eller de ärenden, för vars handläggning sammanträdet begärs. Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordföranden.

3.2 Tillkännagivande och annons till sammanträdena

4 § Tillkännagivande av sammanträde med kommunfullmäktige - med uppgift om tid och plats för sammanträdet och om de ärenden, som skall behandlas - utfärdas av ordföranden eller, vid förhinder för denne, av vice ordföranden.

Tillkännagivandet skall anslås på kommunens anslagstavla minst en vecka före sammanträdesdagen. Kungörelsen skall inom samma tid på ett lämpligt sätt också lämnas till varje ledamot och ersättare.

Uppgift om tid och plats samt de viktigaste ärendena för sammanträdet skall minst en vecka före sammanträdesdagen införas i den eller de ortstidningar som fullmäktige beslutar. Fullmäktige

**KUNGÄLV
KOMMUN**

beslutar särskilt om i vilken eller vilka ortstidningar som annonsering om sammanträde ska ske. Annonsering ska även ske på kommunens webbplats.

Fullmäktige bestämmer i vilken utsträckning uppgift om de ärenden som ska behandlas ska införas i ortstidningen/ortstidningarna. Om särskilda skäl föreligger får dock ordföranden inför ett visst sammanträde begränsa annonseringen i ortstidningen/ortstidningarna samt på webbplatsen.

Om ärende fordrar så skyndsamt handläggning att kungörande i den ordning som föreskrivs ovan inte hinns med, skall tillkännagivandet med uppgift om ärendet anslås senast vardagen närmast före sammanträdesdagen och på ett lämpligt sätt lämnas till varje ledamot och ersättare i fullmäktige så tidigt, att den kan tänkas nå dem inom samma tid.

3.3 Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

18 § Fullmäktiges sammanträden bör om möjligt avslutas före kl. 22.00. Fullmäktige skall senast en halvtimme före detta klockslag tillfrågas om sammanträdet skall fortsätta omedelbart eller annan dag eller om återstående ärenden skall handläggas vid nästa sammanträde. Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordföranden.

19 § Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen, kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast, när och var sammanträdet skall fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordföranden en kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet skall fortsätta inom en vecka, behöver någon kungörelse inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Beslut om förlängt eller fortsatt sammanträde skall protokollföras i eller i anslutning till den paragraf då beslutet fattades.

5 § Fullmäktiges sammanträden bör om möjligt avslutas före kl. 22.00. Fullmäktige skall senast en halvtimme före detta klockslag tillfrågas om sammanträdet skall fortsätta omedelbart eller annan dag eller om återstående ärenden skall handläggas vid nästa sammanträde. Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordföranden.

6 § Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen, kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast, när och var sammanträdet skall fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordföranden en kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Om sammanträdet skall fortsätta inom en vecka, behöver någon kungörelse inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Beslut om förlängt eller fortsatt sammanträde skall protokollföras i eller i anslutning till den paragraf då beslutet fattades.

3.4 Ärenden och handlingar till sammanträdena

7 § Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförande när fullmäktige ska behandla ett ärende, om inte annat följer av lag.

8 § Styrelsens, övriga nämnders och beredningars förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tagits in i tillkännagivandet bör tillställas varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordföranden bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar ska tillställas ledamöter och ersättare före sammanträdet.

4. Mål och viljeinriktning

4.1 Turordning för handläggning av ärendena

22 § Vid sammanträdet handläggs ärendena i den ordning de tagits upp i tillkännagivandet om inte fullmäktige beslutar annat. Ärenden av större allmänt intresse bör upptas i början på föredragningslistan.

I det fall ärenden bordläggs tas dessa upp först på nästkommande sammanträde. Interpellationer och frågor besvaras direkt efter informationsärenden och före ärenden från kommunstyrelsen.

För interpellationer avsätts maximalt en timma i början av sammanträdet och är inte interpellationerna färdigbehandlade behandlas de i slutet av dagordningen.

Fullmäktige kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i kungörelsen.

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

4.2 Beredning av ärendena

23 § Om kommunfullmäktige inte beslutar något annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som kommunfullmäktige skall behandla skall remitteras. Kommunstyrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remissinstans av sådana ärenden.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Ärende som inkommit och som senare kan bli föremål för fullmäktiges behandling överlämnas till respektive nämnd och/eller förvaltning för handläggning.

Fullmäktiges ordförande skall hållas underrättad om ärenden av vilka det klart framgår att de måste behandlas av fullmäktige och som är av större vikt.

4.2.1 Beredningsplikten (5 kap 26-34 §§ KL)

24 § Alla ärenden som fullmäktige avgör måste först beredas, antingen av en fullmäktigeberedning eller av en nämnd vars verksamhetsområde berörs av ärendet.

Om ärendet endast har beretts av en fullmäktigeberedning måste den eller de nämnder vars verksamhetsområde berörs av ärendet alltid ges tillfälle att yttra sig.

Kommunstyrelsen skall alltid ges tillfälle att yttra sig. Kommunstyrelsen skall lägga fram förslag till beslut om inte en annan nämnd eller en fullmäktigeberedning gjort detta.

Ett ärende som är brådskande får avgöras utan beredning om samtliga närvarande ledamöter är ense om beslutet.

Beredningstvånget ovan gäller inte för val eller avsägelse från ett uppdrag som förtroendevald.

5. Initiativrätt

5.1 Motioner

25 § En motion skall vara skriftlig och egenhändigt undertecknad eller på annan sätt bestyrkt av en eller flera ledamöter i fullmäktige. Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma motion.

Motionen skall innehålla en bakgrund till förslaget/förslagen i motionen. Innehåller motionen mer än ett förslag skall varje förslag numreras.

Motionen remitteras utan debatt.

Fullmäktige beslutar om remiss för beredning av motion.

Ersättare får väcka motion endast vid sammanträde då ersättaren tjänstgör som ledamot.

En motion bör beredas så, att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen väcktes. Om beredningen inte kan avslutas inom denna tid, skall detta och vad som har kommit fram vid beredningen anmälas till fullmäktige inom samma tid. Fullmäktige får då avskryva motionen från vidare handläggning

Kommunstyrelsen skall årligen redovisa till fullmäktige de motioner vilkas beredning ännu inte slutförts.

5.2 Interpellationer

**KUNGÄLV
KOMMUN**

26 § En interpellation skall vara skriftlig och egenhändigt undertecknad eller på annan sätt bestyrkt av en ledamot.

Interpellationen ska vara överlämnad till förvaltningen senast klockan 17:00 en vecka innan det sammanträde vid vilket den är avsedd att framställas. Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma interpellation. Interpellationen skall ha ett bestämt innehåll och vara försedd med motivering.

Interpellationen överlämnas till den person till vilken den är riktad samt till kommunfullmäktiges sekreterare.

Svar på interpellationen ska vara överlämnad till interpellanten och övriga ledamöter samt ersättare två dagar innan sammanträdet då interpellationen tas upp. Kommunfullmäktiges sekreterare ansvarar för att svaret på interpellationen läggs i mötesverktyget.

Interpellation som ställts till kommunstyrelsens eller annan nämnds ordförande får ordföranden överlämna att besvaras av annan i kommunstyrelsen eller i annan nämnd som på grund av sitt uppdrag har särskilda förutsättningar att besvara interpellationen.

Om en interpellation avser förhållandena i ett sådant företag som avses i 10 kap. 3-4 §§ får den ordförande till vilken interpellationen har ställts överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i företagets styrelse att besvara interpellationen.

En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet. En ersättare som ställt en interpellation har rätt att delta i överläggningen då svaret på interpellationen behandlas. Ersättaren har beslutanderätt endast om ersättaren tjänstgör

5.3 Frågor

27 § En fråga skall vara skriftlig och egenhändigt undertecknad eller på annan sätt bestyrkt av en ledamot. Den skall ges in till förvaltningen senast tredje vardagen före det sammanträde vid vilket ledamoten avser att ställa den. Vad som sägs 26 § gäller i tillämpliga delar också på fråga

Om den tillfrågade förklarar sig beredd att besvara frågan, beslutar fullmäktige utan föregående överläggning om frågan får framställas. Lämnas sådant medgivande, bör frågan besvaras vid sammanträdet.

När fråga besvaras får endast den ledamot, som framställt frågan och den som lämnar svaret delta i överläggningen.

Fullmäktige kan besluta att en fråga får behandlas som interpellation om frågeställaren själv begär detta. Sådant beslut skall fattas utan föregående överläggning. Vid konvertering av en fråga till interpellation gäller reglerna för interpellation under punkt 5.2.

5.4 Företagens initiativrätt

28 § Styrelsen i ett sådant företag som avses i 10 kap. 3-4 §§ får väcka ärenden i fullmäktige om sådana ärenden som företaget är skyldigt att se till att fullmäktige får ta ställning till.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

6. Återredovisning från nämnderna 6 kap 5 § KL

29 § Fullmäktige beslutar om omfattningen och formerna för nämndernas återredovisning av uppdrag som fullmäktige lämnat. Närmare bestämmelser härom anges i respektive nämnds reglemente.

7. Prövning av ansvarsfrihet och anmärkning

30 § Presidiet bereder frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkning.

8. Sammanträdet

8.1 Upprop

31 § Vid sammanträdes början förrättas upprop. Avbryts pågående sammanträde skall nytt upprop ske då sammanträdet fortsätter. Upprop avslutas med klubbslag. Om ledamot infinner sig vid sammanträde efter det att uppropet är avslutat, skall ledamoten anmäla sig hos ordföranden, som efter tillkännagivanden om närvaron låter ledamoten inträda i tjänstgöring.

Ledamot och ersättare, som tjänstgör i ledamots ställe, får inte annat än tillfälligtvis lämna sammanträde utan att anmäla detta till ordföranden.

8.2 Protokolljusterare, tid och plats 5 kap. 70 §

32 § Ordföranden bestämmer tid och plats för justeringen av protokollet från sammanträdet.

Sedan uppropet har förrättats enligt 31 §, väljer fullmäktige två ledamöter att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

8.3 Rätt att delta i överläggningar 5 kap. 41,42 §§ KL

33 § Icke tjänstgörande ersättare har yttranderätt (ej beslutanderätt) vid fullmäktiges överläggningar.

Ordföranden, samt vid dennes förfall vice ordföranden, i en nämnd vars verksamhetsområde ett ärende berör får delta i överläggningarna i ärendet.

I interpellationsdebatten får alla fullmäktigeledamöter och ersättare delta. När en fråga besvaras får bara den som ställer frågan och den som svarar delta i överläggningarna.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Ordföranden i en nämnd eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga, får delta i den överläggning som hålls med anledning av svaret.

Ordföranden och vice ordförandena i en fullmäktigeberedning har rätt att delta i överläggningen när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har handlagt.

Styrelsens ordförande i ett sådant företag som avses i 3 kap. 17 och 18 §§ KL, har rätt att delta i överläggningen när fullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållandena i före-taget.

34 § Den tjänsteman som har den ledande ställningen bland kommunens tjänstemän äger rätt att yttra sig vid kommunfullmäktiges överläggningar.

Fullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

35 § Kommunens revisorer får delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Revisorerna får också delta i överläggningen, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas egen förvaltning.

Sakkunnigt biträde ska ges tillfälle att yttra sig vid fullmäktiges behandling av revisionsberättelsen.

36 § Ordföranden låter efter samråd med vice ordföranden i den utsträckning som det behövs kalla ordförandena och vice ordförandena i nämnderna och fullmäktigeberedningarna, revisorerna samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning de som har kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

37 § Fullmäktige får bestämma att ledamöterna i en fullmäktigeberedning skall ha rätt att delta i överläggningarna men inte i besluten när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen handlagt.

8.4 Talarordning och ordning vid sammanträden

38 § Ledamot och annan som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning de anmält sig och blivit uppropade. Den som under överläggningen i en fråga blir personligt angiven, kan få ordet för kort replik. Likaså kan företrädare för parti eller partigruppering få replik om partiet eller partigrupperingen namngivits i anförandet. Vid uppenbart tilltal utan att person eller parti blir namngivet överlåts till ordföranden att bedöma om replikskifte får ske.

Som rekommendation gäller att den som lämnar replik har högst två minuter till sitt förfogande för repliken. Ordet skall då begäras omedelbart efter föregående anförande. Replik medges endast två gånger under samma huvudanförande.

När ledamot uppropas för att få ordet, bör ordföranden omnämna dennes partitillhörighet. För talare, som yttrar sig upprepade gånger under ett sammanträde, avstår ordföranden lämpligen från att omnämna partitillhörigheten. Detsamma gäller för replikerna.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Om någon i sitt yttrande avlägsnar sig från ämnet eller blandar in något, som inte hör dit, får ordföranden med klubbslag fästa talarens uppmärksamhet därpå. Om talaren inte rättar sig, kan ordföranden frånta talaren ordet. I övrigt får ingen avbryta en talare under hans anföranden.

Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och inte rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden upplösa eller ajournera sammanträdet.

8.5 Yrkanden m.m.

39 § Ett förslag eller yrkande, som ledamot framställer under överläggningen i ett ärende och som skall föranleda proposition, skall avfattas skriftligen.

Ordföranden får vägra proposition, om ordföranden anser att ett framställt förslag eller yrkande strider mot gällande lag eller allmän författning eller denna arbetsordning. Om kommunfullmäktige bifaller yrkande att proposition skall ställas, får ordföranden dock inte vidare vägra proposition.

Ordföranden skall vägra proposition, om ordföranden anser att ett framställt förslag eller yrkande innebär ett nytt ärende. I sådant fall blir ordförandens beslut gällande. Vad nu sagts är inte tillämpligt i ärende som inte behöver beredas.

När kommunfullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats rätt. Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller återtas, om inte kommunfullmäktige beslutar medge det enhälligt.

8.6 Deltagande i beslut och jäv

40 § En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, skall anmäla detta till ordföranden, innan beslutet fattas. En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om kommunfullmäktige fattar det med acklamation.

En ledamot som inte deltar i handläggningen av ett ärende på grund av jäv bör lämna sin plats under handläggningen av ärendet.

8.7 Omröstning

41 § Ordföranden bestämmer om omröstning ska ske med hjälp av omröstningsanläggning eller efter upprop.

Omröstningarna genomförs så, att ledamöterna avger sina röster efter upprop. Uppropet sker enligt uppopslistan.

Ordföranden avger alltid sin röst sist.

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

Vid användning av omröstningsanläggningen ska följande gälla:

Efter anvisning av ordföranden ska ledamöterna avge sina röster genom att trycka på några av knapparna Ja, Nej eller Avstår, sedan ordföranden meddelat att det är klart att rösta. När omröstningen förklarats avslutad kan avgiven röst inte ändras i omröstningsanläggningen. Vid felröstning ska detta anmälas för anteckning i protokollet. Resultatet av omröstning bör redovisas på storbildsskärm i fullmäktigesalen och utskriften av omröstningen tas in i protokollet.

8.7b. Sluten omröstning

42 § När omröstningar genomförs, biträds ordföranden av de två ledamöterna som har utsetts att justera protokollet. Omröstningarna genomförs så, att ledamöterna avger sina slutna röster efter upprop. Uppropet sker enligt uppsproplistans. Ordföranden avger alltid sin röst sist. Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget. Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning ska en ny omröstning genomföras omedelbar

8.8 Valsedlar

42 § En valsedel som avlämnats vid en sluten omröstning skall uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten.

En valsedel är ogiltig:

- 1 om den upptar namnet på någon som inte är valbar
- 2 om den upptar flera eller färre namn än det antal personer som skall väljas.
- 3 om den upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det som sagts nu gäller inte vid val som sker med tillämpning proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

8.9 Reservation (4 kap 27 § KL)

43 § Den som vid sammanträde med kommunfullmäktige deltagit i avgörande av ärende, får anföra reservation mot fattat beslut. Reservation skall anmälas innan sammanträdet avslutas. Om reservationen utvecklas närmare skall den avfattas skriftligen och lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Om fullmäktige beslutar att omedelbart justera den paragraf i protokollet som reservationen avser, ska motiveringen dock lämnas så snart det kan ske och senast under den sammanträdesdag beslutet fattades.

8.10 Bordläggning och återremiss (5 kap 50, 51 § KL)

44 § Ett ärende skall bordläggas eller återremitteras, om det begärs av minst en tredjedel av de närvarande ledamöterna. Enkel majoritet krävs dock om ärendet tidigare bordlagts eller återremitterats på begäran av en minoritet.

För bordläggning eller återremiss i fråga om val krävs enkel majoritet. Motiveringen till ett beslut om återremiss skall bestämmas av de ledamöter som begärt återremittering. Vid flera motiveringar får ordföranden pröva vilken motivering som biträds av minst en tredjedel av de närvarande ledamöterna.

Ett bordlagt ärende skall behandlas på fullmäktiges nästa sammanträde, om fullmäktige inte beslutar något annat.

8.11 Protokollsanteckning

Protokollsanteckning är en skriftlig meningsyttring som bifogas till protokollet. Det är ordförande som bestämmer om det får göras. I Kungälv kommun är det brukligt att tillåta protokollsanteckningar.

I en protokollsanteckning kan ledamöten ange skälen till sitt ställningstagande, om varför man inte deltog i beslutet eller redovisa varför ledamöten var emot beslutet. Om en ersättare inte tjänstgör under mötet kan ersättaren få sin åsikt antecknad till protokollet.

En protokollsanteckning lämnas senast in vid utsatt tid för justering.

9. Valfrågor

9.1 Valberedning

45 § Vid första sammanträdet efter det val av kommunfullmäktige ägt rum, väljer fullmäktige för löpande mandatperiod en valberedning, bestående av 5 ledamöter och lika många ersättare. Fullmäktige väljer samtidigt och för samma tid bland valberedningens ledamöter en ordförande och en vice ordförande i beredningen.

Valberedningen skall lägga fram förslag i alla valärenden som kommunfullmäktige skall behandla med undantag av valen av kommunfullmäktiges presidium, valberedning eller fyllnadsval som inte är presidieval.

Kommunfullmäktige kan dock besluta att förrätta även ett annat val utan föregående beredning.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Vad som gäller för nämnder i kommunallagen skall i tillämpliga delar även gälla för valberedningen i fråga om sammanträden, beslutsförfarande, beslutsförhet, protokoll justering av protokoll samt reservation.

10. Protokoll m.m

10.1 Protokollsjustering och protokollsutformning (5 kap 65-70 §§ KL)

46 § Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som han eller hon har lett.

Protokollet skall enligt kommunallagen justeras senast fjorton dagar efter sammanträdet. Inriktningen i Kungälv kommun är dock att fullmäktiges protokoll skall justeras senast en vecka efter sammanträdet.

Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet skall justeras omedelbart. Paragrafen skall redovisas skriftligt, innan fullmäktige justerar den.

Av protokollet skall framgå vem som lagt de förslag som underställts fullmäktige för avgörande. För beslutssatserna gäller följande:

- Bör vara åtgärdsinriktade och helst inte innefatta flera åtgärder i samma beslutsmening.
- Bör vara så självständiga som möjligt, dvs kunna förstås lösryckta ur sitt sammanhang utan hänvisning till bilagor.
- Bör uttryckas i huvudsatser, dvs inte i form av s k "att-satser".

10.2 Tillkännagivande av justering (8 kap 12 § KL)

47 § Senast andra dagen efter det att protokollet har justerats ska justeringen tillkännages på anslagstavlan. Av tillkännagivandet ska det framgå var protokollet finns tillgängligt samt vilken dag det har tillkännagetts. Tillkännagivandet får inte tas bort från anslagstavlan före överklagandetidens utgång enligt KL 13 kap. 5 § första stycket.

10.3 Expediering och publicering

49 § Utdrag ur det justerade protokollet ska tillställas de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Kommunstyrelsen och kommunens revisorer ska dock alltid tillställas hela protokollet.

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Ordföranden undertecknar och sekreteraren kontrasignerar fullmäktiges skrivelser och de andra handlingar som upprättas i fullmäktiges namn, om inte fullmäktige beslutar annat.

50 § Protokollet ska utöver de i KL uppställda kraven på tillkännagivande även inom samma tid publiceras på kommunens webbplats

11. Sammanträde på distans

51 § Kommunfullmäktige får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor.

Ledamot som önskar delta på distans ska i förväg anmäla det förvaltningen företrädevis 5 dagar innan sammanträdet. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

12. Fullmäktigeberedningar

52 § Fullmäktige har fem fasta beredningar:

- Beredningen för Lärande och kultur 13 ledamöter
- Beredning för Trygghet och Stöd 13 ledamöter
- Ekonomiberedningen 9 ledamöter
- Beredningen för Samhälle och Fritid 13 ledamöter
- Demokratiberedning

Demokratiberedningen skall bestå av gruppledare från varje parti representerat i kommunfullmäktige och kommunfullmäktiges presidium. Kommunfullmäktiges presidium är tillika presidium i demokratiberedningen.

§ 53 Närmare bestämmelser kommunfullmäktiges beredningar och tillfälliga beredningar anges i arbetsordning för beredningar.

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Sid 1 (1)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Oskar Engdahl

2024-10-31

Förvaltningens bedömning (Dnr KS2024/2031-2)

Juridisk bedömning

Interpellationer regleras till viss del i Kommunallagen (2017:725). I kommunallagen anges inget om hur långt före sammanträdet interpellationen ska vara inlämnad eller när/om svaret på interpellation ska lämnas över till övriga i kommunfullmäktige vilket justeringarna i förslaget omfattar.

I 5 kap § 72 kommunallagen anges att det är kommunfullmäktiges arbetsordning som reglerar vad som gäller i övrigt avseende handläggningen av interpellationer.

Förvaltningen bedömer att det inte finns hinder för detta förslag till revidering av kommunfullmäktiges arbetsordning.

Ekonomisk bedömning

Hur interpellationer behandlas i samband med kommunfullmäktige har ingen ekonomisk påverkan.

Haleh Lindqvist
kommundirektör

Expedieras till:

För kännedom till:

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-09-26

Sida

6 (9)

§ 29/2024

Revidering av arbetsordning för kommunfullmäktige (Dnr KS2024/2031)

Sammanfattning

I arbetsordningen för kommunfullmäktige regleras hur interpellationer ska behandlas inför och under kommunfullmäktiges sammanträden.

För att få en bättre debatt under sammanträdena har demokratiberedningen haft uppe formerna för interpellationen så att alla ledamöter ska ha samma förutsättningar att ta del av svaret och debatten under sammanträdet.

Demokratiberedningen föreslås att följande revideras i enlighet med upprättat förslag på arbetsordning:

- Interpellationen ska vara överlämnad till förvaltningen senast klockan 17:00 en vecka innan det sammanträde vid vilket den är avsedd att framställas
- Svar på interpellationen ska vara överlämnad till interpellanten och övriga ledamöter samt ersättare två dagar innan sammanträdet då interpellationen tas upp. Kommunfullmäktiges sekreterare ansvarar för att svaret på interpellationen läggs i mötesverktyget.
- Vid konvertering av en fråga till interpellation gäller reglerna för interpellation under punkt 5.2.

Utöver förslagen avseende interpellationer, föreslås ett antal redaktionella förändringar utifrån ändrad förvaltningsorganisation.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Revidering av arbetsordning för kommunfullmäktige
Bilaga Arbetsordning för kommunfullmäktige med ändringar

Förslag till kommunfullmäktige

Förslag till revideringar i arbetsordning för kommunfullmäktige antas.

Expedieras till:

För kännedom till:

DEMOKRATIBEREDNINGEN

KUNGÄLVS
KOMMUN

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-11-13

Sida

43 (49)

§ 306/2024

Revidering av arbetsordning för kommunfullmäktige (Dnr KS2024/2031)

Sammanfattning

I arbetsordningen för kommunfullmäktige regleras hur interpellationer ska behandlas inför och under kommunfullmäktiges sammanträden.

För att få en bättre debatt under sammanträdena har demokratiberedningen haft uppe formerna för interpellationen så att alla ledamöter ska ha samma förutsättningar att ta del av svaret och debatten under sammanträdet.

Demokratiberedningen föreslås att följande revideras i enlighet med upprättat förslag på arbetsordning:

- Interpellationen ska vara överlämnad till förvaltningen senast klockan 17:00 en vecka innan det sammanträde vid vilket den är avsedd att framställas
- Svar på interpellationen ska vara överlämnad till interpellanten och övriga ledamöter samt ersättare två dagar innan sammanträdet då interpellationen tas upp.
Kommunfullmäktiges sekreterare ansvarar för att svaret på interpellationen läggs i mötesverktyget.
- Vid konvertering av en fråga till interpellation gäller reglerna för interpellation under punkt 5.2.

Utöver förslagen avseende interpellationer, föreslås ett antal redaktionella förändringar utifrån ändrad förvaltningsorganisation.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

Arbetsordning för kommunfullmäktige med ändringar

Arbetsordning för kommunfullmäktige färdigt förslag

Förvaltningens bedömning

Protokollsutdrag - Revidering av arbetsordning för kommunfullmäktige -

Demokratiberedningen

Förslag till kommunfullmäktige

1. Förslag till revideringar i arbetsordning för kommunfullmäktige antas.

Expedieras till

För kännedom till

KOMMUNSTYRELSEN

KUNGÄLVS
KOMMUN

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-11-13

Sida

43 (49)

§ 306/2024

Revidering av arbetsordning för kommunfullmäktige (Dnr KS2024/2031)

Sammanfattning

I arbetsordningen för kommunfullmäktige regleras hur interpellationer ska behandlas inför och under kommunfullmäktiges sammanträden.

För att få en bättre debatt under sammanträdena har demokratiberedningen haft uppe formerna för interpellationen så att alla ledamöter ska ha samma förutsättningar att ta del av svaret och debatten under sammanträdet.

Demokratiberedningen föreslås att följande revideras i enlighet med upprättat förslag på arbetsordning:

- Interpellationen ska vara överlämnad till förvaltningen senast klockan 17:00 en vecka innan det sammanträde vid vilket den är avsedd att framställas
- Svar på interpellationen ska vara överlämnad till interpellanten och övriga ledamöter samt ersättare två dagar innan sammanträdet då interpellationen tas upp. Kommunfullmäktiges sekreterare ansvarar för att svaret på interpellationen läggs i mötesverktyget.
- Vid konvertering av en fråga till interpellation gäller reglerna för interpellation under punkt 5.2.

Utöver förslagen avseende interpellationer, föreslås ett antal redaktionella förändringar utifrån ändrad förvaltningsorganisation.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

Arbetsordning för kommunfullmäktige med ändringar

Arbetsordning för kommunfullmäktige färdigt förslag

Förvaltningens bedömning

Protokollsutdrag - Revidering av arbetsordning för kommunfullmäktige -

Demokratiberedningen

Förslag till kommunfullmäktige

1. Förslag till revideringar i arbetsordning för kommunfullmäktige antas.

Expedieras till

För kännedom till

KOMMUNSTYRELSEN

KUNGÄLVS
KOMMUN

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-09-26

Sida

6 (9)

§ 29/2024

Revidering av arbetsordning för kommunfullmäktige (Dnr KS2024/2031)

Sammanfattning

I arbetsordningen för kommunfullmäktige regleras hur interpellationer ska behandlas inför och under kommunfullmäktiges sammanträden.

För att få en bättre debatt under sammanträdena har demokratiberedningen haft uppe formerna för interpellationen så att alla ledamöter ska ha samma förutsättningar att ta del av svaret och debatten under sammanträdet.

Demokratiberedningen föreslås att följande revideras i enlighet med upprättat förslag på arbetsordning:

- Interpellationen ska vara överlämnad till förvaltningen senast klockan 17:00 en vecka innan det sammanträde vid vilket den är avsedd att framställas
- Svar på interpellationen ska vara överlämnad till interpellanten och övriga ledamöter samt ersättare två dagar innan sammanträdet då interpellationen tas upp. Kommunfullmäktiges sekreterare ansvarar för att svaret på interpellationen läggs i mötesverktyget.
- Vid konvertering av en fråga till interpellation gäller reglerna för interpellation under punkt 5.2.

Utöver förslagen avseende interpellationer, föreslås ett antal redaktionella förändringar utifrån ändrad förvaltningsorganisation.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Revidering av arbetsordning för kommunfullmäktige

Bilaga Arbetsordning för kommunfullmäktige med ändringar

Förslag till kommunfullmäktige

Förslag till revideringar i arbetsordning för kommunfullmäktige antas.

Expedieras till:

För kännedom till:

DEMOKRATIBEREDNINGEN

KUNGÄLVSKOMMUN

Justeras sign

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (1)

Beredningskrivelse

Instans:
Demokratiberedningen

Datum:
2024-09-26

Revidering av arbetsordning för beredningar (Dnr KS2024/2032-1)

Sammanfattning

I arbetsordningen för beredningen regleras beredningens ansvar och uppdrag inklusive beredningspresidiets.

Efter beslut i kommunfullmäktige 2024-06-13 gavs demokratiberedningen i uppdrag att se över process och beslut av beredningskrivelser.

Demokratiberedningen har haft uppe uppdraget och undersökt lösningar för att göra processen tydligare och för att se till så att alla partier blir inkluderade i framtagandeprocessen även om de inte är representerade i beredningen.

Demokratiberedningen föreslås att följande läggs in i arbetsordningen:

- Beredningsordförande ansvarar för att beredningens partiremisser tillsänds gruppledarna för varje parti representerade i kommunfullmäktige, ordförande ansvarar även för att ta fram en hållbar tidsplan på minst en månad.

Förslag till kommunfullmäktige

1. Förslag till arbetsordning för beredningar antas.

Thomas Alpher (M)
Ordförande

Victoria Dahlqvist (SD)
Vice ordförande

Expedieras till:

För kännedom till:

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Arbetsordning för beredningar

Arbetsordning

Diarie-/dokumentnummer: **KS2023/2225**
Beslut: **2023-12-07 Kommunfullmäktige § 241/2023**
Ersätter tidigare beslut **2022-11-24 Kommunfullmäktige § 150/2022**
Giltighetstid: **2027-12-31**
Dokumentansvarig: **Nämndsekreterare**
Senast uppdaterad av: **Oskar Engdahl**

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Innehållsförteckning

1. Beredningarna ansvarar i sitt arbete inför kommunfullmäktige	3
2. Sammansättning och mandattid	3
3. Beredningspresidiets ansvar och uppdrag	3
4. Beredningens ansvar och uppdrag	4
5. Omvärldsbevakning och medborgardialog.	4
6. Stöd	5
7. Sammanträden	5
8. Jäv	5
9. Beredningarnas områden	5
10. Tillfälliga beredningar	6

**KUNGÄLV
KOMMUN**

1. Beredningarna ansvarar i sitt arbete inför kommunfullmäktige

2. Sammansättning och mandattid

Antalet ledamöter i beredningarna regleras i kommunfullmäktiges arbetsordning. Ordföranden och vice ordförande ska i huvudsak spegla valresultatet.

Ordförande, vice ordförande och ledamöterna väljs av kommunfullmäktige och mandattiden är lika med kommunfullmäktiges.

Beredningarna får i samråd med kommunfullmäktiges presidium tillfälligt adjungera ledamöter. Ledamöter i kommunstyrelsen bör inte ingå i fasta beredningar.

Samtliga beredningar ska arbeta efter grundtankarna medborgarperspektiv, framtidsfokus och helhetstänkande.

3. Beredningspresidiets ansvar och uppdrag

Beredningsordföranden och vice beredningsordförande utgör tillsammans beredningens presidium.

Beredningspresidiet har till uppgift att utforma beredningens arbetsplanering för det kommande året. En arbetsplanering ska innehålla information om den nuvarande verksamheten, långsiktiga möjligheter för beredningen, möjligheter till omvärldsbevakning, metoder och arbetssätt.

Beredningspresidiet ska delta i möten som kommunfullmäktiges presidium kallar till och föra en kontinuerlig dialog om beredningens arbete.

Beredningspresidiet ska verka för att beredningen är öppen för influenser utifrån, och följer nya exempel och tendenser.

Beredningspresidiet ansvarar för att beredningens skrivelser stämmer med de övergripande, långsiktiga och strategiska målen.

Beredningsordförande ansvarar för att beredningens partiremisser tillsänds gruppledarna för varje parti representerade i kommunfullmäktige, ordförande ansvarar även för att ta fram en hållbar tidsplan på minst en månad.

Beredningspresidiet ska möjliggöra största möjliga öppenhet gentemot kommunfullmäktige och allmänheten.

Beredningspresidiet ansvarar för att beredningens skrivelser stämmer med de övergripande, långsiktiga och strategiska målen.

Beredningspresidiet ansvarar för att upprätta en dagordning och kalla ledamöterna senast en vecka innan sammanträdet om inte annat anges.

Beredningsordförande ansvarar för att mötesprotokoll justeras samt att slutgiltiga rapporter och beredningsskrivelser som upprättas av beredningen undertecknas.

Beredningen får handlägga ärenden bara när fler än hälften av ledamöterna är närvarande. Vid omröstningar där det blir lika röstetal har beredningsordförande utslagsröst.

Beredningsordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena och att minnesanteckningar förs.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Kallelse ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

Kallelse ska sändas till varje ledamot senast en vecka före sammanträdesdagen.

Kallelsen ska åtföljas av föredragningslista.

Vid ordförandens frånvaro går vice ordförande in. Vid presidiets frånvaro går den till tjänstgöringstid i beredningen äldste ledamoten in.

4. Beredningens ansvar och uppdrag

Beredningarnas arbete ska vara långsiktigt och strategisk och ska förutom medborgarperspektivet präglas av omvärldsbevakning.

Beredningarna ska arbeta gränsöverskridande med andra beredningar i enskilda frågor, arbetet ska ske processorienterat.

Beredningarna ska i början av varje mandatperiod ta fram en arbetsplan för mandatperioden som ska presenteras för kommunfullmäktige. Avrapportering till kommunfullmäktiges presidium ska ske på sätt som kommunfullmäktiges presidium bestämmer.

Beredningarna ska årligen delge kommunfullmäktige hur arbetet fortlöper kopplat till respektive berednings arbetsplan. Beredningspresidiet ska vara föredragande inom beredningens ansvarsområde på kommunfullmäktiges sammanträden.

Beredningarna ska följa upp beslutade mål och inriktningsdokument inom ansvarsområde, samt föreslå ändringar av relevanta dokument.

Initiativ i form av beredningsskrivelser från beredningar ska efter beslut i kommunfullmäktige, vara underlag för framtagande av rambudget. Detta innebär att beredningarnas tidshorisont har fokus på fem år och framåt. Beredningsskrivelser skall företrädesvis alltid ha en ekonomisk och juridisk bedömning. En beredning kan även lämna betänkanden till fullmäktige.

Beredningarna ska arbeta med att se över och följa upp kommunens övergripande mål och aktualisera styrdokument samt ges tid för omvärldsorientering inom beredningens område.

Beredningarna ska arbeta utifrån ett medborgarperspektiv och utgå från medborgarnas synvinkel och från av kommunfullmäktige fastslagna mål för verksamheten.

Beredningarna ska behandla frågor remitterade från kommunfullmäktige samt lämna förslag till beslut genom yrkanden i form av beredningsskrivelser till kommunfullmäktige.

Beredningarna ska inom sitt område vara remissorgan samt svara på motioner i de ärenden kommunfullmäktige beslutat. Beredningarna ska i den mån det är görligt vara remissorgan för kommunstyrelsen i frågor som har bäring på beredningarnas ansvarsområden.

5. Omvärldsbevakning och medborgardialog.

Ledamöterna ska skaffa och bibehålla omvärldskunskap inom sitt område.

Beredningarna ska arbeta utåtriktat med medborgardialog och medverka till att utveckla medborgardialogen inom beredningens område.

Beredningarna ska årligen arbeta med medborgardialogen i samråd med kommunfullmäktiges ordförande och med stöd av förvaltningen.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

6. Stöd

Beredningarna får från kommunstyrelsen och medarbetarna begära in de upplysningar, stöd och yttranden som behövs för att beredningen ska fullgöra sina uppgifter.

Beredningarna äger rätt att kalla oberoende sakkunniga om detta är nödvändigt för att beredningen ska kunna fullgöra sina uppgifter.

Beredningen får bestämma om andra än ledamöterna ska ha rätt att närvara vid sammanträdet men utan att delta i besluten.

Beredningarna har rätt till sekreterarstöd och övrig grundläggande administrativ service.

7. Sammanträden

Beredningarna sammanträder regelbundet.

Beredningarna beslutar själv i varje enskilt fall om beredningens sammanträde ska vara öppet för allmänheten då medborgardialogen är en del i styrning och ledning i kommunen.

Fullmäktiges presidium har närvaro- och yttranderätt i beredningarna.

Om det föreligger skäl för det, får ordföranden efter samråd med vice ordföranden ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden eller platsen för sammanträdet.

Kommunfullmäktiges beredningar får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud. Ledamot som önskar delta på distans ska företrädesvis 5 dagar i förväg anmäla detta till kommunkansliet. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

8. Jäv

För en beredning gäller de bestämmelser om jäv som finns i kommunallagen.

En ledamot som har avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får åter tjänstgöra, sedan ärendet har handlagts.

9. Beredningarnas områden

För en beredning gäller de bestämmelser om jäv som finns i kommunallagen. En ledamot som har avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får åter tjänstgöra, sedan ärendet har handlagts.

Demokratiberedning

IT-frågor utifrån ett demokratiperspektiv, sammanhållande för kommunens medborgardialoger och demokratifrågor så som integration, jämställdhet och mångfald, sammanhållande för visionsdokument och policy för våra värderingar.

Beredningen för samhälle och fritid

Näringslivsfrågornas långsiktiga styrdokument. Besöksnäringens långsiktiga styrdokument.

Övergripande ansvar för hållbar utveckling, anläggningar, fysiskplanering, bostadsförsörjning och infrastruktur. Ansvar för att kommunen följer de nationella miljömålen.

Beredningen håller sig ajour med lagförändringar inom beredningens ansvarsområden.

Framtidsfrågor gällande: En långsiktig utblick på fritidsanläggningar och deras placeringar.

Idrottsrådet, Rådet för kulturfrågor

Beredningen för lärande och kultur

Framtidsfrågor gällande: Skol- och folkbibliotek, Kultur och Kulturskola.

En långsiktig utblick på kulturanläggningar och deras placeringar och innehåll.

En långsiktig utblick på skolans byggnation, organisation och funktion och deras placeringar och innehåll. Beakta framtidens arbetsmarknad för en långsiktig planering av gymnasiet och vuxen utbildningens utformning.

Beredningen håller sig ajour med lagförändringar inom beredningens ansvarsområden.

Kulturrådet

Beredningen för trygghet och stöd

Hållbarutveckling inom trygghet och stöd, fokusområden är barn, unga, medelålders och äldre samt samtliga funktionsvariationer.

Beredningen håller sig ajour med lagförändringar inom beredningens ansvarsområden.

Kommunens pensionärsråd, Rådet för funktionsvariation

Ekonomiberedningen

Hållbar utveckling inom kommunens ekonomi.

Ansvarar för långsiktiga, övergripande och strategiska ekonomiska frågor. Så som rambudget, finansiellamar och ekonomiska styrdokument på fullmäktigenivå samt fullmäktiges roll som ägare till dotterbolagen.

Beredningen håller sig ajour med lagförändringar inom beredningens ansvarsområden.

10. Tillfälliga beredningar

Kommunfullmäktige kan tillsätta en eller flera tillfälliga beredningar för beredning av vissa ärenden eller av viss fråga. I beslut om tillsättande av tillfällig beredning skall framgå direktiv, syfte, frågeställningar, avgränsningar, bemanning och tidplan för uppdraget.

I den tillfälliga beredningen kan upp till nio ledamöter ingå.

Beredningen har tillgång till en beredningssekreterare och kan vid behov kalla in sakkunniga tjänstemän.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Beredningen har också möjlighet att adjungera även andra än redan förtroendevalda.

Beredningarna skall arbeta utåtriktat med medborgardialog.

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Arbetsordning för beredningar

Arbetsordning

Diarie-/dokumentnummer: KS2024/2032

Beslut:

Ersätter tidigare beslut 2023-12-07 Kommunfullmäktige § 241/2023

Giltighetstid: 2027-12-31

Dokumentansvarig: Nämndsekreterare

Senast uppdaterad av: Oskar Engdahl

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Innehållsförteckning

1. Beredningarna ansvarar i sitt arbete inför kommunfullmäktige	3
2. Sammansättning och mandattid	3
3. Beredningspresidiets ansvar och uppdrag	3
4. Beredningens ansvar och uppdrag	4
5. Omvärldsbevakning och medborgardialog.	4
6. Stöd	5
7. Sammanträden	5
8. Jäv	5
9. Beredningarnas områden	5
10. Tillfälliga beredningar	6

**KUNGÄLV
KOMMUN**

1. Beredningarna ansvarar i sitt arbete inför kommunfullmäktige

2. Sammansättning och mandattid

Antalet ledamöter i beredningarna regleras i kommunfullmäktiges arbetsordning. Ordföranden och vice ordförande ska i huvudsak spegla valresultatet.

Ordförande, vice ordförande och ledamöterna väljs av kommunfullmäktige och mandattiden är lika med kommunfullmäktiges.

Beredningarna får i samråd med kommunfullmäktiges presidium tillfälligt adjungera ledamöter. Ledamöter i kommunstyrelsen bör inte ingå i fasta beredningar.

Samtliga beredningar ska arbeta efter grundtankarna medborgarperspektiv, framtidsfokus och helhetstänkande.

3. Beredningspresidiets ansvar och uppdrag

Beredningsordföranden och vice beredningsordförande utgör tillsammans beredningens presidium.

Beredningspresidiet har till uppgift att utforma beredningens arbetsplanering för det kommande året. En arbetsplanering ska innehålla information om den nuvarande verksamheten, långsiktiga möjligheter för beredningen, möjligheter till omvärldsbevakning, metoder och arbetssätt.

Beredningspresidiet ska delta i möten som kommunfullmäktiges presidium kallar till och föra en kontinuerlig dialog om beredningens arbete.

Beredningspresidiet ska verka för att beredningen är öppen för influenser utifrån, och följer nya exempel och tendenser.

Beredningspresidiet ansvarar för att beredningens skrivelser stämmer med de övergripande, långsiktiga och strategiska målen.

Beredningsordförande ansvarar för att beredningens partiremissers tillsänds gruppledarna för varje parti representerade i kommunfullmäktige, ordförande ansvarar även för att ta fram en hållbar tidsplan på minst en månad.

Beredningspresidiet ska möjliggöra största möjliga öppenhet gentemot kommunfullmäktige och allmänheten.

Beredningspresidiet ansvarar för att upprätta en dagordning och kalla ledamöterna senast en vecka innan sammanträdet om inte annat anges.

Beredningsordförande ansvarar för att mötesprotokoll justeras samt att slutgiltiga rapporter och beredningsskrivelser som upprättas av beredningen undertecknas.

Beredningen får handlägga ärenden bara när fler än hälften av ledamöterna är närvarande. Vid omröstningar där det blir lika röstetal har beredningsordförande utslagsröst.

Beredningsordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena och att minnesanteckningar förs.

Kallelse ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

Kallelse ska sändas till varje ledamot senast en vecka före sammanträdesdagen.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Kallelsen ska åtföljas av föredragningslista.

Vid ordförandens frånvaro går vice ordförande in. Vid presidiets frånvaro går den till tjänstgöringstid i beredningen äldste ledamoten in.

4. Beredningens ansvar och uppdrag

Beredningarnas arbete ska vara långsiktigt och strategisk och ska förutom medborgarperspektivet präglas av omvärldsbevakning.

Beredningarna ska arbeta gränsöverskridande med andra beredningar i enskilda frågor, arbetet ska ske processorienterat.

Beredningarna ska i början av varje mandatperiod ta fram en arbetsplan för mandatperioden som ska presenteras för kommunfullmäktige. Avrapportering till kommunfullmäktiges presidium ska ske på sätt som kommunfullmäktiges presidium bestämmer.

Beredningarna ska årligen delge kommunfullmäktige hur arbetet fortlöper kopplat till respektive berednings arbetsplan. Beredningspresidiet ska vara föredragande inom beredningens ansvarsområde på kommunfullmäktiges sammanträden.

Beredningarna ska följa upp beslutade mål och inriktningsdokument inom ansvarsområde, samt föreslå ändringar av relevanta dokument.

Initiativ i form av beredningsskrivelser från beredningar ska efter beslut i kommunfullmäktige, vara underlag för framtagande av rambudget. Detta innebär att beredningarnas tidshorisont har fokus på fem år och framåt. Beredningsskrivelser skall företrädesvis alltid ha en ekonomisk och juridisk bedömning. En beredning kan även lämna betänkanden till fullmäktige.

Beredningarna ska arbeta med att se över och följa upp kommunens övergripande mål och aktualisera styrdokument samt ges tid för omvärldsorientering inom beredningens område.

Beredningarna ska arbeta utifrån ett medborgarperspektiv och utgå från medborgarnas synvinkel och från av kommunfullmäktige fastslagna mål för verksamheten.

Beredningarna ska behandla frågor remitterade från kommunfullmäktige samt lämna förslag till beslut genom yrkanden i form av beredningsskrivelser till kommunfullmäktige.

Beredningarna ska inom sitt område vara remissorgan samt svara på motioner i de ärenden kommunfullmäktige beslutat. Beredningarna ska i den mån det är möjligt vara remissorgan för kommunstyrelsen i frågor som har bäring på beredningarnas ansvarsområden.

5. Omvärldsbevakning och medborgardialog.

Ledamöterna ska skaffa och bibehålla omvärldskunskap inom sitt område.

Beredningarna ska arbeta utåtriktat med medborgardialog och medverka till att utveckla medborgardialogen inom beredningens område.

Beredningarna ska årligen arbeta med medborgardialogen i samråd med kommunfullmäktiges ordförande och med stöd av förvaltningen.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

6. Stöd

Beredningarna får från kommunstyrelsen och medarbetarna begära in de upplysningar, stöd och yttranden som behövs för att beredningen ska fullgöra sina uppgifter.

Beredningarna äger rätt att kalla oberoende sakkunniga om detta är nödvändigt för att beredningen ska kunna fullgöra sina uppgifter.

Beredningen får bestämma om andra än ledamöterna ska ha rätt att närvara vid sammanträdet men utan att delta i besluten.

Beredningarna har rätt till sekreterarstöd och övrig grundläggande administrativ service.

7. Sammanträden

Beredningarna sammanträder regelbundet.

Beredningarna beslutar själv i varje enskilt fall om beredningens sammanträde ska vara öppet för allmänheten då medborgardialogen är en del i styrning och ledning i kommunen.

Fullmäktiges presidium har närvaro- och yttranderätt i beredningarna.

Om det föreligger skäl för det, får ordföranden efter samråd med vice ordföranden ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden eller platsen för sammanträdet.

Kommunfullmäktiges beredningar får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud. Ledamot som önskar delta på distans ska företrädesvis 5 dagar i förväg anmäla detta till kommunkansliet. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

8. Jäv

För en beredning gäller de bestämmelser om jäv som finns kommunallagen.

En ledamot som har avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får åter tjänstgöra, sedan ärendet har handlagts.

9. Beredningarnas områden

För en beredning gäller de bestämmelser om jäv som finns kommunallagen. En ledamot som har avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får åter tjänstgöra, sedan ärendet har handlagts.

Demokratiberedning

IT-frågor utifrån ett demokratiperspektiv, sammanhållande för kommunens medborgardialoger och demokratifrågor så som integration, jämställdhet och mångfald, sammanhållande för visionsdokument och policy för våra värderingar.

Beredningen för samhälle och Fritid

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Näringslivsfrågornas långsiktiga styrdokument. Besöksnäringens långsiktiga styrdokument.

Övergripande ansvar för hållbar utveckling, anläggningar, fysiskplanering, bostadsförsörjning och infrastruktur. Ansvar för att kommunen följer de nationella miljömålen.

Beredningen håller sig ajour med lagförändringar inom beredningens ansvarsområden.

Framtidsfrågor gällande: En långsiktig utblick på fritidsanläggningar och deras placeringar.

Idrottsrådet, Rådet för kulturfrågor

Beredningen för lärande och kultur

Framtidsfrågor gällande: Skol- och folkbibliotek, Kultur och Kulturskola.

En långsiktig utblick på kulturanläggningar och deras placeringar och innehåll.

En långsiktig utblick på skolans byggnation, organisation och funktion och deras placeringar och innehåll. Beakta framtidens arbetsmarknad för en långsiktig planering av gymnasiet och vuxen utbildningens utformning.

Beredningen håller sig ajour med lagförändringar inom beredningens ansvarsområden.

Kulturrådet

Beredningen för trygghet och stöd

Hållbarutveckling inom trygghet och stöd, fokusområden är barn, unga, medelålders och äldre samt samtliga funktionsvariationer.

Beredningen håller sig ajour med lagförändringar inom beredningens ansvarsområden.

Kommunens pensionärsråd, Rådet för funktionsvariation

Ekonomiberedningen

Hållbar utveckling inom kommunens ekonomi.

Ansvarar för långsiktiga, övergripande och strategiska ekonomiska frågor. Så som rambudget, finansiellamar och ekonomiska styrdokument på fullmäktigenivå samt fullmäktiges roll som ägare till dotterbolagen.

Beredningen håller sig ajour med lagförändringar inom beredningens ansvarsområden.

10. Tillfälliga beredningar

Kommunfullmäktige kan tillsätta en eller flera tillfälliga beredningar för beredning av vissa ärenden eller av viss fråga. I beslut om tillsättande av tillfällig beredning skall framgå direktiv, syfte, frågeställningar, avgränsningar, bemanning och tidplan för uppdraget.

I den tillfälliga beredningen kan upp till nio ledamöter ingå.

Beredningen har tillgång till en beredningssekreterare och kan vid behov kalla in sakkunniga tjänstemän.

Beredningen har också möjlighet att adjungera även andra än redan förtroendevalda.

Beredningarna skall arbeta utåtriktat med medborgardialog.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (1)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Oskar Engdahl

2024-10-31

Förvaltningens bedömning (Dnr KS2024/2032-2)

Juridisk bedömning

I Kommunallagen (2017:725) 2 § anges att fullmäktige får inrätta fullmäktigeberedningar av ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden som ska avgöras av fullmäktige.

I övrigt finns inget reglerat över hur fullmäktigeberedningar ska arbeta liksom vid framtagande av beredningsskrivelser och partiremiss.

Förvaltningen bedömer att det inte föreligger hinder för justeringen.

Ekonomisk bedömning

Ekonomisk bedömning är inte aktuellt, förändringen avser beredningspresidiets ansvar vid partiremiss och är inte kostnadsdrivande.

Haleh Lindqvist
kommundirektör

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-09-26

Sida

7 (9)

§ 30/2024

Revidering av arbetsordning för beredningar (Dnr KS2024/2032)

Sammanfattning

I arbetsordningen för beredningen regleras beredningens ansvar och uppdrag inklusive beredningspresidiets.

Efter beslut i kommunfullmäktige 2024-06-13 gavs demokratiberedningen i uppdrag *att se över process och beslut av beredningskrivelser.*

Demokratiberedningen har haft uppdraget och undersökt lösningar för att göra processen tydligare och för att se till så att alla partier blir inkluderade i framtagandeprocessen även om de inte är representerade i beredningen.

Demokratiberedningen föreslår att följande läggs in i arbetsordningen:

- Beredningsordförande ansvarar för att beredningens partiremisser tillsänds gruppledarna för varje parti representerade i kommunfullmäktige, ordförande ansvarar även för att ta fram en hållbar tidsplan på minst en månad.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Revidering av arbetsordning för beredningar

Bilaga Arbetsordning för beredningar med ändringar

Förslag till kommunfullmäktige

Förslag till arbetsordning för beredningar antas.

Expedieras till:

För kännedom till:

DEMOKRATIBEREDNINGEN

KUNGÄLVS
KOMMUN

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-11-13

Sida

44 (49)

§ 307/2024

Revidering av arbetsordning för beredningar (Dnr KS2024/2032)

Sammanfattning

I arbetsordningen för beredningen regleras beredningens ansvar och uppdrag inklusive beredningspresidiets.

Efter beslut i kommunfullmäktige 2024-06-13 gavs demokratiberedningen i uppdrag *att se över process och beslut av beredningsskrivelser.*

Demokratiberedningen har haft uppe uppdraget och undersökt lösningar för att göra processen tydligare och för att se till så att alla partier blir inkluderade i framtagandeprocessen även om de inte är representerade i beredningen.

Demokratiberedningen föreslår att följande läggs in i arbetsordningen:

- Beredningsordförande ansvarar för att beredningens partiremisser tillsänds gruppledarna för varje parti representerade i kommunfullmäktige, ordförande ansvarar även för att ta fram en hållbar tidsplan på minst en månad.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

Arbetsordning för beredningar med ändringar

Arbetsordning för beredningar färdigt förslag

Förvaltningens bedömning

Protokollsutdrag - Revidering av arbetsordning för beredningar - Demokratiberedning

Förslag till kommunfullmäktige

1. Förslag till arbetsordning för beredningar antas.

Expedieras till

För kännedom till

KOMMUNSTYRELSEN

KUNGÄLVSKOMMUN

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-11-13

Sida

44 (49)

§ 307/2024

Revidering av arbetsordning för beredningar (Dnr KS2024/2032)

Sammanfattning

I arbetsordningen för beredningen regleras beredningens ansvar och uppdrag inklusive beredningspresidiets.

Efter beslut i kommunfullmäktige 2024-06-13 gavs demokratiberedningen i uppdrag *att se över process och beslut av beredningskrivelser.*

Demokratiberedningen har haft uppe uppdraget och undersökt lösningar för att göra processen tydligare och för att se till så att alla partier blir inkluderade i framtagandeprocessen även om de inte är representerade i beredningen.

Demokratiberedningen föreslår att följande läggs in i arbetsordningen:

- Beredningsordförande ansvarar för att beredningens partiremisser tillsänds gruppledarna för varje parti representerade i kommunfullmäktige, ordförande ansvarar även för att ta fram en hållbar tidsplan på minst en månad.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

Arbetsordning för beredningar med ändringar

Arbetsordning för beredningar färdigt förslag

Förvaltningens bedömning

Protokollsutdrag - Revidering av arbetsordning för beredningar - Demokratiberedning

Förslag till kommunfullmäktige

1. Förslag till arbetsordning för beredningar antas.

Expedieras till

För kännedom till

KOMMUNSTYRELSEN

KUNGÄLVS
KOMMUN

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-09-26

Sida

7 (9)

§ 30/2024

Revidering av arbetsordning för beredningar (Dnr KS2024/2032)

Sammanfattning

I arbetsordningen för beredningen regleras beredningens ansvar och uppdrag inklusive beredningspresidiets.

Efter beslut i kommunfullmäktige 2024-06-13 gavs demokratiberedningen i uppdrag *att se över process och beslut av beredningskrivelser.*

Demokratiberedningen har haft uppdraget och undersökt lösningar för att göra processen tydligare och för att se till så att alla partier blir inkluderade i framtagandeprocessen även om de inte är representerade i beredningen.

Demokratiberedningen föreslår att följande läggs in i arbetsordningen:

- Beredningsordförande ansvarar för att beredningens partiremisser tillsänds gruppledarna för varje parti representerade i kommunfullmäktige, ordförande ansvarar även för att ta fram en hållbar tidsplan på minst en månad.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Revidering av arbetsordning för beredningar

Bilaga Arbetsordning för beredningar med ändringar

Förslag till kommunfullmäktige

Förslag till arbetsordning för beredningar antas.

Expedieras till:

För kännedom till:

DEMOKRATIBEREDNINGEN

KUNGÄLVS
KOMMUN

Justeras sign

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Sid 1 (7)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Sara Flytström och Dan Gorga

2024-09-18

Implementering av CCS/CCU på del av Sävenäs avfallsvärmekraftverk till 2030 (Dnr KS2024/1171-2)

Sammanfattning

Renova hemställer till kommunfullmäktige i delägarkommunerna om ett ställningstagande till en inriktning att fortsatt utreda att implementera CCS/CCU-teknik på en förbränningslinje på Sävenäs avfallskraftvärmeverk till 2030 med fortsatt möjlighet att nå nettonollutsläpp av koldioxid senast 2045. Frågan om en eventuell investering anses vara av större principiell vikt och därför inhämtas ställningstaganden från ägarkommunerna. Ägarna utgörs av kommunfullmäktige i Göteborg, Mölndal, Kungälv, Lerum, Stenungsund, Härryda, Partille, Ale, Öckerö och Tjörn.

Utsläppen av koldioxid belastar främst Göteborgs kommun även om avfallet kommer från hushåll och verksamheter i alla kommuner. Göteborgs Stads klimatplan har målsättningen att den territoriella klimatpåverkan ska vara "nära noll" år 2030 och Sverige har målsättningen att nå nettonoll år 2045.

Renovas klimatpåverkan består till överväldigande del av koldioxid som uppstår vid energiåtervinning (förbränning) av avfall. Koldioxiden har både biogent (ca 60%) och fossilt (ca 40%) ursprung. Den fossila koldioxiden kommer till allra största delen från plast i avfallet

Renova har under de senaste åren utrett vilka möjligheter bolaget har att möta nationella och lokala mål med avseende på verksamhetens klimatpåverkan. Det har resulterat i tre möjliga framtida scenarier (A,B och C) som konsekvensbedömts. Den föreslagna inriktningen är Scenario B, det vill säga implementering av CCS/CCU på en av fyra linjer till 2030 med konsekvens att Renovas klimatpåverkan bedöms halveras. Scenario A är att implementera CCS/CCU-teknik på två av fyra linjer till 2030 och scenario C är att inte arbeta med CCS/CCU-teknik överhuvudtaget förrän det blir krav i lagstiftning eller i miljötillstånd.

En implementering av scenario B bedöms minska Renovas nettoutsläpp av fossil koldioxid från ca 200 000 ton till ca 100 000 ton årligen. Analysen utgår från att infångning och lagring av biogen koldioxid kan kvitteras mot utsläpp av fossil koldioxid.

Sammantaget bedömer Renova att det finns möjlighet att delvis nå lokala klimatmål och helt nå nationella klimatmål och mål inom EU med den föreslagna inriktningen.

Förvaltningen ser att det är många olösta frågor inför ett kommande investeringsbeslut. De största osäkerheterna avser ekonomiska frågor och vart koldioxiden ska ta vägen. En inriktning på koldioxidinfångning som klimatåtgärd skulle ge stora kostnadsökningar. I ett räkneexempel har Renova ansatt att halva den tillkommande kostnaden bärs av energikunder och halva av avfallskunder. Med en sådan fördelning skulle behandlingsavgiften öka med cirka 200 kronor per ton avfall. Detta skulle innebära en extra taxehöjning på 7 procent på den fasta och rörliga avgiften eller en höjd årsavgift med cirka 170 kronor per villahushåll (2024 års avgifter).

Juridisk bedömning

Kungälv's Kommun är delägare i Renova AB, detta möjliggör att kommunen kan tilldela uppdrag till Renova AB så som behandling av restavfall och brännbart från återvinningscentralerna till energiåtervinning.

Förvaltningens bedömning

Bakgrund

Renova har hemställt till kommunfullmäktige i delägarkommunerna om ett ställningstagande till en inriktning att fortsätta implementera CCS/CCU-teknik på en av fyra förbränningslinjer på Sävenäs avfallskraftvärmeverk till 2030 med möjlighet till ytterligare implementation för att nå nettonollutsläpp av koldioxid senast 2045.

Frågan om en eventuell investering bedöms vara av principiell betydelse för bolaget och ägardirektivet stipulerar att styrelsen i sådana frågor ska inhämta ägarnas ställningstagande inför beslut. Ägarna representeras av kommunfullmäktige i Göteborg, Mölndal, Kungälv, Lerum, Stenungsund, Härryda, Partille, Ale, Öckerö och Tjörn.

Inriktningsbeslutet avser, att på en översiktlig nivå, besluta om vilken klimatambition Renova ska sikta mot och innebär konkret ett beslut om fortsatta utredningar inför ett investeringsbeslut.

Hemställan innehåller en begäran 2024-05-03 med ett likalydande följebrev 2024-05-03 samt ett beslutsunderlag "Renovas framtida klimatambition 2024-04-22" med en bilaga "Underlag till tjänsteutlåtande Klimatambition för Renova 2024-02-28" vilka bifogas i bilaga 1.

Nedanstående beskrivning av ärendet är en sammanställning baserad på Renovas bifogade underlag.

Vad är Renova

Renovakoncernen består av ett moderbolag, Renova AB och ett dotterbolag, Renova Miljö AB och utgör ägarkommunernas gemensamma aktör för avfall och återvinning i de tio kommuner som äger Renova, där Kungälv är en av delägarna. Renova AB utför direkttilldelade tjänster på uppdrag från ägarkommunerna och har behandlingsanläggningar inom förbränning och matavfall samt flertalet omlastningsstationer och fordon för insamling av avfall. Kungälv's kommun tilldelar bland annat avfallsförbränningen till Renova AB.

Renovas uppdrag och avfallsförbränning

Nuläge

Renova har i uppdrag att samla in, återvinna och behandla avfall från kommuner och verksamheter, framför allt inom ägarkommunerna. Verksamheten ska bedrivas med så bra miljöprestanda som möjligt. Avfallsförbränning med energiåtervinning på Sävenäs är en viktig del av avfallsbehandlingen.

Avfall som inte lämpar sig för materialåtervinning tas om hand genom förbränning vid Sävenäs avfallskraftvärmeverk. Energiåtervinning i samband med behandlingen bidrar med cirka 1/3 av fjärrvärmens och cirka 5 procent av elbehovet i Göteborgs kommun. På liknande sätt som övriga svenska anläggningar för avfallsförbränning tillhör Sävenäs de mest energieffektiva anläggningarna i världen. Obrännbart innehåll, som metaller, sorteras ut ur restprodukterna från förbränningen och materialåtervinns.

Framtida behov

Renova har låtit utreda det framtida behovet av energiåtervinning av avfall i Göteborgsregionen. Kretslopp och vatten har bidragit med underlag till bedömningarna som beskrivs i Bilaga 1.

Renovas bedömning är att den befintliga förbränningskapaciteten kommer att behövas under dess förväntade livslängd, även om avfallets innehåll förändras.

Bedömningarna visar att avfallsmängderna som behöver förbrännas per person minskar. Samtidigt sker en befolkningsökning och antalet verksamheter som genererar avfall ökar. Det framtida behovet av avfallsförbränning förväntas därför hamna på mellan 75 och 125 procent av den

nuvarande kapaciteten på Sävenäs. Den lägre nivån utgår från att politiska mål för konsumtion och avfallshantering fram till 2030 uppnås och att omfattande investeringar görs för ökad materialåtervinning. I bedömningen av framtida behov är ingen import av avfall medräknad.

Klimatpåverkande utsläpp från avfallsförbränning i Sävenäs

Även om energiåtervinning är en lämplig behandlingsmetod för det avfall som inte ska eller kan återvinnas, så genererar den stora utsläpp av växthusgaser. Sävenäs släpper årligen ut drygt 200 000 ton fossil och 300 000 ton biogen koldioxid. Varje ton avfall som förbränns genererar cirka ett ton koldioxid och avfallets innehåll av plast (inklusive gummi, skumgummi och syntetisk textil) gör att drygt 40 procent av koldioxiden är fossil. Den fossila delen av Sävenäs utsläpp motsvarar ca 0,5 procent av de nationella utsläppen och 10 procent av de territoriella utsläppen i Göteborg. Hushållens restavfall, så kallat kommunalt avfall, utgör den största källan till Renovas fossila utsläpp. Hushållens restavfall utgör den största andelen av avfallet som förbränns och plastinnehållet är högt.

Politiska mål avseende klimatutsläpp

Utifrån globala mål om klimatåtgärder har EU ett långsiktigt mål om att bli klimatneutralt senast år 2050 och ett mål till år 2030 om att minska nettoutsläppen med minst 55 procent jämfört med år 1990. Kommissionen lade i februari 2024 fram ett förslag om att nettoutsläppen ska minska med 90 procent till år 2040.

Nationellt finns målet att senast år 2045 ska Sveriges nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären ha upphört. Målet innebär att utsläppen av växthusgaser till 2045 från svenskt territorium ska vara minst 85 procent lägre än utsläppen år 1990. De återstående utsläppen ska kompenseras av olika slags kolsänkor.

Styrmedel och åtgärder avseende klimatutsläpp

Utsläppshandel

Ett av de viktigaste styrmedlen inom EU för att åstadkomma minskade koldioxidutsläpp är prissättning av utsläppen genom handel med utsläppsrätter (EU-ETS). Sävenäs och andra avfallsförbränningsanläggningar i Sverige ingår i denna handel. Kostnaderna för de fossila utsläppen från Sävenäs har stigit kraftigt de senaste åren. År 2023 var kostnaderna mer än 125 miljoner kronor, cirka en tiondel av Renovas totala omsättning. Regelverket för utsläppshandeln innebär ett sjunkande antal utsläppsrätter och att priset för koldioxidutsläpp därför sannolikt fortsätter öka över tid, upp till en nivå som motsvarar den aktuella kostnaden för att minska utsläppen.

Minska plasten i avfallet som förbränns

År 2022 producerades 400 miljoner ton plast i världen, varav endast 0,6 procent av plasten som producerades var biobaserad. Plastproduktionen i världen förväntas fördubblas på ca 20 år. Samtidigt införs lagstiftning, mål och andra styrmedel för att plastanvändningen inte ska öka och för att mer av plasten ska gå till återvinning. Till exempel engångsplastdirektivet från EU som förbjuder vissa plastprodukter och krav om att nya plastförpackningar ska bestå av minst 30 procent återvunnen plast senast år 2030.

Åtgärderna bedöms bidra till att fossilandelen i avfallet inte kommer att öka, trots ökad plastproduktion. Fossilandelen bedöms därför ligga kvar på ungefär samma nivå som idag till åtminstone år 2030. Därefter behövs fler åtgärder från samhället om nivån ska vara konstant. Lokalt kan ytterligare åtgärder vidtas, utöver de som redan görs, som ökar andelen plast till materialåtervinning. Antingen genom än mer förbättrad källsortering eller genom sortering av insamlat avfall. Till exempel utreder Renova möjligheten till efterbehandling av hushållens insamlade restavfall så att vissa plaster kan sorteras ut innan förbränning. Insatserna ovan bedöms endast ge små minskningar av den totala andelen avfall med fossilt ursprung. Om avfallsmål till exempel avseende materialåtervinning och avfallsmängder från EU, Sverige och regionala avfallsplanen nås samt att även ytterligare lokala åtgärder genomförs, bedöms fossilandelen av Sävenäs koldioxidutsläpp kunna ligga kvar kring dagens nivå till 2035.

Avskiljning och lagring/användning

För att nå EU:s och Sveriges klimatmål är det nödvändigt med kompletterande åtgärder, det vill säga avskiljning med lagring och/eller återanvändning av koldioxid (CCS/CCU). Idag finns inget tillgängligt slutlagringsställe, men till 2030 ska det finnas kapacitet för 50 miljoner tons slutlagring eller återanvändning enligt EU-kommissionens planer. Från 2040 ska kapaciteten öka till 280 miljoner ton per år och från 2050 till 450 miljoner ton per år. Exakt hur alla styrmedel kommer utformas för att åstadkomma detta är inte klarlagt, men arbete pågår och både EU och Sverige har infört fonder att söka bidrag ifrån. I Sverige förväntas ett system med omvända auktioner starta under 2024.

Koldioxidavskiljning förekommer redan idag med CCU, dvs den avskilda koldioxiden används, till exempel för att höja koldioxidhalten i växthus eller inom dryckesindustrin. Norge, Danmark och Nederländerna ligger långt framme. CCS är en mer omfattande åtgärd eftersom koldioxiden också måste slutförvaras. CCS i större skala har hittills endast använts vid utvinning av fossilgas i Nordsjön. I Norge bygger Heidelberg cement nu en CCS-anläggning, som ska vara i drift år 2025, och i hela världen planeras drygt 300 projekt. Inom energi- och avfallsförbränningsbranschen i Sverige undersöker alla stora anläggningar möjligheterna med CCS/CCU, i form av förstudier och genomförandestudier, men inga slutgiltiga investeringsbeslut har fattats.

På Sävenäs utgör koldioxid cirka 10 procent av rökgaserna. En anläggning för koldioxidavskiljning kan läggas till efter dagens rening innan rökgaserna förs ut genom skorstenen. I den vanligaste tekniken leds rökgaserna genom en vattenlösning av en amin, där koldioxiden absorberas. Koldioxiden plockas sedan bort ur lösningen genom att temperaturen höjs och trycket sänks varefter den koncentrerade koldioxiden förvätskas genom kylning och komprimering. Vattenlösningen återcirkuleras för att ta upp ny koldioxid. Avskiljningens energibehov innebär att mindre av den producerade energin kan säljas från Sävenäs. Den vätskeformiga koldioxiden kan mellanlagras på plats innan den transporteras till slutlagring (vid CCS) eller till en industri som använder den som en råvara (vid CCU). Mellanlagring, transportmetod och eventuell samtransport kommer bero på vilken slutdestination som blir aktuell och vilka andra anläggningar för avskiljning som byggs i Göteborgsområdet.

Renovas värderade och förordade alternativ avseende CCS/CCU-teknik

Renova har en föreslagen inriktning, benämnd scenario B, som innebär att CCS/CCU implementeras på en av fyra förbränningslinjer till 2030. När tekniken utvärderats och utvecklingen gått framåt kompletteras sedan anläggningen med avskiljning på ytterligare en förbränningslinje senast 2045.

De tre olika alternativa scenarierna som Renova undersökt är:

A. Scenario A med CCS/CCU-teknik på två av fyra förbränningslinjer och därmed netto noll fossila koldioxidutsläpp till 2030. Fördelen är att netto noll för anläggningen nås tidigare. Nackdelen är att kostnaderna, både totalt och per ton koldioxid är högre än i B-alternativet och att förväntad kommande teknikutveckling inte kan nyttjas.

B. Scenario B med CCS/CCU-teknik på en av fyra förbränningslinjer till 2030 och på ytterligare en linje senast 2045. Fördelen är att Renova uppfyller både Göteborgs och Sveriges mål 2045. Kostnaderna är lägre både totalt och per ton koldioxid än i A-alternativet och för den fortsatta utbyggnaden mellan 2030 och 2045 kan förväntad kommande teknikutveckling nyttjas. Nackdelen jämfört med A-alternativet är att endast 40 procent av Renovas del av göteborgsmålet nås 2030.

C. Scenario C utan CCS/CCU-teknik tills dess att det är ett lagstiftnings- eller miljötillståndskrav. Innebär att netto noll sannolikt nås först efter år 2050, att lokala klimatmål inte nås och att bidraget till uppfyllande av nationella mål uteblir tills vidare. Inga kostnader för CCS/CCU-teknik, men däremot en viss ekonomisk risk på grund av osäkra kostnader för framtida utsläppsrätter.

Kostnaderna för scenario B är 500 mkr i investering, med årliga drift- och kapitalkostnader på 220 mkr (innebär cirka 10-15 procent högre totala kostnader för Renova) i 2023 års penningvärde. Samtidigt minskar kostnaderna för utsläppsrätter och för lagrade biogena utsläpp kan eventuellt

koldioxidkrediter säljas. Om återvunnen koldioxid istället nyttjas (CCU) kan det ge minskade kostnader för lagring.

Förvaltningens bedömning

Renova har en föreslagen inriktning, benämnd scenario B, som innebär att CCS/CCU implementeras på en av fyra förbränningslinjer till 2030. När tekniken utvärderats och utvecklingen gått framåt kompletteras sedan anläggningen med avskiljning på ytterligare en förbränningslinje senast 2045.

För att kunna nå miljömålen kommer åtgärder krävas från Renova. Sammantaget bedömer Renova att det finns möjlighet att delvis nå lokala klimatmål och helt nå nationella klimatmål och mål inom EU med den föreslagna inriktningen.

Förvaltningen ser att det är många olösta frågor inför ett kommande investeringsbeslut. De största osäkerheterna avser ekonomiska frågor och vart koldioxiden ska ta vägen. Förvaltningen ser gärna att Renova fortsätter att utveckla affärsmodellen kring lösningen. En del är att bedöma värdet av koldioxidavskiljningens nytta för energikunderna och en annan del är eventuell försäljning av koldioxid eller koldioxidkrediter. Förvaltningen förutsätter att kommande utredningar klargör hur koldioxiden ska lagras eller avsättas. Dessutom anser förvaltningen att Renova även behöver kraftfullt arbeta med egna möjligheter att minska klimatutsläppen, som Renova själva anger. Detta kan bland annat vara att minska mängden plast som tas emot och bränns på anläggningen.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Ärendet har koppling till punkt 7 i kommunfullmäktiges strategiska mål "Kommunen, medborgare och företagen minskar tillsammans klimatutsläpp och miljöpåverkan".

Renovas föreslagna inriktning bedöms minska klimatpåverkan för alla ägarkommuner.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ärendet har koppling till mål 13 i Agenda 2030 "Bekämpa klimatförändringar".

Renovas föreslagna inriktning bedöms minska klimatpåverkan för alla ägarkommuner

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Renovas föreslagna inriktning strider inte mot några styrdokument i Kungälv kommun.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Koldioxidutsläppen vid Sävenäs avfallskraftvärmeverk belastar Göteborgs kommuns territoriella utsläpp, även om avfallet också kommer från övriga ägarkommuner, så även från Kungälv.

Trots fortsatt omfattande och viktiga insatser för att minska avfallet och öka sorteringen bedöms att det under de närmaste decennierna kommer att finnas ett behov av energiåtervinning av restavfall med fossilt innehåll. Många av de plastprodukter som redan finns i samhället kommer bli avfall under en lång tid framöver och flera av dessa har egenskaper som gör att de bör förbrännas och inte materialåtervinnas.

Idag tar avfallslämnarna ansvar för att minska utsläpp av många olika föroreningar genom att behandlingsavgifterna bekostar den befintliga rökgasreningen, men för koldioxidutsläppen tas endast ett ekonomiskt ansvar genom att betala för utsläppsrätter.

För att kunna nå miljömålen kommer åtgärder krävas från Renova. Sammantaget bedömer Renova att det finns möjlighet att delvis nå lokala klimatmål och helt nå nationella klimatmål och mål inom EU med den föreslagna inriktningen.

En inriktning på koldioxidinfångning som klimatåtgärd kan uppfattas mer negativt av personer som är skeptiska till klimatåtgärder eftersom den lokala ekonomiska belastningen inte tydligt skapar en lokal ekologisk nytta utan en global ekologisk nytta. Det skulle då riskera att bidra till skepsis och

framtida bakslag för klimatpolitiska åtgärder. Samtidigt kan möjligheterna till olika investeringsstöd öka med beslutet och på så sätt minska den lokala ekonomiska belastningen och grunderna för eventuellt missnöje.

Förhöjda kostnader för avfallshanteringen som påverkar avfallstaxan kommer att tas emot negativt av avfallskollektivet, men kan få bättre acceptans om nyttan med åtgärdernas motiveras tydligt.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Ett inriktningsbeslut så som det föreslås har en viss påverkan på medarbetarna då det innebär att tid behöver avsättas för kommande arbete.

Ekonomisk bedömning

Ett beslut om yttrande inför ett ställningstagande avseende inriktningsbeslutet är inte ett investeringsbeslut och har därför begränsad ekonomisk påverkan i sig. Ett positivt ställningstagande från kommunfullmäktige kan öka möjligheterna för att få olika typer av investeringsstöd inför ett investeringsbeslut.

En implementering av CCS/CCU på Sävenäs ger stora investeringskostnader och höga driftkostnader för Renova AB. För det förordade alternativet B uppskattas investeringsutgiften till ca 500 mkr och de årliga drift- och kapitalkostnaderna till 220 mkr, i 2023 års penningvärde. Koldioxidavskiljning innebär att Renovas kostnader för utsläppsrätter blir lägre än om koldioxiden släppts ut.

Eventuella intäkter kan till exempel utgöras av försäljning av koldioxidkrediter för den biogena delen av koldioxiden eller om koldioxiden nyttjas som råvara i industriella processer istället för att lagras så kan försäljningen generera intäkter eller åtminstone minska kostnader för transport och slutlagring.

I ett räkneexempel har Renova ansatt att halva den tillkommande kostnaden bärs av energikunder och halva av avfallskunder. Med en sådan fördelning skulle behandlingsavgiften öka med cirka 200 kronor per ton avfall. Detta skulle innebära en ökning av kommunens årliga behandlingskostnader med 2,2 mkr (från 9,5 mkr till 11,7 mkr) och motsvara en extra taxehöjning på 7 procent på den fasta och rörliga avgiften eller en höjd årsavgift med cirka 170 kronor per hushåll (2024 års avgifter). Om avfallslämnarna bär större delen av kostnaden skulle den årliga bördan för kommunen fördubblas och innebära 23,4 mkr i ökade behandlingskostnader, 14 procents extra taxehöjning på den fasta och rörliga avgiften, vilket motsvarar en höjning av årsavgiften med cirka 330 kr per villahushåll (2024 års avgifter). Om annan finansiering än via behandlingsavgifterna kan säkras minskar påverkan på avfallsverksamhetens ekonomi och på hushållen.

Förslag till Kommunfullmäktige

1. Kungälv's kommun tillstyrker den inriktning som Renovas styrelse beslutat om. Inriktningen är att utreda implementering av CCS/CCU-teknik på en av fyra förbränningslinjer på Sävenäs avfallskraftvärmeverk till 2030 med fortsatt möjlighet till implementering för att nå nettonollutsläpp av koldioxid senast 2045.

Anders Holm
Sektorchef Samhällsbyggnad

Mirsad Radoncic
Tf Verksamhetschef Planering och projekt

Expedieras till:

För kännedom till:

Inriktningsbeslut om Renovas framtida klimatambition

Förslag till beslut

Renova AB:s styrelse föreslås besluta att:

1. Godkänna föreslagen inriktning att implementera CCS/CCU på en av fyra förbränningslinjer på Sävenäs avfallskraftvärmeverk till år 2030 med möjlighet till ytterligare implementation för att nå nettonollutsläpp av koldioxid senast 2045, enligt bifogat "Underlag till tjänsteutlåtande om klimatambition för Renova"
2. Hemställa om kommunfullmäktige i ägarkommunernas ställningstagande till föreslagen inriktning enligt ovan.

Sammanfattning

Renova hemställer till kommunfullmäktige i delägarkommunerna om ett ställningstagande till en inriktning att fortsatt utreda att implementera CCS/CCU-teknik på en av fyra förbränningslinjer på Sävenäs avfallskraftvärmeverk (härefter kallat Sävenäs) till 2030 med fortsatt möjlighet att nå nettonollutsläpp av koldioxid senast 2045.

Frågan om en eventuell investering bedöms vara av principiellt viktig betydelse för bolaget och ägardirektivet stipulerar att styrelsen i sådana frågor ska inhämta ägarnas ställningstagande inför beslut. Ägarna utgörs av kommunfullmäktige i Göteborg, Mölndal, Kungälv, Lerum, Stenungsund, Härryda, Partille, Ale, Öckerö och Tjörn. Efter ägarkommunernas ställningstagande kan Renovas styrelse behöva göra ett förnyat ställningstagande till fortsatt inriktning i ärendet.

Hemställan har föregåtts av ett ägarsamråd med Renovas ägarråd den 26 mars 2024.

Utsläpp av koldioxid från Sävenäs avfallskraftvärmeverk belastar territoriellt Göteborgs kommun även om det ingående avfallet kommer från hushåll och verksamheter i alla kommuner. Göteborgs Stads klimatplan har målsättningen att den territoriella klimatpåverkan ska vara "nära noll" år 2030 och Sverige har målsättningen att nå nettonoll år 2045.

Renovas klimatpåverkan består till överväldigande del av koldioxid som uppstår vid energiåtervinning (förbränning) av avfall. Koldioxiden har både biogent (ca 60%) och fossilt (ca 40%) ursprung. Den fossila koldioxiden kommer till allra största delen från plast i avfallet.

Renova har arbetat med tre scenarier (A,B,C) där scenario B är föreslagen inriktning, det vill säga implementera CCS/CCU-teknik på en av fyra linjer till 2030. Scenario A

är att implementera CCS/CCU-teknik på två av fyra linjer till 2030 och scenario C är att inte arbeta med CCS/CCU-teknik överhuvudtaget för än det blir krav i lagstiftning eller miljötillstånd.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Inriktningsbeslutet har i sig begränsad ekonomisk påverkan då kostnader ytterligare utredning bedöms understiga 10 mkr. Ett inriktningsbeslut kan dock vara en förutsättning för möjligheten att söka olika typer av investeringsstöd inför ett eventuellt kommande skarpt investeringsbeslut.

En implementering av CCS/CCU på Sävenäs kommer att medföra stora investeringskostnader och höga driftskostnader. En skattning av införande på en av fyra linjer är ca 500 mkr i investering. Drift- och kapitalkostnader bedöms till ca 220 mkr per år för CCS vilket motsvarar en ökning med 10–15 % av Renovas totala kostnader i nuläget. Kostnaderna är bedömda i 2023 års penningvärde och kostnadsutvecklingen framöver är svår att bedöma då det pågår omfattande arbete inom forskning och utveckling i omvärlden.

Eventuella intäkter är också svåra att bedöma men kan till exempel utgöras av minskade kostnader för utsläppsrätter och eventuell försäljning av biokrediter för avskiljningen av biogen koldioxid. Bättre klimatprestanda kan också öka Renovas konkurrenskraft vilket kan ha ett betydande framtida ekonomiskt värde. Eventuell intäkt för återvunnen koldioxid som råmaterial för olika industriella processer är inte bedömd men skulle sannolikt främst betyda lägre kostnader för transport och undvikna kostnader för slutlagring.

Bedömning ur ekologisk dimension

Inriktningsbeslutet bedöms inte ha någon direkt påverkan för den ekologiska dimensionen utöver att det ger möjlighet att ytterligare öka kunskap och förståelse för CCS/CCU.

En implementering av CCS på en av fyra linjer på Sävenäs bedöms minska Renovas nettoutsläpp av fossil koldioxid från ca 200 000 ton till ca 100 000 ton årligen. Analysen utgår från att infångning och lagring av biogen koldioxid kan kvittas mot utsläpp av fossil koldioxid.

En implementering av CCU skulle främst innebära att koldioxiden återanvänds och därmed minskar behovet av fossil olja eller gas som råvara för kolmolekyler i den berörda industriprocessen. Hur det beräkningsmässigt påverkar Renovas klimatbelastning och kostnader är svårt att säga med säkerhet eftersom regelverk för detta ännu är under framtagande.

Bedömning ur social dimension

Klimatförändringar riskerar att påverka alla grupper i vårt samhälle på ett mycket negativt sätt men slår sannolikt mest mot socialt utsatta grupper. På samma sätt kan förhöjda kostnader för avfallshanteringen ge liknande effekter. I övrigt har Renova inte bedömt att beslutet har någon speciell påverkan på den sociala dimensionen.

Samverkan

Ingen specifik partssamverkan har genomförts. De lokala fackliga företrädarna har fått information om pågående arbete.

Bilagor

1. Underlag till tjänsteutlåtande om klimatambition för Renova

Ärendet

Renova avser att hemställa till kommunfullmäktige i ägarkommunerna om ett inriktningsbeslut som syftar till att minska verksamhetens klimatpåverkan och därmed bidra till nationella och lokala mål.

Beskrivning av ärendet

Renova har under de senaste åren utrett vilka möjligheter bolaget har att möta nationella och lokala mål med avseende på verksamhetens klimatpåverkan. Arbetet har utgått från prognoser om avfallets framtida volymer och sammansättning samt utvärderat möjliga åtgärder för att minska den framtida klimatpåverkan. Möjliga åtgärder omfattar i första hand förebyggande åtgärder för att minska mängden fossilt material som går till energiåtervinning (förbränning) vilket är en tydlig del av Renovas uppdrag. Även om man genomför en mycket omfattande satsning på åtgärder för att minska mängden fossilt material in till Sävenäs bedöms stora mängder fossilt material återstå i det som ska förbrännas. Renova har därför också utrett åtgärder som minskar fossila utsläpp av koldioxid efter förbränning, dvs infångning och lagring eller återanvändning av den koldioxid som genereras vid förbränning, s k CCS/CCU-teknik.

Det har resulterat i tre möjliga framtida scenarier som konsekvensbedömts.

- Scenario A - implementering av CCS/CCU på två av fyra linjer till 2030 med konsekvens att Renovas klimatpåverkan bedöms bli noll.
- Scenario B - implementering av CCS/CCU på en av fyra linjer till 2030 med konsekvens att Renovas klimatpåverkan bedöms halveras.
- Scenario C - ingen implementation av CCS/CCU för än det blir tvingande via lagstiftning eller miljötillstånd

Scenario (B) bedöms som den bästa avvägningen mellan risk för bolaget och minskad klimatpåverkan och rekommenderas därmed som fortsatt inriktning för vidare utredning. Eftersom frågan om en eventuell investering är av principiell betydelse rekommenderas Renovas styrelse att hemställa till ägarna om deras ställningstagande.

Hitintills genomförda utredningar visar att det under överskådlig tid kommer att finnas ett omfattande behov av att fortsatt energiåtervinna avfall som inte bör eller kan återvinnas. Det beror på att åtgärder för att minska avfallet eller sortera ut till exempel plast ur avfallet motverkas av regional tillväxt och globalt kraftigt ökande produktion av plast. Det även med en mycket omfattande satsning på avfallsförebyggande åtgärder och investeringar i teknik för utökad materialåtervinning.

För att nå eller delvis nå nationella och lokala mål med avseende på klimatpåverkan bedöms infångning och lagring av koldioxid (CCS) eller infångning och återanvändning av koldioxid (CCU) vara den enda genomförbara åtgärden som har en rimlig genomförbarhet i nuläget. En genomförd förstudie visar att Sävenäs är en lämplig anläggning, i energisystemet, där det går att få till en bra teknisk lösning.

Alla tekniska, ekonomiska, juridiska och miljömässiga villkor är ej ännu helt klarlagda utan kommer utredas och bedöms ha förutsättningar att komma på plats innan ett eventuellt skarpt investeringsbeslut som behöver tas 2027 för att ha en anläggning i drift år 2030.

En investering i CCS/CCU innebär stora kostnader i form av investering och driftskostnader. Givet en finansiell modell där avfallskunder, avfallskollektiv och fjärrvärmekunder solidariskt delar den ökade kostnaden kan ändå kostnaden hållas på en nivå som bedöms möta acceptans för de som påverkas.

I ett framtida scenario där priset för utsläppsrätter ökar mycket kraftigt kan en investering i koldioxidinfångning möjligen, på sikt, innebära relativt sett lägre kostnader än att avstå. Priset på utsläppsrätter är svårt att prognosticera men har stigit kraftigt de senaste åren och förväntas fortsätta stiga i takt med att antalet tillgängliga utsläppsrätter på marknaden minskar.

Renova har drivit hitintills varande arbete med en referensgrupp där tjänstepersoner från alla ägarkommuner deltagit och informerat Renovas ägarråd om framdriften i samband med de årliga ägardialogerna.

Renovas styrelse avser att även inför ett eventuellt skarpt investeringsbeslut genomföra ett ägarsamråd samt hemställa till kommunfullmäktige i ägarkommunerna om ett ställningstagande till en eventuell investering. Nuvarande bedömning är att ett skarpt investeringsbeslut behöver fattas sent 2027 vilket medför att ägarsamråd och hemställan till ägarna om ställningstagande behöver initieras tidigt 2027.

Förvaltningens /bolagets bedömning

Ett inriktningsbeslut så som det föreslås har begränsad påverkan på ägare och Renova men eftersom en inriktning mot en framtida investering i CCS/CCU bedöms

principiellt viktig bör ägarna få möjlighet att på ett tidigt stadium ta ställning till den föreslagna inriktningen.

Sammantaget bedömer Renova att det finns möjlighet att delvis nå lokala klimatmål och helt nå nationella klimatmål och mål inom EU med den föreslagna inriktningen.

Beslut av principiell beskaffenhet

Frågan är av sådan principiell beskaffenhet eller annars av större vikt att frågan ska hemställas till ägarkommunernas Kommunfullmäktige för ställningstagande.

Anders Åström

VD Renova AB

Underlag till tjänsteutlåtande om klimatambition för Renova

Figur 1 En möjlig framtida utformning av koldioxidinfångning på Renovas avfallskraftvärmeverk Sävenäs.

Utkast för KCR, extra Ägarsamråd och styrelsebeslut

Renova 2024-02-23

1. Inledning

Renova hemställer till kommunfullmäktige i delägarkommunerna om ett ställningstagande till en inriktning att fortsatt utreda att implementera CCS/CCU-teknik på en förbränningslinje på Sävenäs avfallskraftvärmeverk (härefter kallat Sävenäs) till 2030 med fortsatt möjlighet att nå nettonollutsläpp av koldioxid senast 2045. Frågan om en eventuell investering bedöms vara av principiellt viktig betydelse för bolaget och ägardirektivet stipulerar att styrelsen i sådana frågor ska inhämta ägarnas ställningstagande inför beslut. Ägarna utgörs av kommunfullmäktige i Göteborg, Mölndal, Kungälv, Lerum, Stenungsund, Härryda, Partille, Ale, Öckerö och Tjörn.

Inriktningsbeslutet kan också översiktligt beskrivas som vilken klimatambition Renova ska sikta mot i framtiden. Det baseras på uppskattad utveckling av avfallsmängder och deras sammansättning, val av behandling och åtgärder för att minska klimatpåverkan.

Klimatutsläpp från Sävenäs belastar beräkningsmässigt enbart Göteborg men orsakas av plast i avfallet från alla kommuner och verksamheter som lämnar avfall för energiåtervinning till Renova. Klimatfrågan är dock global och på så sätt gynnar en minskad klimatpåverkan från Sävenäs alla.

2. Vad är Renova

Renovakoncernen består av ett moderbolag, Renova AB och ett dotterbolag, Renova Miljö AB och utgör ägarkommunernas gemensamma aktör för avfall och återvinning i de 10 kommuner som äger Renova.

Renova AB utför direkttilldelade tjänster på uppdrag från ägarkommunerna. Ägarna har direkttilldelat både behandlings- och transporttjänster samt övriga tjänster inom avfalls- och återvinningsområdet. Renova AB:s kunder består av de 10 ägarna och tilldelningarna är prissatta enligt självkostnadsprincipen enligt överenskommen modell för prissättning. Renova AB har behandlingsanläggningar inom förbränning och matavfall samt flertalet omlastningsstationer och fordon för insamling av avfall.

Renova Miljö AB består av två affärsområden, AO Logistik och AO Återvinning som verkar på den konkurrensutsatta marknaden. AO Återvinning tillhandahåller omhändertagande av avfall på sina behandlingsanläggningar som består av ett avfallskraftvärmeverk, sorteringsanläggningar, deponier samt anläggning för farligt avfall och elektronik. Utsorterade värdematerial skickas till externa mottagare för vidare förädling, liksom vissa specifika utsorterade avfallsfraktioner för vidare omhändertagande. AO Återvinning tar också emot och behandlar avfall från övriga delar av koncernen men också från andra avfallsbolag i regionen och internationellt avfall huvudsakligen från Storbritannien. Vid avfallskraftvärmeverket i Sävenäs produceras fjärrvärme och el. All fjärrvärme säljs till Göteborg Energi medan elen säljs via Göteborg Energi Din el på elmarknaden.

AO Logistik erbjuder tjänster bestående av transport, behållare och omhändertagande av avfall. Logistik har inga egna behandlingsanläggningar utan köper behandling av AO Återvinning eller annan leverantör. AO Logistik har kunder inom olika branscher såsom kommuner, kommunala verksamheter, industri, fastighet, evenemang och turism.

Avfallsförbränning med energiåtervinning såsom på Sävenäs, är en viktig del av avfallsbehandlingen. Avfall som inte lämpar sig för materialåtervinning, tex på grund av dess innehåll av giftiga och/eller smittsamma ämnen, liksom avfall som består av många sammansatta material, behöver också tas om hand. Energiåtervinning av detta avfall gör att, samtidigt som avfallet behandlas och farliga ämnen oskadliggörs, Renova bidrar med ca 1/3 av fjärrvärmens i Göteborg och ca 5% av elbehovet. Obrännbart innehåll, såsom metaller sorterar ut ur restprodukterna från förbränningen och materialåtervinns.

Sveriges och Renovas anläggning för energiåtervinning tillhör de mest energieffektiva anläggningarna i världen. Inom EU mäts detta med en så kallad R1-kvot och Renovas värde på 1,3 ligger mycket långt över Europas anläggningars medeltal.

Internationellt sett är dumpning och kontrollerad deponering de vanligaste sätten att bli kvitt avfall. Trots att plast i avfallet som förbränns genererar ca 200 000 ton CO₂e i fossila utsläpp per år, är energiåtervinning en klimatteffektiv lösning ur ett samhällsperspektiv. Om avfallet istället skulle ha deponerats, och om den energi som Sävenäs AKV genererar istället skulle ha producerats på annat sätt, visar systemanalyser att de fossila utsläppen skulle ha varit mer än dubbelt så stora, än som idag då Renova hanterar avfallet.

3. Vilken är den framtida utmaningen?

Renova har som uppdrag att samla in, återvinna och behandla avfall från kommuner och verksamheter, framför allt inom ägarkommunerna. Verksamheten ska bedrivas med så bra miljöprestanda som möjligt. En högst väsentlig del av detta är att utvinna så mycket material och produkter som möjligt ur avfallet. Renova har målsättningen att kontinuerligt öka mängden material och produkter som utvinns ur avfallet, genom att ligga i framkant när det gäller att erbjuda källsortering, sorterings- och behandlingsteknik och genom samarbeten för avsättning av material för återvinning.

Dock återstår det en väsentlig del som inte kan återvinnas på grund av att avfallet innehåller ämnen som inte bör återvinnas, som är orimligt dyra eller är svåra att återvinna. En nyligen genomförd studie på restavfallet i Göteborg visar tex att ca en fjärdedel av de fossila utsläppen från restavfall kommer från material som innehåller de giftiga ämnena PFAS som inte bör återföras till samhället genom materialåtervinning. Den behandlingsform som lämpar sig bäst för detta avfall är energiåtervinning, dvs att bränna avfallet och tillvarata den energi som kan utvinnas. Renova är en betydande energiproducent i Göteborgsregionen och producerar ca 1500 GWh värme och 280 GWh el vilket har stor betydelse för den lokala energiförsörjningen.

Även om energiåtervinning är en lämplig behandlingsmetod för det avfall som inte ska eller kan återvinnas, så genererar den stora utsläpp av växthusgas. Sävenäs släpper årligen ut drygt 200 000 ton fossil och 300 000 ton biogen koldioxid. Varje ton avfall som förbränns på Sävenäs AKV genererar alltså ett ton koldioxid, varav avfallets innehåll av plast, inklusive gummi, skumgummi och syntetisk textil gör att drygt 40% av koldioxiden är fossil. Den fossila delen av Sävenäs utsläpp motsvarar ca 0,5% av de nationella och 10% av de territoriella utsläppen i Göteborg.

A. Klimatproblemet och samhällets mål

EU har ett långsiktigt mål om att bli klimatneutralt senast år 2050, och ett mål till år 2030 om att minska nettoutsläppen med minst 55 procent jämfört med år 1990. Kommissionen lade i februari 2024 dessutom fram ett förslag om att nettoutsläppen ska minska med 90% till år 2040.

Senast år 2045 ska Sveriges nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären ha upphört. Målet innebär att utsläppen av växthusgaser från svenskt territorium ska vara minst 85 procent lägre senast år 2045 än utsläppen år 1990.

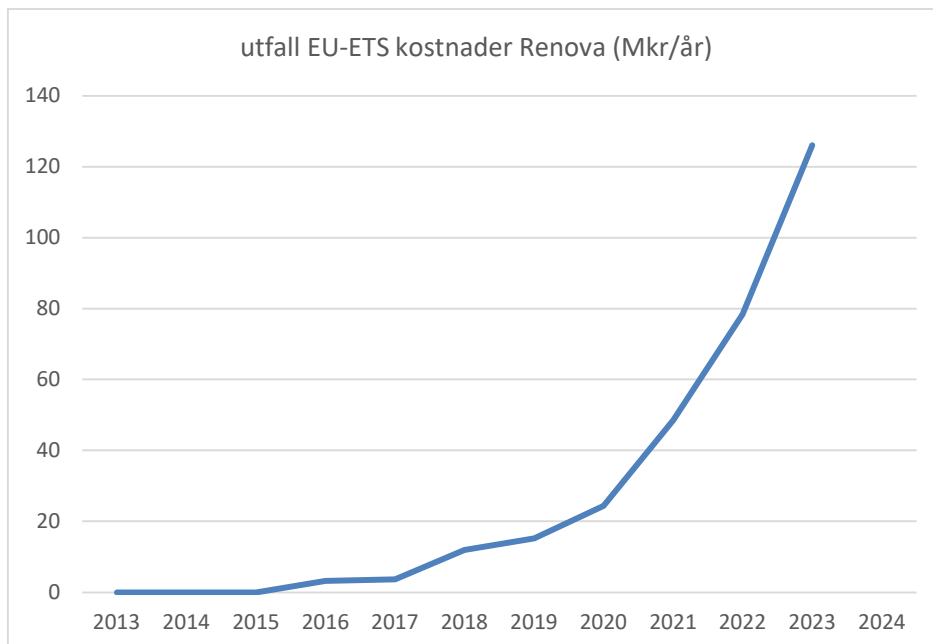
För att nå Eus och Sveriges mål anser man att det är nödvändigt med kompletterande åtgärder, det vill säga avskiljning och lagring och/eller återanvändning av koldioxid (CCUS). EU kommissionen har mycket ambitiösa planer kring CCUS. Man föreslår att 50 miljoner ton koldioxid ska lagras eller återanvändas år 2030, 280 miljoner ton år 2040 och 450 miljoner ton år 2050.

Eftersom Sävenäs AKV är lokaliserat inom Göteborgs Stad belastar Sävenäs utsläpp Göteborgs Stads territoriella utsläpp, även om avfallet också härrör från övriga ägarkommuner. Av detta skäl blir Göteborgs Stads klimatmål styrande/vägledande för Renova. Miljö- och klimatprogrammet för Göteborgs Stad 2021–2030 ska driva och öka takten i arbetet med en ekologiskt hållbar stad. I den fastställs att Göteborgs klimatavtryck ska vara nära noll år 2030. Under 2023 gjordes en uppföljning av målen, vilket visar att det krävs ett kraftfullt omställningsarbete med utveckling och implementering av nya lösningar samt ytterligare samverkan med externa aktörer. Göteborgs kommunstyrelse tillsatte 2021 ett klimatråd som i december 2023 lämnade en rapport där de bland annat konstaterar att Sävenäs AKV antingen bör sluta förbränna plast eller investera i koldioxidinfångning.

Bland övriga ägarkommuner beskriver de flesta att de signerat Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om, som är en kraftsamling för västsvenska aktörer, samt att de jobbar aktivt med Agenda 2030. Några av kommunerna har också en energi- och/eller klimatplan som styr arbetet.

B. Plast i avfallet ger växthusutsläpp och kräver kostsamma utsläppsrätter

Sävenäs och de andra avfallsförbränningsanläggningarna i Sverige ingår i EU:s handel med utsläppsrätter (EU-ETS). Kostnaderna för de fossila utsläppen, dvs kostnaden för Renova att förbränna plast, har stigit kraftigt de senaste åren. År 2023 var kostnaderna mer än 125 miljoner kronor, eller knappt en tiondel av Renovas totala omsättning.

Figur 2 Renovas historiska kostnader för utsläppsrätter

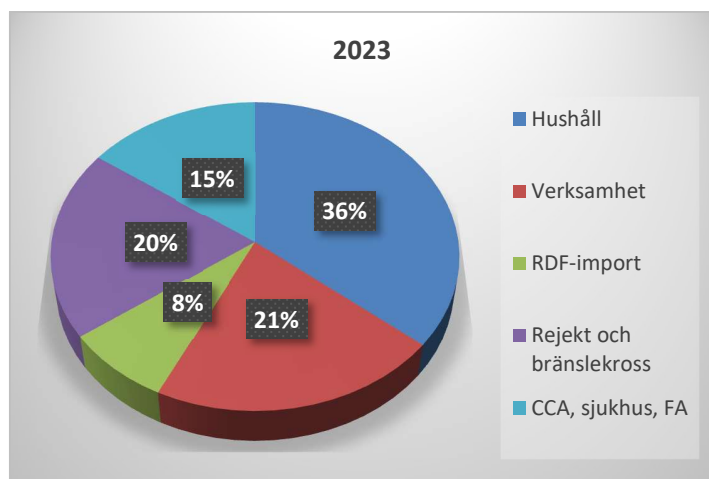
Regelverket för utsläppshandeln innebär en fortsatt minskad fri tilldelning och ett lägre utsläppstak för att uppnå EU:s klimatmål. Det innebär att mängden utsläppsrätter på marknaden minskar varje år och att priset per utsläppsrätt, dvs för varje ton fossil koldioxid som släpps ut, sannolikt fortsätter öka över tid. (Under förutsättning att EU:s företags omställning går saktare än de politiska ambitionerna för minskade utsläpp inom EU-ETS) Om Renova investerar i CCS, kommer man slippa betala utsläppsrätter för den fossila delen av koldioxiden som lagras. I dagsläget rör det sig om ca 400 kr/ton lagrad koldioxid¹, men kostnaden förväntas alltså öka.

C. Avfallsmängder och mängden plast i samhället påverkar Sävenäs fossila utsläpp

Renova har låtit utreda det framtida behovet av energiåtervinning av avfall i Göteborgsregionen. Avfallsmängderna som behöver förbrännas per person minskar. Samtidigt sker en befolkningsökning och mängden verksamheter som genererar avfall ökar. Det prognosticerade behovet av avfallsförbränning förväntas hamna på mellan 75% och 125% av den nuvarande kapaciteten på Sävenäs. Den nedre gränsen utgår från att politiska mål för konsumtion och avfallshantering fram till 2030 uppnås och att omfattande investeringar görs för ökad materialåtervinning. I dessa siffror är eventuell

¹ Om utsläppsrätterna kostar knappt 1000 kr/ton och den fossila andelen av koldioxiden är drygt 40%, såsom i januari 2024

import av avfall inte medräknad. Importavfallet utgör för närvarande 5–10% av den totala volymen och är viktig för att bland annat hantera säsong- och konjunkturvariationer i lokalt avfall. Totalt sett är Renovas bedömning att den befintliga förbränningskapaciteten kommer att behövas under dess förväntade livslängd. Däremot är det rimligt att anta att avfallets sammansättning kommer att förändras.

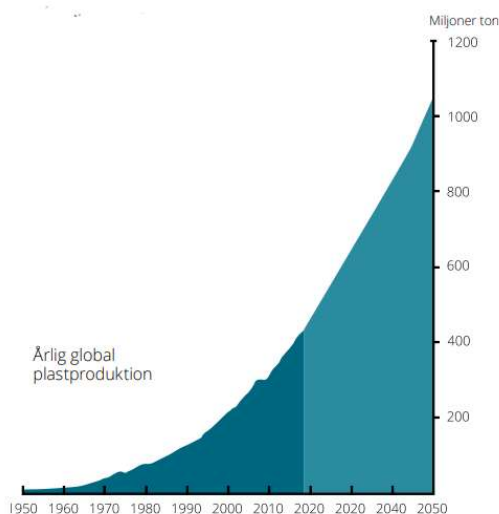

Figur 3 Ursprunget till förbränt avfall hos Renova 2023.
(Förklaring till avfallsbegrepp i texten nedan)

Hushållens restavfall, så kallat kommunalt avfall, utgör den största källan till Renovas fossila utsläpp, plastinnehållet är högt i detta avfall samtidigt som det utgör den största andelen av avfallet som förbränns.

Renova sätter gränser för hur mycket plast som olika typer av avfall från verksamheter/industrier får innehålla och prissätter mottagningsavgifter utifrån detta. Detsamma gäller rejektströmmar från utsortering av material för återvinning såsom krossade brännbara rester från sorteringsanläggningar och från förbehandling av matavfall. Rejekt är det som blir kvar när man sorterat ut allt det som är önskat och ekonomiskt rimligt ur en avfallsfraktion. Importerat ”Refuse Derived Fuel” (RDF) härrör sig främst från sorteringsanläggningar i Storbritannien, där plaster som inte lämpar sig för materialåtervinning lämnas kvar i rejektet som går till förbränning hos Renova. Detta avfall står för en liten del av Renovas fossila koldioxid, främst på grund av dess mindre andel av avfallsmixen. Impregnerat trä (CCA) ger nästan inga fossila utsläpp, medan sjukhusavfall och farligt avfall till stor del består av fossilt material.

År 2022 producerades 400 miljoner ton plast i världen, varav endast 0,6% av plasten som producerades var biobaserad (källa Plastics Europe). Plastproduktionen i världen förväntas fortsätta öka. Enligt UNEP:s prognos som återfinns i regeringens handlingsplan för plast, förväntas mängderna fördubblas på ca 20 år.

Figur 4 Världens historiska och förväntade plastproduktion. Källa Sveriges handlingsplan för plast En del av den cirkulära ekonomin, som

hänvisar till FN:s (UNEPs) uppskattningar.

Samtidigt införs lagstiftning, styrmedel och mål som verkar för att plastanvändningen i Europa och i Renovas ägarkommuner inte ska öka i samma takt och att plasten som slängs ska gå till återvinning i ökad utsträckning. Några exempel på sådana mål, med betydelse i fallande ordning för fossila utsläpp från Sävenäs, är

- Hushållens plastkonsumtion och plastavfallsmängder i Renovas ägarkommuner halveras till år 2030.
Är ett mål i den regionala avfallsplanen A2030.
- Införande av fastighetsnära insamling av förpackningar (FNI)
Från 2024 införs ny lagstiftning som innebär att senast år 2027 ska alla hushåll i Sverige erbjudas fastighetsnära insamling av förpackningar. Syftet är att främja en ökad utsortering av det som kallas producentmaterial. Försök har visat att en enklare möjlighet att göra rätt ger effekt i form av utökad sortering. I Renovas tio ägarkommuner kommer införandet ge en effekt på mängden plast som går till förbränning eftersom en del av förpackningsmaterialet är av plast.
- Nya plastförpackningar i EU ska bestå av minst 30% återvunnen plast senast år 2030
- Införande av hållbarhetsredovisningskrav (CSRD) ökar verksameters kunskap om sitt avfalls klimatpåverkan
- Halverade mängder matlådor i plast och förbud för engångsmuggar i plast inom EU
- Krav på att avskilja innehåll från förpackningar i Sverige
- Införande (och avskaffande) av plastpåseskatt
- Införande av producentansvar för hushållens textilier
- Ökning av biobaserad plast
- Avsättning till kemisk återvinning är möjlig

Renova bedömer att de nu kända lagar, regler och mål som är på väg att införas, kommer motverka plastmängderna i samhället. Bedömningen är att den fossila andelen av avfallet som förbränns hos Renova inte kommer att minska, utan kommer befinna sig på ungefär

samma nivå som idag till åtminstone år 2030. Därefter behövs fler åtgärder från samhället om nivån ska vara konstant.

D. Renovas egna möjligheter att minska klimatutsläpp

Renova har också möjlighet att själva styra bort plast från avfallsförbränning. Några exempel på åtgärder som Renova utreder och/eller planerar att införa är:

- **Önskat förändrat beteende hos avfallskunder, genom återföring av kunskap om verksamhetskundernas avfalls klimatpåverkan i Renovas miljö kundportal**

Verksamhetskunder till Renova kan idag gå in i Renova Miljö webbaserade kundportal och få en översiktlig information om vad det blivit av det specifika avfall som de låtit Renova behandla. I portalen kan man utläsa vilken klimatpåverkan avfallet har gett upphov till och viken nytta behandlingen har gjort ur ett systemperspektiv.

Med mer kunskap om avfallets klimatpåverkan, ges verksamheterna möjlighet att göra välinformerade och förhoppningsvis mer klimatanpassade val för sin avfallshantering. Renova erbjuder både källsorterings-möjligheter för återvinningsbart avfall och en ytterligare utsortering av värdefullt material på våra egna sorteringsanläggningar. På så vis ges möjligheten att behandla avfallet på det bästa sättet och man får mer cirkulära materialflöden, inte minst vad gäller plast.

- **Utveckla sortering av verksamhetsavfall på våra sorteringsanläggningar**

Renova har fyra sorteringsanläggningar för grövre avfall, från verksamheter och återvinningscentraler. Utredningar och en ständig förbättring av utsortering av material ur avfall som lämpar sig för materialåtervinning och/eller återanvändning pågår.

- **Ökad effektivitet i utsortering och återföring av avfallsplast till produktion av ny plast**

Renova erbjuder källsorteringsmöjligheter av plast till verksamhetskunder och hjälper till att avsätta materialet på en återvinningsmarknad. Renova kommer också att medverka, på kommunernas uppdrag, vid införandet av fastighetsnära insamling av producentansvarsmaterial från hushåll.

- **Ökad behandling av farligt avfall**

Renova erbjuder behandling av farligt avfall och ser att det finns mer farligt avfall som behöver behandlas i samhället, i syfte att avgifta kretsloppet. I vissa fall består det farliga avfallet av fossilt material såsom oljeslam och kan ge ökade fossila utsläpp vid destruktionen/förbränningen.

- **Fortsatt implementering av differentierade mottagningspriser beroende på plastinnehåll**

Renova har infört differentierade mottagningsavgifter för verksamhetsavfall. Ett avfall med större plastinnehåll ger ett högre mottagningspris på Sävenäs AKV än ett plastfritt avfall.

- **Efterbehandling av hushållens restavfall**

Renova utreder möjligheten till efterbehandling av hushållens restavfall så att mer giftfri och icke-smittsam plast kan sorteras ut för materialåtervinning.

- **Samarbeta kring steam-cracking/förgasning av plastavfall, (när tekniken och kunderna finns)**

Plast- och kemiindustrin ser ett framtida behov av kolatomer, när deras främsta råvara idag, dvs den fossila oljan inte längre är gångbar. Ett sätt att få till mer cirkulära flöden på kolatomer är att delvis bryta ner plasten genom ång-krackning så att det blir en lämplig råvara. Forskning och samarbetsprojekt med industrin pågår kring detta.

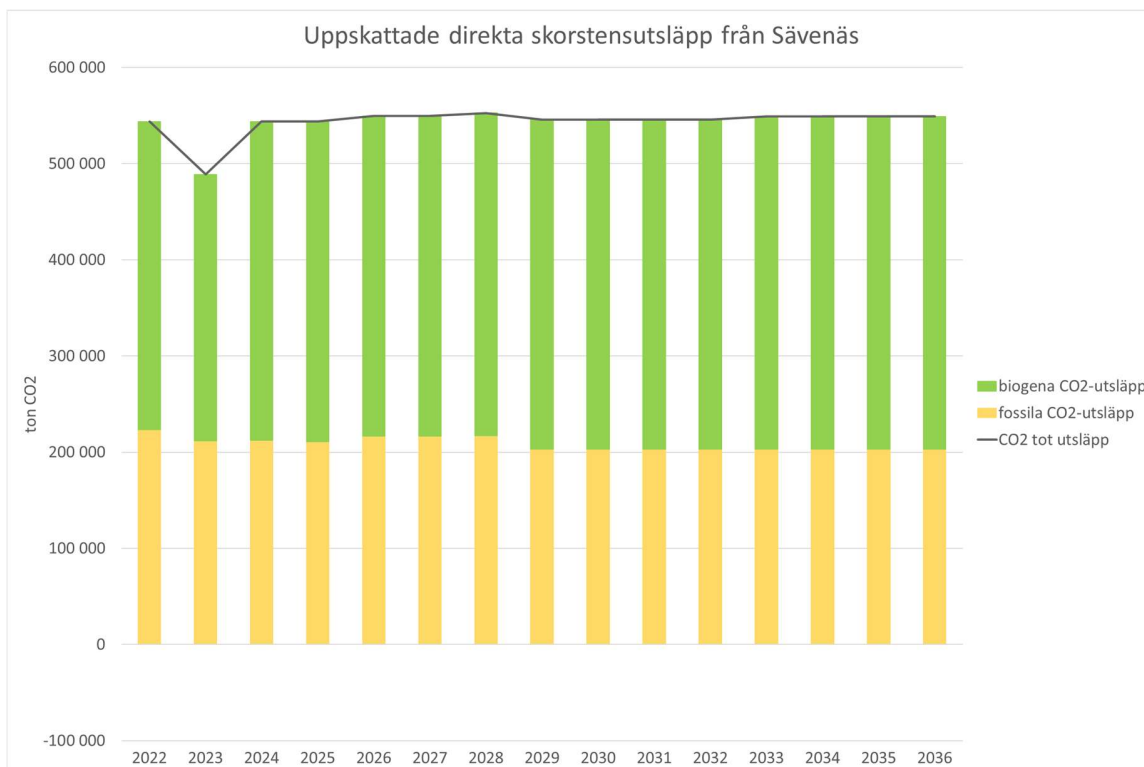
- **Öka materialåtervinningen av trä**

För att öka de cirkulära flödena, pågår samarbete med materialåtervinning av avfallstrå till nya träprodukter.

- **Utveckla förbehandlingen av matavfall för att öka biogasutbytet**

En andel av det insamlade matavfallet sorteras bort då det innehåller föroreningar eller inte kan hanteras av efterföljande process. Detta rejekt går huvudsakligen till förbränning. Vid en utveckling av processen kommer detta flöde att minska.

Genomförda utredningar för att bedöma effekten av möjliga insatser, indikerar endast små minskningar av den totala andelen avfall med fossilt ursprung. Med antagandet om att mål från EU, Sverige och regionala avfallsplanen nås, och om Renova fortsätter genomföra åtgärder, bedöms utsläppen fram till 2035 komma att se ut som i nedanstående figur:

Figur 5. Historisk och förväntad påverkan på koldioxidutsläppen från Sävenäs AKV om samhällets mål uppfylls så att man motverkar den förväntade plastökningen i samhället och om egna planerade insatser/insatser under utredning införs.

För att genomföra flera av de möjliga och/eller planerade åtgärderna ovan, behövs en teknisk utveckling och en säkrad finansiering. Dessutom behövs vilja från avfalls- och energikunder, liksom betalningsvilja hos potentiella mottagare av material i ett mer cirkulärt samhälle. Ett exempel är den förstudie på att eftersortera hushållens restavfall, för att inte riskera att återföra giftiga ämnen i plastavfallet till samhället, som visar att, en anläggning skulle kunna undvika ca 10 000–20 000 ton fossil koldioxid från Sävenäs AKV per år, till en kostnad av minst 4000 kr/ton CO₂e i undvikna utsläpp. En sådan åtgärd bidrar till att mellan 5–10% av Göteborgs mål om nettonoll från för Sävenäs AKV uppfylls.

Flera av åtgärderna kan öka eller minska de fossila direkta utsläppen hos Renova, men ha motsatt effekt om man tittar på hela behandlingssystemet/återvinningsloopen. Exempel på det kan vara bättre biogasutbyte på matavfall, som är positivt ur systemsynpunkt, och förgasning av plastavfall som kan generera ökade fossila utsläpp utanför Renova, när förbränningen av plast minskar hos Renova.

E. Slutsats: Koldioxidinfångning krävs för att uppnå klimatmål

Utredningarnas slutsats är att det under överskådlig tid kommer att finnas ett betydande behov av energiåtervinning av fossilt avfall som kommer fortsätta att ge växthusutsläpp. I en bästa falls bedömning kan samhällets åtgärder via lagstiftning och ökad konsumentmedvetenhet hålla andelen fossilt kvar på den nuvarande nivå. Även med rimliga åtgärder kring alternativa tekniker och för styra bort och omhändertaga plastavfall kommer Sävenäs generera väsentliga fossila utsläpp.

Om Renova ska möta världens växthusutmaning och klimatmålen, måste man alltså attackera den koldioxid som bildas vid förbränningen av den plast som även i framtiden behöver behandlas genom energiåtervinning, eftersom all plast som inte lämpar sig för materialåtervinning

4. Vad är CCS/CCU och hur fungerar det?

Den teknologi som bedöms ge en signifikant effekt på Sävenäs koldioxidutsläpp och som ligger närmast att vara genomförbar är infångning och lagring av koldioxiden långt ner i jordskorpan (CCS - Carbon Capture and Storage).

Beroende på kommande regelverk och marknad, kan även koldioxid för återanvändning (CCU- Carbon Capture and Utilization) som tex till flygbränsle, kemikalier eller mer permanent lagring i tex långlivade plastavloppsrör, bli intressant. Fortsättningsvis i detta dokument används begreppet CC för koldioxidavskiljning och CCS, eller CCUS för lagring och/eller återanvändning av den insamlade koldioxiden. IPCC, EU, Sverige och enskilda företag såsom avfallsförbrännare sätter stort hopp till CCUS-tekniken. I bilaga **Fel! Hit** **inte referensskälla.** finns mer information om hur världen, Eu, Sverige och andra avfallsförbränningsanläggningar jobbar för att införa koldioxidavskiljning för att motverka klimatförändringarna.

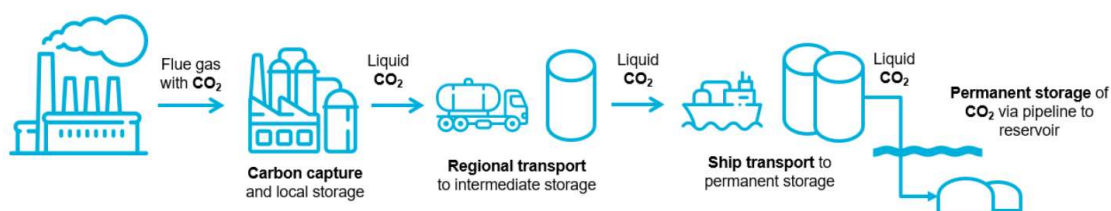
A. Hur fungerar det?

Dagens rökgasrening renar bort partiklar, oförbränt organiskt material samt sura och övergödande gaser ur rökgaserna. Ca 10% av rökgaserna består efter reningen av koldioxid och en koldioxidavskiljningsanläggning skulle läggas till efter dagens rökgasrening och innan rökgaserna förs upp och ut genom skorstenen. Den vanligaste avskiljningstekniken består av att rökgasen leds igenom en vattenlösning av amin, där koldioxiden absorberas i vattnet och resterande rökgas leds till skorstenen. Vattenlösningen innehållande koldioxid förs till ett desorbtiionssteg där koldioxiden lämnar lösningen genom att temperaturen höjs och trycket sänks. Lösningen återcirkuleras till absorbtionstornet för att ta upp ny koldioxid, medan den nu koncentrerade koldioxidströmmen leds vidare till förvätskning genom kylning och komprimering.

Efter att koldioxiden förvätskats, kan den behöva mellanlagras på plats, innan den transporteras till ett slutlagringsställe (vid CCS) eller till någon typ av fabrik som kan använda koldioxiden som en råvara för nya produkter (vid CCU). Transporter till slutlagring eller återanvändning kan ske med lastbil, tåg, genom ledning, med båt, eller genom en kombination av dessa, beroende på slutdestination.

Det pågår mycket aktivitet för att hitta och utforma lämpliga slutlagringsställen i Europa. Idag finns det inget tillgängligt slutlagringsställe för Renovas koldioxid, men redan år 2030 ska det finnas kapacitet för 50 miljoner tons slutlagring enligt EU kommissionens planer. För att få till en effektiv logistikkedja kan mellanlagring och samtransporter med andra företags avskilda koldioxid underlätta. En sådan mellanlagring skulle tex kunna finnas i Göteborgs hamn. Det har genomförts ett antal utredningar om mellanlagring i Göteborgs Hamn där privata och offentliga aktörer samverkat. Dock är inga beslut om investering ännu fattade.

Slutlagring kan ske långt under havets botten, såsom i norska statens projekt Langskip. Det kan också ske genom borrhål på fast mark, såsom man förbereder sig för i Danmark.

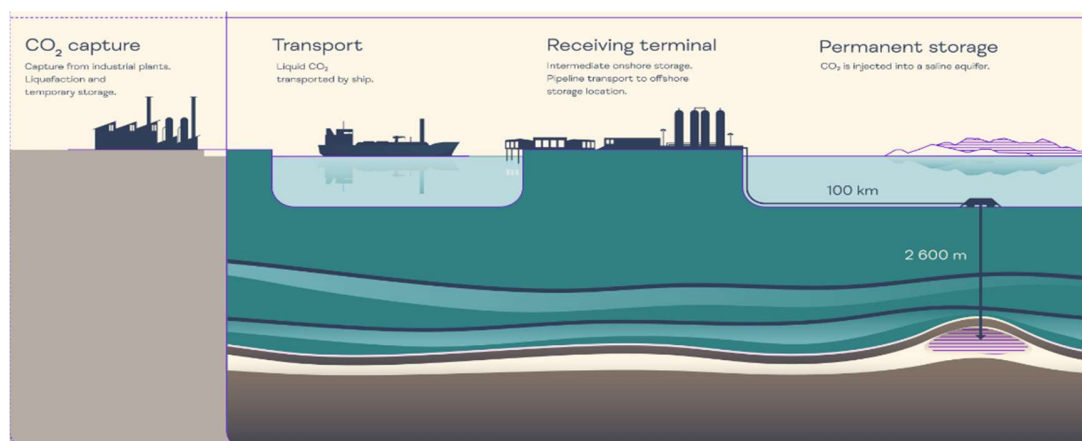

Figur 6. Illustration över hela CCS-kedjan från avskiljning till lagring. Källa Klimakur för avfallsförbränning i Norge

Renovas huvudspår idag är att avskilja 100 000 ton koldioxid från en av förbränningslinjerna med hjälp av en aminlösning, att förvätska och mellanlagra denna på sajten med en kapacitet på ca tre dygns drift. Med hjälp av lastbil skulle den förvätskade koldioxiden transporteras till ett mellanlager i hamn, för vidare transport med båt till slutlagring under botten i Nordsjön. Renova avser inte att bedriva mellanlagrings- eller slutlagringsverksamhet, utan förlitar sig på att andra aktörer driver dessa.

Men förutsättningar vad gäller teknik, regelverk, och andra koldioxidavskiljningsprojekt kommer sannolikt ändras fram till ett eventuellt investeringsbeslut. Det pågår mycket forskning och utveckling på alternativa avskiljningstekniker med tex fasta absorbenter i stället

för absorption i vattenlösning och olika aminer med olika funktionalitet för absorption i vattenlösning. Regelverk och ekonomiska förutsättningar för CCU kommer klarna, liksom vilka regler som kommer gälla för biokrediter och utsläppsrätter vid lagring av biogen koldioxid. CCU kommer kräva stora energimängder för att fungera som en råvara för kol.

Figur 7. Schematisk översikt CCS. Källa www.Norlights.com

B. Slutsatser från genomförda förstudier om CCUS på Sävenäs AKV

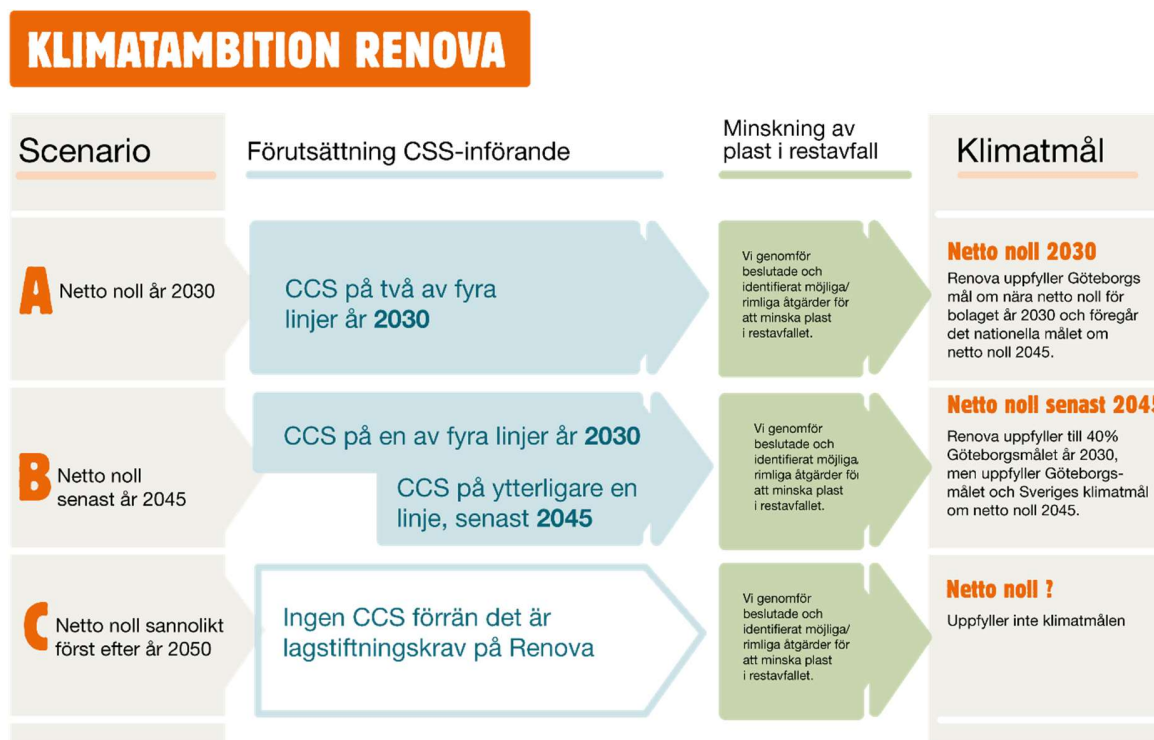
Flera förstudier om CCS har genomförts på Sävenäs AKV. Några av slutsatserna från dessa är:

- Det är möjligt att installera CC på en eller två linjer på platsen. En ny detaljplan krävs dock.
- CCS på en linje skulle minska de totala utsläppen av koldioxid med 100 000 ton, varav ca 40 000 skulle utgöras av fossil koldioxid. installation på två linjer skulle fördubbla mängderna.
- I en gemensam studie med Göteborg Energi ser man att Renovas anläggning är en bra placering av koldioxidavskiljning för att minska fjärrvärmens klimatpåverkan.
- Renovas elproduktion och stabiliserande effekt på elsystemet minskar med koldioxidavskiljning. Vid koldioxidavskiljning på en linje, uppskattas Renovas elproduktion minska med ca 20%. Det kan finnas möjlighet att styra driften av CC, utefter behovet av eleffekt, så att påverkan på elsystemet minskar.
- Påverkan på elproduktionen är minst om koldioxidavskiljningen sker på bara en linje. Elproduktionsbortfallet per ton avskild koldioxid är också mindre i detta fall.
- Man kan förvänta sig en teknikutveckling, liksom en utveckling kring tex möjliga lagringsplatser, infrastruktur och regelverk vad gäller CCUS som kan göra att det är gynnsamt att vänta med en fullskalig investering i CC på flera linjer.

- Världens klimat liksom lokala klimatmål gynnas av CC hos Renova, och en affärsmodell där så många som möjligt av de som gynnas också är med och betalar är önskvärd. Regelverk kring hur CCU ska hanteras inom utsläppsrättshandeln och hur samhället ska hantera biokrediter för lagring av biogen koldioxid är under utarbetande.
- Det är totalt sett mest ekonomiskt att investera och driva CCUS på en linje, både vad gäller totala kostnaden och kostnaden per ton avskild koldioxid. En kostnadsuppskattning visar att investeringen i CCUS på en linje ligger på ca 500 Mkr. Indikationer på driftkostnader visar att det skulle kunna komma att kosta ca 2200 kr/ton infångad koldioxid att driva en anläggning på en linje och vara några hundralappar högre per ton för att driva anläggningar på två linjer. Samtidigt skulle man undgå att behöva betala utsläppsrätter för den fossila delen som avskiljs, vilket i dagsläget innebär ca 400 kr/ton avskild total koldioxid. Indikationer på kostnader för att efterbehandla restavfall från hushåll för att sortera ut plast, visar att kostnaden för detta kan ligga på ca 4000 kr/ton undviken fossil koldioxid.
- Både EU och Sverige har infört fonder att söka bidrag till CCUs ifrån, eller som på annat sätt ska styra mot mer CCUS. Det är relativt enkelt att få bidrag till förstudier, medan bidrag till investering och drift av en CCUS-anläggning innebär väsentligt mycket mer arbete och sannolikheten för att få bidrag är mindre eftersom konkurrensen är stor. För att Renova ska kunna söka bidrag, eller lägga bud i de svenska omvända auktionerna, behövs sannolikt ett principbeslut från ägarkommunerna att man ställer sig bakom satsningen (såsom i scenario A och B)
- Om EU ska uppnå sina klimatmål, kommer utsläppsrättspriserna behöva stiga och vid någon tidpunkt är det inte osannolikt att slappna kostnader för utsläppsrätter kan uppväga kostnaderna för CCUS hos Renova.
- Till år 2030 bedömer Renova att det kommer finnas lagringsplatser och en lokal infrastruktur för koldioxid, även om detta inte finns på plats idag. Arbetet pågår inom EU och i Sverige för att främja detta, bland annat i diskussioner med Göteborgs Hamn. EU har målet att det ska finnas lagringsmöjligheter för 50 miljoner ton koldioxid inom EU år 2030. I ett förslag från kommissionen ska lagringen uppgå till 280 miljoner ton CO₂ år 2040 och till 450 miljoner ton år 2050.

5. Möjliga scenarier för klimatambitioner

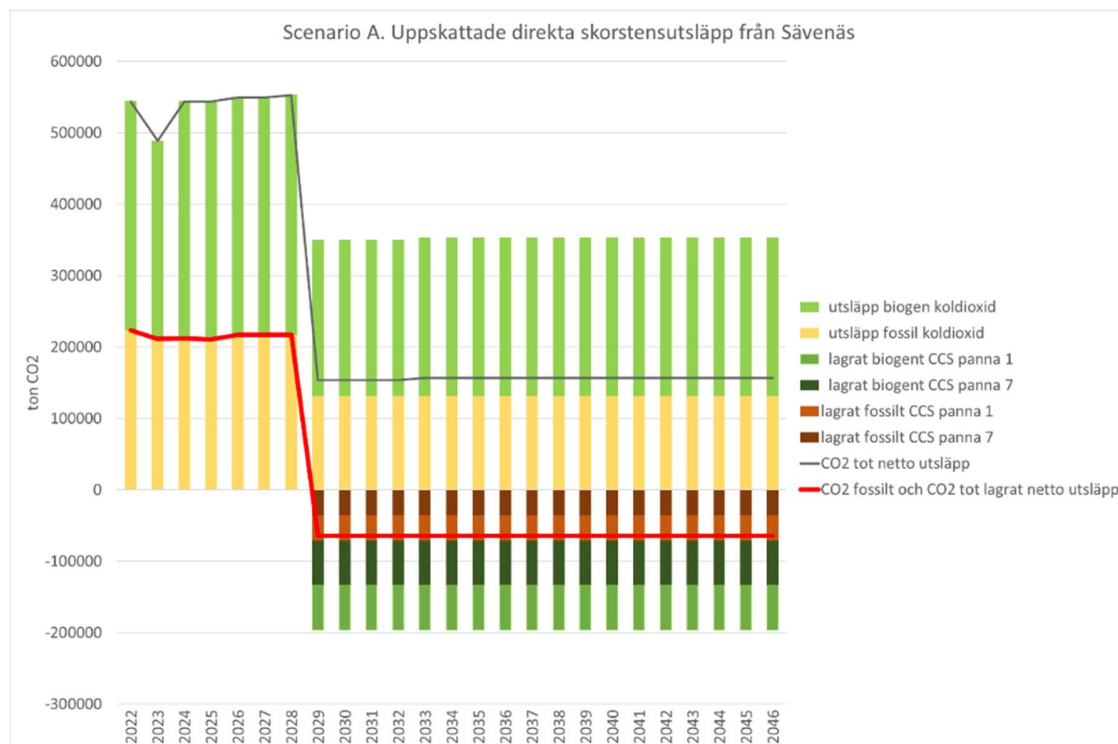
Utredningen har arbetat fram tre möjliga scenarier. I alla tre scenarier satsar vi så mycket som möjligt/rimligt, ur ett tekniskt och ekonomiskt perspektiv, på att sortera och styra bort plasten från Sävenäs AKV. Två av scenarierna handlar om inom vilken tidsram CCS ska implementeras och i den tredje avstår man från att investera i CCS. Renova bedömer dock att detta scenario inte kommer att leda till någon betydande minskning av klimatbelastning från Sävenäs AKV på lång tid.

Figur 8. Illustration över de tre framtida scenarier som Renova utrett.

A. I scenario A uppnår Renova netto-noll utsläpp år 2030 med infångning på två pannor

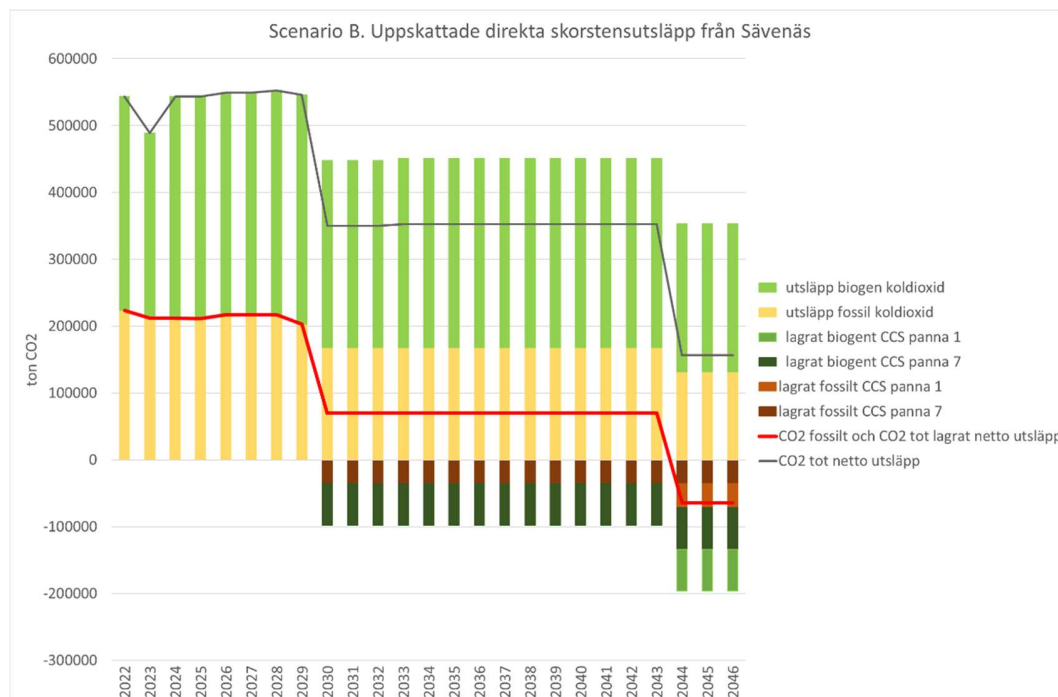
I scenariot uppnås Netto-noll utsläpp år 2030. Samhällets mål om mer cirkulär plastanvändning antas uppnås och Renova inför och investerar i rimliga åtgärder för att öka cirkulariteten på plast i kombination med att styra bort plast från förbränning. Dessutom investeras och drivs koldioxidinfångning på de två nyaste pannorna på Sävenäs AKV i detta scenario. Scenariot innebär att Renova skulle bidra till att uppfylla Göteborgs stads klimatmål, som är satt till år 2030 och tidigt bidra till Sveriges klimatmål om ”netto-noll” år 2045. Detta scenario innebär en högre kostnad per avskilt ton koldioxid än scenario B.

Figur 9. Prognos Renovas utsläpp av koldioxid, om lagstiftning motverkar ökade mängder plast till förbränning, trots ökad plastproduktionen och om koldioxidavskiljning införs på panna 1 och panna 7 år 2030. De kvarvarande fossila utsläppen kompenseras av 200 000 ton avskild koldioxid och nettonoll uppnås år 2030.

B. I scenario B, uppnår Renova nettonoll senast år 2045, med infångning på en panna till år 2030

I scenariot uppnås Netto-noll utsläpp senast år 2045. Samhällets mål om mer cirkulär plastanvändning antas uppnås och Renova inför och investerar i rimliga åtgärder för att öka cirkulariteten på plast i kombination med att styra bort plast från förbränning. Dessutom investeras och drivs i scenario B koldioxidinfångning på den nyaste pannan (panna 7) år 2030. Senast till år 2045 investeras och drivs även koldioxidinfångning på panna 1 (eller vid den tidpunkten lämplig panna på anläggningen). I samråd med ägarna kan Renova fatta beslut om tidigare investering om det bedöms lämpligt efter utvärdering av den första installationen. På så sätt begränsas både ekonomisk påverkan och risker förenade med CCS-tekniken. Scenariot innebär att Renovas andel av Göteborgs stads klimatmål uppfylls till ca 40% år 2030, och att både Sveriges och Göteborgs klimatmål uppnås senast år 2045, som är mål-året för Sveriges klimatmål.

Figur 10. Prognos Renovas utsläpp av koldioxid, om lagstiftning motverkar ökade mängder plast till förbränning, trots ökad plastproduktionen och om koldioxidavskiljning införs på panna 7 år 2030 och på panna 1 år 2045. De kvarvarande fossila utsläppen kompenseras av, i första steget 100 000 ton och i andra steget 200 000 ton avskild koldioxid, och nettonoll uppnås år 2045.

C. I scenario C uppnås inte nettonoll eftersom det inte görs någon investering i koldioxidavskiljning

I scenario C görs inga investeringar i koldioxidavskiljning på Sävenäs AKV, förrän det kommer eventuella lag- eller tillståndskrav på detta. Det uppskattar Renova kan komma att ske först på 2040-talet. En illustration av detta scenario ges i Figur 5. Renova skulle i detta scenario inte bidra till att uppnå varken Göteborg stads eller Sveriges klimatmål.

Scenario C innebär också risker. Under tiden fram till eventuella lagstiftningskrav, förväntas kundernas krav och medvetenhet kring fossila utsläpp från avfall att öka, vilket skulle kunna göra att Renova förlorar i konkurrenskraft. Kostnaderna för utsläppsrätter kan också komma att överstiga de alternativa kostnaderna för CCUS, vilket skulle kunna innebära att det blir dyrare att skicka sitt avfall till Renova än till konkurrenter som har hunnit installera CCUS på sina anläggningar. Företaget skulle också gå miste om eventuella intäkter för lagring och/eller återanvändning av biogen koldioxid.

D. Rekommenderat alternativ för fortsatt utredning

Renova har med hjälp av referensgruppen utvärderat de olika scenarierna och rekommenderar Renovas styrelse att gå vidare med **scenario B**, det vill säga att investera i koldioxidavskiljning på en av fyra linjer år 2030 och på en andra linje senast år 2045 eller tidigare om det bedöms viktigt.

Motivet är att det begränsar risker med en delvis ny teknik och ger en möjlighet att följa teknikutvecklingen och utvecklingen vad gäller lagstiftning inom området. Samtidigt ger scenariot en stor nettopåverkan på Renovas utsläpp av koldioxid och banar vägen för framtida ytterligare installationer.

Klimatforskningen är eniga om att omställningen mot kraftigt minskad klimatpåverkan måste gå fort för att undvika mycket allvarliga konsekvenser. Klimatbelastningen från Renova genereras av det avfall som kommer från alla delägarkommuner även det territoriellt belastar Göteborg pga. anläggningens placering.

Ett införande av CCS/CCU kommer också att innebära att Renovas konkurrenskraft stärks. I takt med att allt fler verksamheter ökar sina ambitioner inom miljö- och klimatområdet ökar också deras förväntningar på hur avfallet behandlas.

E. Beskrivning av ekonomiska konsekvenser

En investering i CCS/CCU på en av fyra linjer på Sävenäs bedöms uppgå till 500–600 mkr. Investeringen kan minska för Renova med olika typer av statliga/överstatliga finansieringsstöd men dessa är fortfarande under utredning/utveckling. Utöver investeringen består kostnaden också av att Renovas elproduktions minskar med ca 25%, ökad bemanning, övriga driftskostnader, transporter och slutlagring (CCS). För närvarande går det endast att göra uppskattningar av den totala årliga kostnaden. Den bedömning Renova gör är att kostnaden ligger ca 2200 kr per ton avskiljd koldioxid vilket skulle innebära en total årlig kostnad på ca 200–220 mkr vilket skulle öka nuvarande kostnads massa med mellan 10% och 15%.

Ökningen av kostnaderna kan också begränsas vid en ökning av priset på utsläppsrätter samt vid eventuell försäljning av sk biokrediter.

Ett antagande är att de tillkommande årliga kostnaderna finansieras av de som har nytta av en investering dvs både energikunder, avfallskunder och avfallskollektiv.

Avfallskollektivet omfattar främst avfall från hushåll i ägarkommunerna där kommunerna har gjort ett gemensamt åtagande via aktieägaravtalet att lämna detta avfall till Renova för behandling.

En tänkbar lösning är att tillkommande kostnader fördelas solidariskt mellan dessa vilket innebär att kostnaden slås ut på allt avfall som går till energiåtervinning och all energi som produceras.

För Renovas del skulle en CCS/CCU anläggning kunna betraktas på samma sätt som turbinen som omvandlar värme till el dvs som en gemensam anläggningsdel som betjänar alla fyra förbränningslinjer och belastar alla ekonomiskt. Anläggningsdelen skulle ägas av dotterbolaget Renova Miljö AB men kostnaden fördelas efter procentuell andel av den totala mängden avfall till förbränning.

I ett räkneexempel har Renova ansatt att halva den tillkommande kostnaden bärs av alla energikunder och halva av alla avfallskunder och avfallskollektiv. En fördelning såsom ovan beskrivs skulle mottagningsavgiften för att lämna avfall till energiåtervinning öka med drygt 200 kr/ton. Uppskattningar från ägarkommunerna indikerar att det motsvarar en höjning av avfallstaxan med 55–75 kr/år eller 3–4% i medeltal. Möjliga kommande intäkter för avskild biogen koldioxid och bidrag/styrmedel skulle kunna minska kostnaderna. Ingen beräkning har gjorts för att bedöma kostnadsökningen för fjärrvärmekunder.

6. Kvarvarande hinder för CCS/CCU

Trots att mycket kunskap har hunnit växa fram kring CCS hos Renova, kvarstår många frågor innan Renova är redo för ett eventuellt investeringsbeslut. Några exempel är att

- inom EU och i Sverige pågår arbete med att ta fram regelverk kring hur man ska värdera lagring/återanvändning av fossil och biogen koldioxid, tex i utsläppsrättshandeln och vad gäller biokrediter.
- SGU, Sveriges geologiska undersökning, har ett uppdrag att undersöka svenska lagringsmöjligheter av koldioxid
- Utformandet av bidrag och de svenska så kallade omvända auktionerna pågår.
- Forskning och utveckling av avskiljningstekniker pågår. Nya möjliga tekniker kräver nya integrations-utredningar med befintlig anläggning.
- Mycket arbete kvarstår kring möjlig finansiering och affärsmodeller
- Arbete med ny detaljplan och tillgång på mark på Sävenäs pågår.

Tabell 1. Status hösten 2023, mot ett investeringsbeslut för CCS.

	0 Allt talar emot CCS hos Renova	1 Några hinder är identifierade och arbete uppstartat för att övervinna dem	2 Några viktiga hinder är undanröjda	3 Några viktiga hinder återstår	4 De flesta hindren är över- vunna	5 Renova är redo för investerings- beslut	kommentarer
Juridik			x	x			Detaljplanarbete uppstartat. Londonprotokollet ses över
Affärsmodell och Finansiering		x	x				Förstudie bidrag färdig Intresse finns från potentiella köpare av biokrediter. Arbete med regelverk för biokrediter är uppstartat inom EU
Teknisk lösning och integration på AKV		x		x			Teknisk förstudie genomförd
Lagring			x				inga direkta diskussioner med slutlagrare pågår
Infrastruktur för avskild CO2				x			Cinfracap pausat
Energi- och klimatanalys på systemnivå				x			Samordning med GE fortsätter
Avskiljningsteknik					x		Förstudier bekräftar tidigare uppfattning
Ägare och intressenter			x	x			Referensgrupp med ägarkommuner uppstartad. Nämndmöten med ägarkommuner inbokade

7. Vad sker i omvärlden

Nationellt, inom EU och internationellt sätter man en stor tilltro till att CCS ska hjälpa till att lösa klimatkrisen. Det pågår arbete med att ta fram lagstiftning, och regelverk för att stötta CCUS. Certifieringsregelverk tas fram parallellt fram av frivilligorganisationer och officiella certifieringsorgan. Målet för EU är att 50 miljoner ton CO₂ ska lagras år 2030 och kommissionen föreslår att 280 miljoner ton ska lagras år 2040 och 450 miljoner ton år 2050. Regelverk kring biokrediter är under utformande och delbeslut kring detta togs av EU i februari 2024. Inom EU har man en CCS-strategi och medfinansierar CCUS projekt bland annat genom innovationsfonden. Enligt ett förslag till förändring av utsläppshandeln (EU-ETS) ska en verksamhet som tillverkar bränslen som går till verksamheter inom EU-ETS, såsom tex e-bränsle till flyget, fortfarande betala utsläppsrätter för den fossila delen som blivit till nytt bränsle.

I Sverige har regeringen tillsatt flera utredningar kring tex lagring och styrmedel för koldioxid och tekniken ingår i målformuleringen för Sveriges klimatmål. Man planerar styrmedel inom Sverige i form av omvända auktioner för bio-CCS.

Inom Europa är tex Norge, Danmark och Nederländerna långt framme vad gäller införande av CCUS. I Norge bygger Heidelberg cement en CCS anläggning, som ska vara i drift år 2025. Anläggningen ingår i det delvis statligt finansierade projektet Langskip, vilket även den planerade CCS-anläggningen på avfallsförbränningsanläggningen i Oslo, som dock lades på is 2023.

I Danmark har energibolaget Ørsted skrivit ett 20-årigt kontrakt med danska energimyndigheten om att lagra 430 000 ton biogen koldioxid per år. Microsoft har avtalat med Ørsted om att köpa biokrediter för 2,7 miljoner ton av denna koldioxid.

I Nederländerna har energi- och avfallsbolaget haft en koldioxidinfångningsanläggning i fullskala sedan 2019. Den infångade koldioxiden används i växthus. Trots att man har haft en del driftproblem, planerar man att utöka verksamheten på flera av sina anläggningar så att man avskiljer och återanvänder i kombination med lagring upp emot 700 000 ton CO₂ per år.

I Sverige tittar de flesta stora koldioxidutsläppare, både av fossil koldioxid som tex Preem och biogen koldioxid som Södra. Både dessa företag har utvärderat tekniken i pilotanläggningar och Preems tidsplan innebär att man ska ha fullskalig CCS på plats 2028. Inom energi- och avfallsförbränningsbranschen undersöker i princip alla stora anläggningar möjligheterna med CCUS, man har genomfört förstudier och/eller genomförandestudier. Stockholm Exergi fått bidrag från EU för att ha en anläggning för bio-ccs i drift 2026. Sundsvalls energi och Umeå energi planerar för investeringsbeslut under 2024 på CCU för att producera metanol. Öresundskraft i Helsingborg planerar för investeringsbeslut 2025 för en CCS anläggning som ska vara i bruk 2028. Vattenfall planerar för bioccs i Jordbro 2028 och har fått EU-bidrag för att tillverka flygbränsle (CCU) från avfallsförbränning 2027. Sysav planerar att ha CCUS på plats 2030. Inga slutgiltiga investeringsbeslut har tagits ännu.

8. Referenser

AVR Annual report 2022.

[AVR-AnnualReport2022-Digital-UK.pdf](#)

Climate Change Synthesis Report Summary for Policymakers, IPCC 2023.

[IPCC_AR6_SYR_SPM.pdf](#)

Fördjupad analys av plast i hushållens restavfall och dess potential till ökad materialåtervinning och minskad klimatpåverkan, Rise Rapport 2023:123.

Utkast 2023-09-19

Håndbok CCS for avfallsforbrenning, Klimakur for avfallsforbrenning Norge, December 2022

[Ikke+trykkvalitet_221220_KAN_Håndbok+CCS+for+avfallsforbrenning.pdf \(squarespace.com\)](#)

Klimatbokslut Renova. Profu 2021

Klimat 2030- Västra Götaland ställer om

[Tillsammans skapar vi en klimatsmart region. - Klimat 2030](#)

Plastics the Facts, Plastics Europe 2023

<https://plasticseurope.org/wp-content/uploads/2023/10/Plasticsthefastfacts2023-1.pdf>

Rapport från Göteborgs Stads klimatråd 2023. Rapport 2023:12.

[Göteborgs klimatråds rapport 2023 \(goteborg.se\).](#)

Sveriges handlingsplan för plast En del av den cirkulära ekonomin, Regeringskansliet 2022

[sveriges-handlingsplan-for-plast---en-del-av-den-cirkulara-ekonomin.pdf \(regeringen.se\)](#)

Dokumentnamn Följebrev Hemställan om ägarkommunernas ställningstagande	
Version 1	Sida 1(1)
Avdelning VD/Stab	Datum 2024-05-03
Utfärdare	Godkänd Anders Åström

Till Renova AB:s ägarkommuner

Renova har under en period utrett hur Sävenäs Avfallskraftvärmeverk bör utvecklas i framtiden givet förväntade omvärldsförändringar och krav/mål från verksamhetens olika intressenter. Slutsatser och rekommenderad inriktning finns beskrivet i bifogat material.

Renovas styrelse fattade med anledning av ovanstående ett inriktningsbeslut vid mötet 2024-04-22 enligt följande:

1. *Godkänna föreslagen inriktning att implementera CCS/CCU på en av fyra förbränningslinjer på Sävenäs avfallskraftvärmeverk till år 2030 med möjlighet till ytterligare implementation för att nå nettonollutsläpp av koldioxid senast 2045, enligt bifogat "Underlag till tjänsteutlåtande om klimatambition för Renova"*
2. *Hemställa om kommunfullmäktige i ägarkommunernas ställningstagande till föreslagen inriktning enligt ovan.*

Renovas styrelse hemställer med detta brev om ägarkommunernas ställningstagande till fattat beslut och önskar få besked om detta senast **2024-12-31**.

Renova bistår, utöver utskickat material, även gärna med muntliga presentationer eller svar på frågor.

Mvh

Klas Forsberg
Ordförande Renova AB

Kontakt:

Lia Detterfelt 031-61 87 72
Lia.detterfelt@renova.se
Utvecklingstrateg

Anders Åström 031-61 80 20
anders.astrom@renova.se
Vd

Postadress Box 156 401 22 Göteborg	Besöksadress Gullbergs Strandgata 20-22 Göteborg	Telefon 031 61 80 00 Telefax 031 61 86 84	Reg.nr/F-skattsedel 14-556108-3337 VAT No. SE556108333701	Bankgironr 5680-9288 Faktureras Renova AB, Mottagarkod 2609	E-post info@renova.se Hemsida www.renova.se
---	---	--	--	--	---

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-10-09

Sida

19 (39)

§ 124/2024

Implementering av CCS/CCU på del av Sävenäs avfallsvärme kraftverk till 2030 (Dnr KS2024/1171)

Sammanfattning

Renova hemställer till kommunfullmäktige i delägarkommunerna om ett ställningstagande till en inriktning att fortsatt utreda att implementera CCS/CCU-teknik på en förbränningslinje på Sävenäs avfallskraftvärmeverk till 2030 med fortsatt möjlighet att nå nettonollutsläpp av koldioxid senast 2045. Frågan om en eventuell investering anses vara av större principiell vikt och därför inhämtas ställningstaganden från ägarkommunerna. Ägarna utgörs av kommunfullmäktige i Göteborg, Mölndal, Kungälv, Lerum, Stenungsund, Härryda, Partille, Ale, Öckerö och Tjörn.

Utsläppen av koldioxid belastar främst Göteborgs kommun även om avfallet kommer från hushåll och verksamheter i alla kommuner. Göteborgs Stads klimatplan har målsättningen att den territoriella klimatpåverkan ska vara ”nära noll” år 2030 och Sverige har målsättningen att nå nettonoll år 2045.

Renovas klimatpåverkan består till överväldigande del av koldioxid som uppstår vid energiåtervinning (förbränning) av avfall. Koldioxiden har både biogent (ca 60%) och fossilt (ca 40%) ursprung. Den fossila koldioxiden kommer till allra största delen från plast i avfallet

Renova har under de senaste åren utrett vilka möjligheter bolaget har att möta nationella och lokala mål med avseende på verksamhetens klimatpåverkan. Det har resulterat i tre möjliga framtida scenarier (A,B och C) som konsekvensbedömts. Den föreslagna inriktningen är Scenario B, det vill säga implementering av CCS/CCU på en av fyra linjer till 2030 med konsekvens att Renovas klimatpåverkan bedöms halveras. Scenario A är att implementera CCS/CCU-teknik på två av fyra linjer till 2030 och scenario C är att inte arbeta med CCS/CCU-teknik överhuvudtaget förrän det blir krav i lagstiftning eller i miljötillstånd.

En implementering av scenario B bedöms minska Renovas nettoutsläpp av fossil koldioxid från ca 200 000 ton till ca 100 000 ton årligen. Analysen utgår från att infångning och lagring av biogen koldioxid kan kvitteras mot utsläpp av fossil koldioxid.

Sammantaget bedömer Renova att det finns möjlighet att delvis nå lokala klimatmål och helt nå nationella klimatmål och mål inom EU med den föreslagna inriktningen.

Förvaltningen ser att det är många olösta frågor inför ett kommande investeringsbeslut. De största osäkerheterna avser ekonomiska frågor och vart koldioxiden ska ta vägen. En inriktning på koldioxidinfångning som klimatåtgärd skulle ge stora kostnadsökningar. I ett räkneexempel har Renova ansatt att halva den tillkommande kostnaden bärs av energikunder och halva av avfallskunder. Med en sådan fördelning skulle behandlingsavgiften öka med cirka 200 kronor per ton avfall. Detta skulle innebära en extra taxehöjning på 7 procent på

**UTSKOTTET FÖR SAMHÄLLE OCH
UTVECKLING**

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-10-09

Sida

20 (39)

den fasta och rörliga avgiften eller en höjd årsavgift med cirka 170 kronor per villahushåll (2024 års avgifter).

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Implementering av CCS/CCU på del av Sävenäs avfallsvärme kraftverk till 2030

Bilaga Beslutsunderlag Renovas framtida klimatambition 2024-04-22

Bilaga Bilaga Underlag till tjänsteutlåtande Klimatambition för Renova 2024-02-28

Bilaga Följebrev Hemställen om ägarkommunernas ställningstagande

Information på sammanträdet

Ingenjör Dan Gorga redogör för ärendet. Ärendet diskuteras.

Förslag till Kommunfullmäktige

1. Kungälv kommun tillstyrker den inriktning som Renovas styrelse beslutat om. Inriktningen är att utreda implementering av CCS/CCU-teknik på en av fyra förbränningslinjer på Sävenäs avfallskraftvärmeverk till 2030 med fortsatt möjlighet till implementering för att nå nettonollutsläpp av koldioxid senast 2045.

Expedieras till:

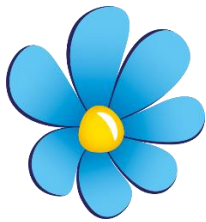
För kännedom till:

UTSKOTTET FÖR SAMHÄLLE OCH
UTVECKLING

KUNGÄLVS
KOMMUN

Justeras sign

Kungälv 2024-11-13

Anteckning – Implementering av CCS/CCU (KS2024/1171-2)

Sverigedemokraterna ser positivt på fortsatt utredning av att implementera CCS/CCU på EN av fyra förbränningslinjer vid Sävenäs avfallsvärmeverk, scenario B.

Att införa CCS/CCU på EN förbränningslinje kan bidra till att de nationella utsläppsmålen nås.

Kommunens lokala energiplan och koldioxidbudget är konstruerade så att utsläppsmålen gäller geografiska områden. Göteborgs stad ansvarar därmed för sitt geografiska område precis som Kungälvs kommun ansvarar för sitt.

Att införa CCS/CCU på TVÅ förbränningslinjer stödjer visserligen Göteborgs stads utsläppsmål som är mycket ambitiösare än Sveriges utsläppsmål, men det anser Sverigedemokraterna är en lokal fråga för Göteborgs stad och inget som Kungälvs skattebetalare ska finansiera.

Det är också viktigt att utredningen innehåller analyser om investeringar, driftskostnadskonsekvenser, alternativkostnad och tekniska lösningar för hela processen ända fram till slutförvaring/återanvändning.

Sverigedemokraternas ingång i ärendet är att en eventuell investering i CCS/CCU INTE ska drabba vare sig Kungälvs abonnenter eller skattebetalare ekonomiskt. Den gröna omställningen i samhället kostar pengar men detta måste i görligaste mån hanteras inom ordinarie verksamhet då kommunens invånare annars riskerar att drabbas av många liknande kostnadsökningar på många olika områden.

Sverigedemokraterna

Greger Plannthin - Oppositionsråd, Samhälle och utveckling

Patrik Ryberg – Oppositionsråd, Bildning och lärande

Peter Skoglund Ferrari – Ersättare, kommunstyrelsen

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-11-13

Sida

25 (49)

§ 293/2024

Implementering av CCS/CCU på del av Sävenäs avfallsvärmekraftverk till 2030 (Dnr KS2024/1171)

Sammanfattning

Renova hemställer till kommunfullmäktige i delägarkommunerna om ett ställningstagande till en inriktning att fortsatt utreda att implementera CCS/CCU-teknik på en förbränningslinje på Sävenäs avfallskraftvärmeverk till 2030 med fortsatt möjlighet att nå nettonollutsläpp av koldioxid senast 2045. Frågan om en eventuell investering anses vara av större principiell vikt och därför inhämtas ställningstaganden från ägarkommunerna. Ägarna utgörs av kommunfullmäktige i Göteborg, Mölndal, Kungälv, Lerum, Stenungsund, Härryda, Partille, Ale, Öckerö och Tjörn.

Utsläppen av koldioxid belastar främst Göteborgs kommun även om avfallet kommer från hushåll och verksamheter i alla kommuner. Göteborgs Stads klimatplan har målsättningen att den territoriella klimatpåverkan ska vara "nära noll" år 2030 och Sverige har målsättningen att nå nettonoll år 2045.

Renovas klimatpåverkan består till överväldigande del av koldioxid som uppstår vid energiåtervinning (förbränning) av avfall. Koldioxiden har både biogent (ca 60%) och fossilt (ca 40%) ursprung. Den fossila koldioxiden kommer till allra största delen från plast i avfallet

Renova har under de senaste åren utrett vilka möjligheter bolaget har att möta nationella och lokala mål med avseende på verksamhetens klimatpåverkan. Det har resulterat i tre möjliga framtida scenarier (A,B och C) som konsekvensbedömts. Den föreslagna inriktningen är Scenario B, det vill säga implementering av CCS/CCU på en av fyra linjer till 2030 med konsekvens att Renovas klimatpåverkan bedöms halveras. Scenario A är att implementera CCS/CCU-teknik på två av fyra linjer till 2030 och scenario C är att inte arbeta med CCS/CCU-teknik överhuvudtaget förrän det blir krav i lagstiftning eller i miljötillstånd.

En implementering av scenario B bedöms minska Renovas nettoutsläpp av fossil koldioxid från ca 200 000 ton till ca 100 000 ton årligen. Analysen utgår från att infångning och lagring av biogen koldioxid kan kvitteras mot utsläpp av fossil koldioxid.

Sammantaget bedömer Renova att det finns möjlighet att delvis nå lokala klimatmål och helt nå nationella klimatmål och mål inom EU med den föreslagna inriktningen.

Förvaltningen ser att det är många olösta frågor inför ett kommande investeringsbeslut. De största osäkerheterna avser ekonomiska frågor och vart koldioxiden ska ta vägen. En inriktning på koldioxidinfångning som klimatåtgärd skulle ge stora kostnadsökningar. I ett räkneexempel har Renova ansatt att halva den tillkommande kostnaden bärs av energikunder och halva av avfallskunder. Med en sådan fördelning skulle behandlingsavgiften öka med cirka 200 kronor per ton avfall. Detta skulle innebära en extra taxehöjning på 7 procent på

KOMMUNSTYRELSEN**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-11-13

Sida

26 (49)

den fasta och rörliga avgiften eller en höjd årsavgift med cirka 170 kronor per villahushåll (2024 års avgifter).

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Implementering av CCS/CCU på del av Sävenäs avfallsvärmekraftverk till 2030

Bilaga Beslutsunderlag Renovas framtida klimatambition 2024-04-22

Bilaga Bilaga Underlag till tjänsteutlåtande Klimatambition för Renova 2024-02-28

Bilaga Följebrev Hemställen om ägarkommunernas ställningstagande

Bilaga Protokollsutdrag - Implementering av CCS/CCU på del av Sävenäs avfallsvärmekraftverk till 2030 - Utskottet för Samhälle och utveckling

Under sammanträdet

Renovas VD, Anders Åström, informerar om ärendet under sammanträdet.

Förslag till Kommunfullmäktige

1. Kungälv kommun tillstyrker den inriktning som Renovas styrelse beslutat om. Inriktningen är att utreda implementering av CCS/CCU-teknik på en av fyra förbränningslinjer på Sävenäs avfallskraftvärmeverk till 2030 med fortsatt möjlighet till implementering för att nå nettonollutsläpp av koldioxid senast 2045.

Sverigedemokraterna lämnar en anteckning till protokollet, se bilaga.

Expedieras till:

För kännedom till:

KOMMUNSTYRELSEN

KUNGÄLV
KOMMUN

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-11-13

Sida

25 (49)

§ 293/2024

Implementering av CCS/CCU på del av Sävenäs avfallsvärmekraftverk till 2030 (Dnr KS2024/1171)

Sammanfattning

Renova hemställer till kommunfullmäktige i delägarkommunerna om ett ställningstagande till en inriktning att fortsatt utreda att implementera CCS/CCU-teknik på en förbränningslinje på Sävenäs avfallskraftvärmeverk till 2030 med fortsatt möjlighet att nå nettonollutsläpp av koldioxid senast 2045. Frågan om en eventuell investering anses vara av större principiell vikt och därför inhämtas ställningstaganden från ägarkommunerna. Ägarna utgörs av kommunfullmäktige i Göteborg, Mölndal, Kungälv, Lerum, Stenungsund, Härryda, Partille, Ale, Öckerö och Tjörn.

Utsläppen av koldioxid belastar främst Göteborgs kommun även om avfallet kommer från hushåll och verksamheter i alla kommuner. Göteborgs Stads klimatplan har målsättningen att den territoriella klimatpåverkan ska vara ”nära noll” år 2030 och Sverige har målsättningen att nå nettonoll år 2045.

Renovas klimatpåverkan består till överväldigande del av koldioxid som uppstår vid energiåtervinning (förbränning) av avfall. Koldioxiden har både biogent (ca 60%) och fossilt (ca 40%) ursprung. Den fossila koldioxiden kommer till allra största delen från plast i avfallet

Renova har under de senaste åren utrett vilka möjligheter bolaget har att möta nationella och lokala mål med avseende på verksamhetens klimatpåverkan. Det har resulterat i tre möjliga framtida scenarier (A,B och C) som konsekvensbedömts. Den föreslagna inriktningen är Scenario B, det vill säga implementering av CCS/CCU på en av fyra linjer till 2030 med konsekvens att Renovas klimatpåverkan bedöms halveras. Scenario A är att implementera CCS/CCU-teknik på två av fyra linjer till 2030 och scenario C är att inte arbeta med CCS/CCU-teknik överhuvudtaget förrän det blir krav i lagstiftning eller i miljötillstånd.

En implementering av scenario B bedöms minska Renovas nettoutsläpp av fossil koldioxid från ca 200 000 ton till ca 100 000 ton årligen. Analysen utgår från att infångning och lagring av biogen koldioxid kan kvitteras mot utsläpp av fossil koldioxid.

Sammantaget bedömer Renova att det finns möjlighet att delvis nå lokala klimatmål och helt nå nationella klimatmål och mål inom EU med den föreslagna inriktningen.

Förvaltningen ser att det är många olösta frågor inför ett kommande investeringsbeslut. De största osäkerheterna avser ekonomiska frågor och vart koldioxiden ska ta vägen. En inriktning på koldioxidinfångning som klimatåtgärd skulle ge stora kostnadsökningar. I ett räkneexempel har Renova ansatt att halva den tillkommande kostnaden bärs av energikunder och halva av avfallskunder. Med en sådan fördelning skulle behandlingsavgiften öka med cirka 200 kronor per ton avfall. Detta skulle innebära en extra taxehöjning på 7 procent på

KOMMUNSTYRELSEN**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-11-13

Sida

26 (49)

den fasta och rörliga avgiften eller en höjd årsavgift med cirka 170 kronor per villahushåll (2024 års avgifter).

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Implementering av CCS/CCU på del av Sävenäs avfallsvärmekraftverk till 2030

Bilaga Beslutsunderlag Renovas framtida klimatambition 2024-04-22

Bilaga Bilaga Underlag till tjänsteutlåtande Klimatambition för Renova 2024-02-28

Bilaga Följebrev Hemställen om ägarkommunernas ställningstagande

Bilaga Protokollsutdrag - Implementering av CCS/CCU på del av Sävenäs avfallsvärmekraftverk till 2030 - Utskottet för Samhälle och utveckling

Under sammanträdet

Renovas VD, Anders Åström, informerar om ärendet under sammanträdet.

Förslag till Kommunfullmäktige

1. Kungälv kommun tillstyrker den inriktning som Renovas styrelse beslutat om. Inriktningen är att utreda implementering av CCS/CCU-teknik på en av fyra förbränningslinjer på Sävenäs avfallskraftvärmeverk till 2030 med fortsatt möjlighet till implementering för att nå nettonollutsläpp av koldioxid senast 2045.

Sverigedemokraterna lämnar en anteckning till protokollet, se bilaga.

Expedieras till:

För kännedom till:

KOMMUNSTYRELSEN

KUNGÄLV
KOMMUN

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-10-09

Sida

19 (39)

§ 124/2024

Implementering av CCS/CCU på del av Sävenäs avfallsvärme kraftverk till 2030 (Dnr KS2024/1171)

Sammanfattning

Renova hemställer till kommunfullmäktige i delägarkommunerna om ett ställningstagande till en inriktning att fortsatt utreda att implementera CCS/CCU-teknik på en förbränningslinje på Sävenäs avfallskraftvärmeverk till 2030 med fortsatt möjlighet att nå nettonollutsläpp av koldioxid senast 2045. Frågan om en eventuell investering anses vara av större principiell vikt och därför inhämtas ställningstaganden från ägarkommunerna. Ägarna utgörs av kommunfullmäktige i Göteborg, Mölndal, Kungälv, Lerum, Stenungsund, Härryda, Partille, Ale, Öckerö och Tjörn.

Utsläppen av koldioxid belastar främst Göteborgs kommun även om avfallet kommer från hushåll och verksamheter i alla kommuner. Göteborgs Stads klimatplan har målsättningen att den territoriella klimatpåverkan ska vara "nära noll" år 2030 och Sverige har målsättningen att nå nettonoll år 2045.

Renovas klimatpåverkan består till överväldigande del av koldioxid som uppstår vid energiåtervinning (förbränning) av avfall. Koldioxiden har både biogent (ca 60%) och fossilt (ca 40%) ursprung. Den fossila koldioxiden kommer till allra största delen från plast i avfallet

Renova har under de senaste åren utrett vilka möjligheter bolaget har att möta nationella och lokala mål med avseende på verksamhetens klimatpåverkan. Det har resulterat i tre möjliga framtida scenarier (A,B och C) som konsekvensbedömts. Den föreslagna inriktningen är Scenario B, det vill säga implementering av CCS/CCU på en av fyra linjer till 2030 med konsekvens att Renovas klimatpåverkan bedöms halveras. Scenario A är att implementera CCS/CCU-teknik på två av fyra linjer till 2030 och scenario C är att inte arbeta med CCS/CCU-teknik överhuvudtaget förrän det blir krav i lagstiftning eller i miljötillstånd.

En implementering av scenario B bedöms minska Renovas nettoutsläpp av fossil koldioxid från ca 200 000 ton till ca 100 000 ton årligen. Analysen utgår från att infångning och lagring av biogen koldioxid kan kvitteras mot utsläpp av fossil koldioxid.

Sammantaget bedömer Renova att det finns möjlighet att delvis nå lokala klimatmål och helt nå nationella klimatmål och mål inom EU med den föreslagna inriktningen.

Förvaltningen ser att det är många olösta frågor inför ett kommande investeringsbeslut. De största osäkerheterna avser ekonomiska frågor och vart koldioxiden ska ta vägen. En inriktning på koldioxidinfångning som klimatåtgärd skulle ge stora kostnadsökningar. I ett räkneexempel har Renova ansatt att halva den tillkommande kostnaden bärs av energikunder och halva av avfallskunder. Med en sådan fördelning skulle behandlingsavgiften öka med cirka 200 kronor per ton avfall. Detta skulle innebära en extra taxehöjning på 7 procent på

**UTSKOTTET FÖR SAMHÄLLE OCH
UTVECKLING**

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-10-09

Sida

20 (39)

den fasta och rörliga avgiften eller en höjd årsavgift med cirka 170 kronor per villahushåll (2024 års avgifter).

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Implementering av CCS/CCU på del av Sävenäs avfallsvärme kraftverk till 2030

Bilaga Beslutsunderlag Renovas framtida klimatambition 2024-04-22

Bilaga Bilaga Underlag till tjänsteutlåtande Klimatambition för Renova 2024-02-28

Bilaga Följebrev Hemställen om ägarkommunernas ställningstagande

Information på sammanträdet

Ingenjör Dan Gorga redogör för ärendet. Ärendet diskuteras.

Förslag till Kommunfullmäktige

1. Kungälv kommun tillstyrker den inriktning som Renovas styrelse beslutat om. Inriktningen är att utreda implementering av CCS/CCU-teknik på en av fyra förbränningslinjer på Sävenäs avfallskraftvärmeverk till 2030 med fortsatt möjlighet till implementering för att nå nettonollutsläpp av koldioxid senast 2045.

Expedieras till:

För kännedom till:

UTSKOTTET FÖR SAMHÄLLE OCH
UTVECKLING

KUNGÄLV
KOMMUN

Justeras sign

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (5)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Karolina Lovric

2024-11-05

Ändring av redovisning av pensionsmodell (Dnr KS2024/2446-1)

Sammanfattning

Kommunstyrelsen gav 2023-03-29 §90/2023 kommundirektören med förvaltning i uppdrag att utvärdera beslutet om att redovisa kommunens totala pensionsåtagande som en skuld i balansräkningen. Utvärderingen ska innehålla en aktuell omvärldsanalys, fördelar och nackdelar med vald redovisning på kort och lång sikt. Utredningen ska utgöra ett underlag för eventuell reviderad politisk överenskommelse. Uppdraget gavs i samband med att redovisningsansvarig informerade om modeller för redovisning av pensioner. Samma information presenterades för ekonomiberedningen 30 maj 2023.

Förvaltningen har tagit fram en rapport avseende pensionsredovisning som innehåller information om de olika modellerna för redovisning av pensioner. Rapporten har överlämnats till kommunstyrelsens presidium för partiöverenskommelse i enlighet med den ursprungliga partiöverenskommelsen.

På kommunfullmäktiges sammanträde den 2 maj 2024 beslutade kommunfullmäktige om att ge kommunstyrelsen i uppdrag att och föreslå tillbakagång av redovisningsmodell för pensionsförpliktelser enligt s.k. blandmodellen (KS2024/0260, KF§65/2024).

Förvaltningen har utvärderat nuvarande modell samt genomfört en omvärldsbevakning i enlighet med uppdrag från kommunstyrelsen. Förvaltningen arbetar idag efter politiskt beslut som togs 2006 (KS2005/487, KF§139/2005, vilket innebär att kommunen redovisar ansvarsförbindelsen som en avsättning i balansräkningen enligt den så kallade fullfonderingsmodellen. Beslutet innebär att kommunen har en ambitiösare redovisning av pensionsskulden än vad lagen säger. Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR 2018:597) föreskriver att kommuner och regioner ska redovisa enligt blandmodellen.

Förvaltningen föreslår att Kungälv kommun övergår till blandmodellen avseende redovisning av pensionsåtagande. Övergången börjar gälla 2026-01-01.

Juridisk bedömning

Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR 2018:597) föreskriver att kommuner och regioner ska redovisa enligt blandmodellen.

Detta innebär att kommunen för närvarande gör ett avsteg från LKBR och Rådet för kommunal redovisning (RKR) rekommendation R10 Pensioner.

Förvaltningens bedömning

Bakgrund

Kommunfullmäktige fattade den 19 juni 2006 beslut om hur kommunen ska hantera redovisning av pensionsskulden (Redovisning av pensionsåtagande Dnr KS 2005/487, KF§139/2005). Beslutet löd:

Postadress: Kungälv kommun, 442 81 Kungälv. Besöksadress: Ytterbyvägen 2, 442 30 Kungälv.
Telefon: 0303-23 80 00. E-post: kommun@kungalv.se

www.kungalv.se

”Kommunfullmäktige beslutar, med stöd av Länsrättens prövning av Tranemo kommun, att från och med 2006 redovisa Kungälvskommuns totala pensionsåtagande som skuld i balansräkningen. Skulden för den del av pensionsåtagandet som intjänats före 1998 uppgår till 685,5 Mkr, inklusive löneskatt. När skulden bokas upp minskas det egna kapitalet i motsvarande mån.”

Inom ramen för beslutet gjordes en partiöverenskommelse avseende pensionsåtagande. Överenskommelsen är undertecknad av Miljöpartiet, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet, Moderaterna, Kristdemokraterna, Folkpartiet. Beslutet innebär att kommunen har en ambitiösare redovisning av pensionsskulden än vad lagen säger.

Förvaltningen arbetar idag efter det politiska beslut som togs 2006, vilket innebär att kommunen redovisar ansvarsförbindelsen som en avsättning i balansräkningen enligt den så kallade fullfonderingsmodellen.

Kommunrevisionen har, tillsammans med upphandlade externa revisorer, kommenterat kommunens redovisning av den samlade pensionsskulden inom ramen för deras granskning av bland annat kommunens årsredovisningar och delårsrapporter.

Nedanstående kommentar står att läsa i den senaste revisionsrapporten för delår 2024:

”Vid vår granskning har vi särskilt iakttagit:

Kommunen följer fortfarande inte lagen om kommunal bokföring och redovisning, Kap 5 §4, pensionsutbetalningar. Kommunen redovisar inte pensioner intjänade till och med 1997 som ansvarsförbindelse, utan som en avsättning för pensioner i balansräkningen. Till följd av detta är resultatet för lågt upptaget i delårsrapporten med 28,8 mkr och bokförda avsättningar är för högt upptagna med 639 mkr”

Mot bakgrund av kommunrevisionens påpekanden har Kommunfullmäktiges beslut med bakomliggande partiöverenskommelse från juni 2006 om hur kommunen ska hantera redovisning av pensionsskulden (Redovisning av pensionsåtagande Dnr KS 2005/487, KF§139/2005) varit uppe för dialog i demokratiberedningen 2024-10-24.

Kommunstyrelsen gav 2023-03-29 §90/2023 kommundirektören med förvaltning i uppdrag att utvärdera beslutet om att redovisa kommunens totala pensionsåtagande som en skuld i balansräkningen. Utvärderingen ska innehålla en aktuell omvärldsanalys, fördelar och nackdelar med vald redovisning på kort och lång sikt. Utredningen ska utgöra ett underlag för eventuellt reviderad politisk överenskommelse. Uppdraget gavs i samband med att redovisningsansvarig informerade om modeller för redovisning av pensioner. Samma information presenterades för ekonomiberedningen 30 maj 2023.

Förvaltningen har tagit fram en rapport avseende pensionsredovisning som innehåller information om de olika modellerna för redovisning av pensioner. Rapporten har överlämnats till kommunstyrelsens presidium för partiberedning i enlighet med den ursprungliga partiöverenskommelsen.

På kommunfullmäktiges sammanträde den 2 maj 2024 beslutade kommunfullmäktige om att ge kommunstyrelsen i uppdrag att och föreslå tillbakagång av redovisningsmodell för pensionsförpliktelser enligt s.k. blandmodellen (KS2024/0260, KF§65/2024).

Omvärldsbevakning

Det finns idag ytterligare ett femtontal kommuner och ett fåtal regioner i Sverige som redovisar enligt fullfonderingsmodellen. Flera av kommunerna återfinns i vår region, som till exempel Alingsås, Kungsbacka, Mölndal, Härryda, Stenungsund och Lerum.

Vid jämförelser som görs av externa aktörer som värderar och jämför kommunens ekonomi används ofta fullfonderingsmodellen för att få ett helhetsperspektiv av densamma.

Riksdagen fattade 25 oktober 2023 beslut om propositionen "En effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner". Där valde riksdagen att besluta att pensionsförpliktelserna även i fortsättningen ska redovisas enligt blandmodellen.

Exempel på nackdelar som regeringen framför med att ändra redovisningsmodell handlar bland annat om att förändringarna skulle få konsekvenser för de finansiella målen som skulle behöva anpassas efter nya förutsättningar, vilket skulle påverka stora delar av landets kommuner och regioner. De finansiella målen (resultat, soliditet, självfinansieringsgrad av investeringar och låneskuld) skulle behöva ses över. Soliditeten påverkas till exempel negativt eftersom hela pensionsskulden ingår i balansräkningen. Förändrade nyckeltal innebär bland annat att soliditeten kommer att bli lägre än vid redovisning av blandmodellen. Många regioner, men även kommuner med låg soliditet riskerar att få negativ soliditet vid en övergång till fullfonderingsmodellen.

Blandmodell/Fullfonderingsmodell

Blandmodellen innebär att pensioner intjänade före år 1998 inte tas upp som skuld eller avsättning i balansräkningen, utan redovisas som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Förmåner intjänade från och med år 1998 redovisas däremot i balansräkningen som en avsättning. Denna blandmodell är unik för de kommunala och regionala sektorerna.

Blandmodellen sågs vid sitt införande som en övergångslösning och den leder på sikt till en övergång till fullfonderingsmodellen då inget nyintjänande längre sker till ansvarsförbindelsen.

Fullfonderingsmodellen innebär att kommunen redovisar samtliga pensionsförpliktelser som en avsättning i balansräkningen.

Det finns huvudsakligen två motiv för att redovisa enligt fullfonderingsmodellen:

- det ger en mer rättvisande och korrekt bild av kommunens finansiella ställning och utveckling då hänsyn tas till samtliga pensionsförpliktelser – alla intäkter och kostnader beaktas i den ekonomiska planeringen och redovisningen.
- det minskar den framtida belastningen på kommunen då utbetalningarna av pensioner ökar.

Den faktiska pensionsskulden och pensionsutbetalningarna är desamma oavsett vilken redovisningsmodell som används. Blandmodellen innebär en successiv övergång till fullfonderingsmodellen som beräknas vara helt genomförd om cirka 30 år.

Bedömning

Mot bakgrund av kommunrevisionens påpekanden föreslås kommunfullmäktige att Kungälv kommun övergår till blandmodellen för redovisning av kommunens pensionsskuld. Övergången bör ske årsskiftet 2025/2026. Detta innebär att hanteringen av blandmodellen kan tas inom ordinarie rambudgetarbete samt omhändertas inom förvaltningens verksamhetsplan för 2026.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Ärendet berör kommunstyrelsens resultatmål om att kommunens verksamheters kvalitet och hushållning ska hävda sig väl i jämförelse med landets bästa kommuner.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ärendet berör Agenda 2030:s delmål 16.6 om att bygga effektiva, tillförlitliga och transparenta institutioner.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Ärendet berör riktlinjer för god ekonomisk hushållning, resultatutjämningsreserv (RUR) och resultatreserv (RER) samt Rambudget 2026.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Ärendet bedöms inte ha påverkan på medborgar- och brukarperspektivet.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Ärendet bedöms inte ha påverkan på medarbetarperspektivet.

Ekonomisk bedömning

Påverkan på resultaträkningen

Att redovisa enligt fullfonderingsmodellen har de senaste åren haft en positiv effekt på kommunens resultat med undantag av 2023, då redovisningen enligt fullfond gav ett lägre resultat än redovisning enligt blandmodell. Enligt den senaste prognosen från vårt pensionsbolag kommer redovisning enligt fullfonderingsmodellen ge ett lägre resultat även år 2024.

Anledningen till detta är att den beslutade basbeloppsuppräknings av pensionerna är hög som en följd av den höga inflationen, vilket i sin tur leder till att avsättningen till ansvarsförbindelsen ökar och därmed även kostnaden.

Samtidigt säger långtidsprognosen att avsättningen återigen kommer att sjunka år 2025 och så även de tre efterföljande åren. Detta skulle i så fall innebära att redovisning enligt fullfonderingsmodellen återigen ger ett högre resultat än om kommunen redovisar enligt blandmodellen.

Resultat, Mkr		
År	Fullfondering	Blandmodell
2020	158,8	150,5
2021	450,0	426,4
2022	439,1	403,2
2023	108,8	117,6
2024, prognos aug	23,3	36,3

Påverkan på balansräkningen och soliditeten

En ökning av avsättningen till ansvarsförbindelsen påverkar inte bara resultatet utan även soliditeten som vid fullfonderingsredovisning blir lägre än vid redovisning av blandmodellen. Så är fallet år 2023 och 2024, då basbeloppsuppräknings av pensionerna är hög.

Total pensionsskuld	2021-12-31	2022-12-31	2023-12-31	2024-12-31	2025-12-31
Ansvarsförbindelse	637,4	601,5	610,3	636,8	603,8
Avsatt till pensioner	334,9	353,0	451,1	597,8	615,3
Avgiftsbestämd ålderspension	75,1	77,4	73,5	79,2	77,3

Summa	1 047,4	1 031,9	1 134,9	1 313,8	1 296,4
--------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Redovisning enligt fullfond innebär alltid att soliditeten blir lägre än vid redovisning enligt blandmodellen. Detta följer av att avsättningen till pensioner är högre i balansräkningen då den även innefattar ansvarsförbindelsen.

Soliditet, procent		
År	Fullfondering	Blandmodell
2020	17,4	28,4
2021	22,3	32,6
2022	27,5	36,1
2023	26,7	34,8

I kommunens årsredovisning och delårsrapport redovisas resultaträkning och balansräkning enligt båda modellerna.

Förslag till kommunfullmäktige

Kungälv kommun redovisar pensionsåtagandet i enlighet med blandmodellen från och med 2026-01-01

Haleh Lindqvist
kommundirektör

Pia Jakobsson
ekonomichef

Expedieras till:

För kännedom till:

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2023-03-29

Sida

9 (17)

§ 90/2023

Redovisning av pensioner - information om modeller

Christina Gunnesby, redovisningsansvarig informerar om olika modeller för redovisning av pensioner (Ansvarsförbindelsen).

Det som redovisas är följande:

- Aktuell lagstiftning
- Modellen som används av kommunen – Fullfonderingsmodellen”
 - o Motiven för att redovisa enligt modellen
- Hur påverkas resultatet utifrån respektive modell
 - o Påverkan på balansräkningen
 - o Soliditeten

Yrkande

Miguel Odhner (S): Kommunstyrelsen ger kommundirektör med förvaltning i uppdrag att utvärdera beslut om att redovisa kommunens totala pensionsåtagande som en skuld i balansräkningen.

Utvärderingen skall innehålla en aktuell omvärldsanalys, fördelar och nackdelar med vald redovisning på kort och lång sikt.

Utredningen skall utgöra ett underlag för eventuellt reviderad politisk överenskommelse.

Proposition

Ordföranden ställer proposition på Miguel Odhners (S) yrkande och finner att Kommunstyrelsen beslutar att anta yrkandet.

Omröstning begärs inte.

Beslut

Kommunstyrelsen ger kommundirektör med förvaltning i uppdrag att utvärdera beslut om att redovisa kommunens totala pensionsåtagande som en skuld i balansräkningen.

Utvärderingen skall innehålla en aktuell omvärldsanalys, fördelar och nackdelar med vald redovisning på kort och lång sikt.

Utredningen skall utgöra ett underlag för eventuellt reviderad politisk överenskommelse.

Expedieras till
Haleh Lindqvist
Pia Jakobsson
Christina Gunnesby

För kännedom till

KOMMUNSTYRELSEN

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2023-05-30

Sida

5 (9)

§ 27/2023

Genomgång av pensionsmodeller

Peter Håkansson, KPA, informerar om pensionssystemet.

Redovisning av tjänstepension:

- Faktorer som påverkar pensionen
- Kommunal tjänstepension i förhållande till allmän pension
- Kompensationsnivåer (% av lön)
- Utfästelser
 - o Förmånsbestämda pensioner
 - o Avgiftsbestämda pensioner
 - o Ålderspensionsförmåner
 - o Efterlevandeförmåner
 - o Sjukpensionsförmåner
- Basbelopp
 - o Prisbasbelopp
 - o Inkomstbasbelopp
- Kostnadsposter
- Aktuella kommunala pensionsavtal
 - o KAP-KL
 - o AKAP-KL
 - o AKAP-KR
- Pensionsskuld
- Effekt av nytt avtal och inflation
- Regelverk och lagar
 - o Kommunal redovisningslag
 - o Tryggandelagen
 - o Kommunal lag
 - o Rådet för kommunal redovisning
 - o Normalkontoplan Kommun-Bas 13

Pia Jakobsson, ekonomichef, informerar om redovisning av pensioner.

De modeller som redovisas och jämförs är Blandmodellen och fullfundsmodellen.

- Påverkan på resultatet
- Påverkan på balansräkningen
- Påverkan på soliditeten

Fullfundsmodellen har använts i Kungälv efter beslut i Kommunfullmäktige 2006.

Gruppen diskuterar konsekvenserna över att använda fullfundsmodellen mot att kommunen gör avsteg mot lagen.

EKONOMIBEREDNINGEN

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2023-05-30

Sida

6 (9)

Beslut

Informationen antecknas till protokollet.

Expedieras till

För kännedom till

EKONOMIBEREDNINGEN

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

Sida

2024-05-02

11 (38)

§ 65/2024

Årsredovisning och koncernbokslut 2023 (Dnr KS2024/0260)

Sammanfattning

Årets resultat för kommunen och dess bolag ska fastställas i samband med att årsredovisningar för det gångna året lämnas.

Årets resultat för kommunen är 108,8 Mkr. Årets resultat för koncernen är 181,5 Mkr.

Kommunstyrelsen med sin förvaltning redovisar att verksamhetsmålen är huvudsakligen uppfyllda. Med utgångspunkt i beslutet om avsteg från de långsiktiga målsättningarna för de finansiella målen är bedömningen att resultatet är förenligt med de finansiella målen och att God ekonomisk hushållning uppfyllts.

Kommunstyrelsen godkänner att verksamheten i de helägda bolagen 2023 har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Kommunfullmäktige godkänner årsredovisningen med dess bilagor för Kungälv kommun 2023 varav en bilaga är särredovisning för VA-verksamheten.

Kommunfullmäktige godkänner koncernredovisning 2023 för moderbolaget AB Kongahälla, Kungälv Energi AB med dotterbolag, Bohusläns kommunala exploaterings AB (BOKAB) med dotterbolag samt Kungälv Arena AB (tidigare Bagahus AB), stiftelsen Kungälvbostäder samt Bohus räddningstjänsteförbund och att ombuden får i uppdrag att rösta för att respektive balans- och resultaträkning fastställs och utdelning till ägaren ska ske enligt bolagsstyrelsens förslag.

Förslag till kommunstyrelsen

Verksamheten i de helägda bolagen för moderbolaget AB Kongahälla, Kungälv Energi AB med dotterbolag, Bohusläns kommunala exploaterings AB (BOKAB) med dotterbolag samt Kungälv Arena AB (tidigare Bagahus AB) har 2023 varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Förslag till kommunfullmäktige

1. Årsredovisningen med bilagor för 2023 för Kungälv kommun godkänns
2. Särredovisningen för VA-verksamheten godkänns
3. Sammanställd redovisning för den kommunala koncernen bestående av moderbolaget AB Kongahälla, Kungälv Energi AB med dotterbolag, Bohusläns kommunala exploaterings AB (BOKAB) med dotterbolag samt

KOMMUNFULLMÄKTIGE**KUNGÄLV
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-05-02

Sida

12 (38)

- Kungälv Arena AB (tidigare Bagahus AB), stiftelsen Kungälvsbostäder samt Bohus räddningstjänsteförbund godkänns
4. Ombudet vid bolagens ordinarie bolagsstämmor får i uppdrag att föreslå och rösta för att respektive balans- och resultaträkning fastställs och att utdelning till ägaren ska enligt bolagsstyrelsens förslag.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Årsredovisning och koncernbokslut 2023
 Bilaga Årsredovisning 2023 - Kungälvs kommun
 Bilaga Målbedömning KS resultatmål 2023 2024-02-23
 Bilaga Uppföljning av politiska uppdrag 2023 2024-02-27
 Bilaga Verksamhetsberättelse 2023 Samhalle och utveckling
 Bilaga Verksamhetsberättelse 2023 Bildning och lärande
 Bilaga Verksamhetsberättelse 2023 Trygghet och stöd
 Bilaga Uppföljning 2023 Funktionshinderplan
 Bilaga Uppföljning 2023 Social översiktsplan
 Bilaga Uppföljning 2023 Trygg i Kungälv
 Bilaga Uppföljning 2023 Program Social Hallbarhet
 Bilaga Uppföljning 2023 Aldreplan
 Bilaga Årsredovisning AB Kongahälla och koncernbokslut 2023 samt revisionsberättelse - signerad
 Bilaga ABK - Styrelsens försäkran till kommunstyrelsen 2023 - påskriven
 Bilaga Lekmannarevisorernas granskningsrapport för ABK år 2023
 Bilaga Årsredovisning 2023-12-31 Bokab
 Bilaga Styrelsens försäkran till KS
 Bilaga Revisionsberättelse
 Bilaga Granskningsrapport 2023
 Bilaga Bilaga -Granskning av bolagets klimatarbete
 Bilaga Styrelsens försäkran till kommunstyrelsen KAAB 2023 - påskriven
 Bilaga Årsredovisning och revisionsberättelse - Kungälv Arena AB 2023 -
 Bilaga Granskningsrapport för 2023 kungälv arena ab - signerat
 Bilaga 9c. Årsrapport 2023 med måluppföljning m.m..pdf
 Bilaga Granskning av Gryaab AB - verksamhetsåret 2023.pdf
 Bilaga Årsredovisning 2023
 Bilaga Revisionsrapport - God ekonomisk hushållning och balanskrav
 Bilaga BOLF Intern kontroll_2023
 Bilaga Bohus-Räddningstjänstförbund-Yttrande-sakkunnigt-bitrade-2023-12-signed-6826667
 Bilaga Bohus-Räddningstjänstförbund-RB-2023-12-signed-6826715
 Bilaga ÅR KE 2023_signerad
 Bilaga Årsredovisning 2023 för Kungälv Energi koncernen
 Bilaga Granskningsrapport KE
 Bilaga SIGN Rapport - Granskning av bolagets klimatarbete (KEAB)
 Bilaga Pkt 6a Styrelsens försäkran till kommunstyrelsen 2023 SOLTAK AB signerad.pdf

KOMMUNFULLMÄKTIGE

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-05-02

Sida

13 (38)

Bilaga Pkt 6 Lekmannarevisionens granskningsrapport 2023 SOLTAK AB v230207
 signerad.pdf
 Bilaga Undertecknad_revisionsberättelse_SOLTAK_AB_2023-12-31.pdf
 Bilaga Undertecknad Årsredovisning SOLTAK AB 2023-12-31.pdf
 Bilaga 853300-0579_Stiftelsen_Kungälvsbostäder_för_20230101-20231231_- Påskriven
 Bilaga Revisionsberättelse Kungälvsbostäder 2023
 Bilaga Rapport_-_Granskning_av_stiftelsens_klimatarbete_(KB)
 Bilaga Kungälvsbostäder - Auktoriserades revisorers granskning av verksamhetsåret 2023
 Bilaga Protokollsutdrag - Årsredovisning och koncernbokslut 2023 - Kommunstyrelsen
 Bilaga Protokollsanteckning - Årsredovisning och koncernbokslut 2023 - KS 2024-03-20 - L,
 KD, SD, V, C, UP - inkommen efter justering

Information på sammanträdet

Haleh Lindqvist, Pia Jakobsson, Håkan Hambeson presenterar 2023 år årsredovisning.
 Karin Almgren, redovisar Kungälv energis årsredovisning 2023
 Bettina Öster Tunberg, Redovisar Stiftelsen Kungälvsbostäders årsredovisning 2023
 Lars Pettersson, redovisar BOKABs årsredovisning 2023
 Haleh Lindqvist och Pia Jakobsson presenterar AB Kongahällas årsredovisning 2023.
 Ajournering kl. 19:25 - 20:00

Yrkanden

Miguel Odhner (S): Bifall till kommunstyrelsens förslag.
 Anna Vedin (M): Bifall till kommunstyrelsens förslag.
 Marcus Adiels (S): Avslag på Michael Karlssons (L) yrkande.
 Ove Wiktorsson (C): Avslag på Miguel Odhners (S) tilläggsyrkande.

Tilläggsyrkande

Miguel Odhner (S): Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda och föreslå tillbakagång av redovisningsmodell för pensionsförpliktelser enligt s.k. blandmodellen.
 Michael Karlsson (L) att målbedömningen för resultatmålet ”Alla barn och elever vistas i en trygg och säker pedagogisk miljö” ska flaggas rött ”Kommer ej att uppföljas/Är ej uppfyllt”.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på kommunstyrelsens förslag till beslut och finner att kommunfullmäktige beslutar att anta kommunstyrelsens förslag. Ingen omröstning begärs.

Ordförande ställer därefter proposition på Miguel Odhners (S) tilläggsyrkande mot avslag och finner att kommunfullmäktige beslutar att anta tilläggsyrkandet. Ingen omröstning begärs.

Ordförande ställer därefter proposition på Michael Karlssons (L) yrkande mot avslag och finner att kommunfullmäktige avslår tilläggsyrkandet. Omröstning begärs.

Kommunfullmäktige godkänner följande propositionsordning:

Ja-röst för avslag på tilläggsyrkandet och

Nej-röst för bifall till Michael Karlssons (L) tilläggsyrkande.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-05-02

Sida

14 (38)

Omröstningsresultat

Med 31 ja-röster för avslag och 30 nej-röster för bifall till Michael Karlssons (L) tilläggsyrkande beslutar kommunfullmäktige att avslå tilläggsyrkandet.

Beslut

1. Årsredovisningen med bilagor för 2023 för Kungälvs kommun godkänns, beredningsuppdraget, resurssäkra skolpengen långsiktigt avslutas i samband med godkännande av årsredovisning 2023
2. Särredovisningen för VA-verksamheten godkänns
3. Sammanställd redovisning för den kommunala koncernen bestående av moderbolaget AB Kongahälla, Kungälv Energi AB med dotterbolag, Bohusläns kommunala exploaterings AB (BOKAB) med dotterbolag samt Kungälv Arena AB (tidigare Bagahus AB), stiftelsen Kungälvsbostäder samt Bohus räddningstjänsteförbund godkänns
4. Ombudet vid bolagens ordinarie bolagsstämmor får i uppdrag att föreslå och rösta för att respektive balans- och resultaträkning fastställs och att utdelning till ägaren ska enligt bolagsstyrelsens förslag.
5. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utreda och föreslå tillbakagång av redovisningsmodell för pensionsförpliktelser enligt s.k. blandmodellen

Centerpartiet, Kristdemokraterna, Liberalerna, Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet reserverar sig mot beslutet och lämnar en gemensam anteckning till protokollet, se bilaga.

Expedieras till:

För kännedom till:

KOMMUNFULLMÄKTIGE**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

Sida

2024-10-24

5 (10)

§ 35/2024

Information om pensionsredovisning

Miguel Odhner (S), kommunstyrelsens ordförande lämnar information om partiöverenskommelsen från 2006 avseende pensionsåtagandet.

2006 togs beslut om att ha en ambitiösare redovisning än vad lagen säger. Ansvarsförbindelsen redovisas som en avsättning enligt fullfundsmodellen.

Revisionen har lämnat noteringar avseende att fullfundsmodellen används.

En utredning avseende redovisning av pensionsåtagande har lämnats till kommunstyrelsen. Utredningen visade att det inte är några jättestora ekonomiska effekter. Riksdagen fattade även i slutet på 2023 beslut om att det är blandmodellen som gäller.

Båda modellerna har tidigare redovisats i kommunens bokslut, men fullfundsmodellen har använts.

Kommunstyrelsens bedömning är att det är lämpligt att återgå till blandmodellen och att ett beslut behöver skrivas fram. Men att man fortsatt kan redovisa fullfundsmodellen.

Ledamöter i partierna som önskar tar med sig frågan till sina partier och återkommer vid senare tillfälle.

Kommunstyrelsens ordförande tar med sig att de flesta partierna är med på att redovisa i blandmodellen.

Beslut

Informationen antecknas till protokollet.

Expedieras till

För kännedom till

DEMOKRATIBEREDNINGEN**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-11-13

Sida

27 (49)

§ 294/2024

Ändring av redovisning av pensionsmodell (Dnr KS2024/2446)

Sammanfattning

Kommunstyrelsen gav 2023-03-29 §90/2023 kommundirektören med förvaltning i uppdrag att utvärdera beslutet om att redovisa kommunens totala pensionsåtagande som en skuld i balansräkningen. Utvärderingen ska innehålla en aktuell omvärldsanalys, fördelar och nackdelar med vald redovisning på kort och lång sikt. Utredningen ska utgöra ett underlag för eventuellt reviderad politisk överenskommelse. Uppdraget gavs i samband med att redovisningsansvarig informerade om modeller för redovisning av pensioner. Samma information presenterades för ekonomiberedningen 30 maj 2023.

Förvaltningen har tagit fram en rapport avseende pensionsredovisning som innehåller information om de olika modellerna för redovisning av pensioner. Rapporten har överlämnats till kommunstyrelsens presidium för partiberedning i enlighet med den ursprungliga partiöverenskommelsen.

På kommunfullmäktiges sammanträde den 2 maj 2024 beslutade kommunfullmäktige om att ge kommunstyrelsen i uppdrag att och föreslå tillbakagång av redovisningsmodell för pensionsförpliktelser enligt s.k. blandmodellen (KS2024/0260, KF§65/2024).

Förvaltningen har utvärderat nuvarande modell samt genomfört en omvärldsbevakning i enlighet med uppdrag från kommunstyrelsen. Förvaltningen arbetar idag efter politiskt beslut som togs 2006 (KS2005/487, KF§139/2005, vilket innebär att kommunen redovisar ansvarsförbindelsen som en avsättning i balansräkningen enligt den så kallade fullfonderingsmodellen. Beslutet innebar att kommunen har en ambitiösare redovisning av pensionsskulden än vad lagen säger. Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR 2018:597) föreskriver att kommuner och regioner ska redovisa enligt blandmodellen.

Förvaltningen föreslår att Kungälv kommun övergår till blandmodellen avseende redovisning av pensionsåtagande. Övergången börjar gälla 2026-01-01.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Ändring av redovisning av pensionsmodell

Bilaga Protokollsutdrag - Redovisning av pensioner - information om modeller -

Kommunstyrelsen

Bilaga Protokollsutdrag - Genomgång av pensionsmodeller - ekonomiberedningen

Bilaga Protokollsutdrag - Årsredovisning och koncernbokslut 2023 - Kommunfullmäktige

Bilaga Protokollsutdrag - Information om pensionsredovisning - Demokratiberedningen

Förslag till kommunfullmäktige

Kungälv kommun redovisar pensionsåtagandet i enlighet med blandmodellen från och med 2026-01-01

KOMMUNSTYRELSEN**KUNGÄLV
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

Sida

2024-11-13

28 (49)

KOMMUNSTYRELSEN

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-11-13

Sida

27 (49)

§ 294/2024

Ändring av redovisning av pensionsmodell (Dnr KS2024/2446)

Sammanfattning

Kommunstyrelsen gav 2023-03-29 §90/2023 kommundirektören med förvaltning i uppdrag att utvärdera beslutet om att redovisa kommunens totala pensionsåtagande som en skuld i balansräkningen. Utvärderingen ska innehålla en aktuell omvärldsanalys, fördelar och nackdelar med vald redovisning på kort och lång sikt. Utredningen ska utgöra ett underlag för eventuellt reviderad politisk överenskommelse. Uppdraget gavs i samband med att redovisningsansvarig informerade om modeller för redovisning av pensioner. Samma information presenterades för ekonomiberedningen 30 maj 2023.

Förvaltningen har tagit fram en rapport avseende pensionsredovisning som innehåller information om de olika modellerna för redovisning av pensioner. Rapporten har överlämnats till kommunstyrelsens presidium för partiberedning i enlighet med den ursprungliga partiöverenskommelsen.

På kommunfullmäktiges sammanträde den 2 maj 2024 beslutade kommunfullmäktige om att ge kommunstyrelsen i uppdrag att och föreslå tillbakagång av redovisningsmodell för pensionsförpliktelser enligt s.k. blandmodellen (KS2024/0260, KF§65/2024).

Förvaltningen har utvärderat nuvarande modell samt genomfört en omvärldsbevakning i enlighet med uppdrag från kommunstyrelsen. Förvaltningen arbetar idag efter politiskt beslut som togs 2006 (KS2005/487, KF§139/2005, vilket innebär att kommunen redovisar ansvarsförbindelsen som en avsättning i balansräkningen enligt den så kallade fullfonderingsmodellen. Beslutet innebär att kommunen har en ambitiösare redovisning av pensionsskulden än vad lagen säger. Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR 2018:597) föreskriver att kommuner och regioner ska redovisa enligt blandmodellen.

Förvaltningen föreslår att Kungälv kommun övergår till blandmodellen avseende redovisning av pensionsåtagande. Övergången börjar gälla 2026-01-01.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Ändring av redovisning av pensionsmodell

Bilaga Protokollsutdrag - Redovisning av pensioner - information om modeller -

Kommunstyrelsen

Bilaga Protokollsutdrag - Genomgång av pensionsmodeller - ekonomiberedningen

Bilaga Protokollsutdrag - Årsredovisning och koncernbokslut 2023 - Kommunfullmäktige

Bilaga Protokollsutdrag - Information om pensionsredovisning - Demokratiberedningen

Förslag till kommunfullmäktige

Kungälv kommun redovisar pensionsåtagandet i enlighet med blandmodellen från och med 2026-01-01

KOMMUNSTYRELSEN**KUNGÄLV
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

Sida

2024-11-13

28 (49)

KOMMUNSTYRELSEN

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Justeras sign

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (5)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Susanne Ek

2024-05-31

Rapportering av ej verkställda beslut kvartal 2, 2024 (Dnr SMN2024/0457)

Sammanfattning

Enligt socialtjänstlagen, SoL, och lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, ska Sociala myndighetsnämnden varje kvartal redovisa till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) de gynnande beslut om insats eller bistånd som inte har kunnat verkställas inom tre månader från dagen för beslutet. Rapporteringen omfattar även avbrott i verkställighet om avbrottet är längre än tre månader.

För kvartal 2, 2024, inrapporterades 73 individuallrapporter till IVO varav 11 beslut är verkställda under perioden, 8 beslut som avslutats utan verkställan och 53 beslut som kvarvarande ej verkställda.

I de 73 individuallrapporterna hade de enskilda i 19 fall ej fått erbjudande inom 3 månader. I 41 av individuallrapporterna ligger det huvudsakliga skälet till dröjsmålet med verkställighet hos den enskilde och i 32 av individuallrapporterna hos kommunen. 46 av besluten avser kvinnor och 27 av besluten män. 29 beslut är äldre än ett år.

Av de vid 30 juni återstående ej verkställda besluten ligger det huvudsakliga skälet till dröjsmålet hos den enskilde i 25 fall.

En statistikrapport har sammanställts till Kommunrevisionen över de individuallrapporter som anmälts till IVO. Samma rapport redovisas till Kommunfullmäktige.

Plan finns för byggnation av bostad med särskild service samt särskilt boende för att möta behov. Det finns beskrivet i lokalförsörjningsplanen som årligen uppdateras i samband med budgetprocessen.

Juridisk bedömning

Enligt 28 f § LSS och 16 kap 6 f § SoL ska nämnden kvartalsvis redovisa till tillsynsmyndigheten Inspektionen för vård och omsorg (IVO) de gynnande beslut om insatser enligt 9 § LSS och bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL som inte har kunnat verkställas inom tre månader. Samtidigt rapporteras även de beslut från förra redovisningstillfället som har blivit verkställda eller har avslutats av annan anledning. Även avbrott i insats enligt LSS eller bistånd enligt SoL ska rapporteras i de fall insatsen eller biståndet inte har återupptagits inom tre månader.

Enligt 16 kap. 6 h § SoL och 28 § h LSS ska nämnden till fullmäktige lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap. 1§ och 9 § LSS som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut och de beslut som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. Nämnden ska vidare ange vilka typer av bistånd och insatser dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut. Statistikrapporteringen ska ske en gång per kvartal.

Förvaltningens bedömning är att nämnden har fullgjort sin rapporteringsskyldighet till IVO enligt SoL och LSS avseende ej verkställda beslut och avbrott i verkställighet. En statistikrapport har tagits fram och överlämnas av nämnden till Kommunrevisionen och Kommunfullmäktige.

Förvaltningens bedömning

Bakgrund

I förarbetet till införandet av rapporteringsskyldigheten i LSS, (prop. 2007/08:43) och i SoL (prop. 2005/06:115) anges att rapporteringsskyldigheten syftar till att stärka rättssäkerheten för personer som beviljats bistånd eller insatser enligt nämnda lagar och att förbättra förutsättningarna för en intern och extern uppföljning av beslutade insatser.

Rapportering

Sociala myndighetsnämnden ska rapportera alla gynnande beslut om bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL och insats enligt 9 § LSS som inte har verkställts inom tre månader från dagen för beslutet till Inspektionen för vård och omsorg (IVO), Kommunrevisionen och Kommunfullmäktige. För varje beslut ska nämnden ange tidpunkt för beslutet, typ av bistånd eller insats som beviljats samt skäl för dröjsmålet. Även avbrott i verkställighet av insats enligt LSS eller bistånd enligt SoL ska rapporteras i de fall där insatsen eller biståndet inte har återupptagits inom tre månader. Rapporteringen till IVO gäller för ett kvartal bakåt i tiden. Rapporteringsskyldigheten gäller till dess att beslutet har verkställts eller avslutats av annan anledning. En annan anledning kan vara att en person återtar sin ansökan eller att behovet inte längre kvarstår. Ett beslut räknas som verkställt fram till dess att brukaren får tillgång till insatsen. Om en person tackar nej till ett erbjudande kvarstår i regel rapporteringsskyldigheten då beslutet inte är att betrakta som verkställt.

Rapporteringen sker via e-tjänst på IVO:s webbsida. Vid rapporteringen ska nämnden ange varför verkställighet avbrutits eller vilka skäl det finns för att verkställan dröjer. De tre huvudsakliga skälen till dröjsmål utgår från var skälet finns 1) hos kommunen, 2) utanför kommunen och 3) hos den enskilde. Under respektive huvudsakligt skäl finns sedan flera orsaker. Endast ett huvudsakligt skäl och en orsak kan anges vid varje rapporteringstillfälle.

Yttranden till IVO

Om kommunen inte har verkställt ett beslut inom skälig tid får kommunen möjlighet att yttra sig. IVO granskar vad som har gjorts för att verkställa beslutet, om den enskilde tackat nej till ett godtagbart erbjudande och om det finns andra omständigheter som kan påverka verkställigheten av ärendet. Information som IVO använder för att bedöma om den enskilde har fått vänta oskäligt länge på sin insats är skälen till dröjsmålet, vad dröjsmålet innebär för den enskilde personen, hur kommunen har arbetat med att verkställa beslutet, vilka eventuella insatser som kommunen erbjudit under väntetiden, hur kommunen planerar för att den aktuella insatsen verkställs inom skälig tid och kommunens beräknade kostnader för den beviljade insatsen.

Särskild avgift om beslut inte verkställs inom skälig tid

Den kommun som inte inom skälig tid tillhandahåller ett bistånd eller beviljad insats kan åläggas att betala en särskild avgift enligt 16 kap. 6 § SoL eller 28 § LSS. Om IVO bedömer att den enskilde har fått vänta oskäligt länge på att kommunen verkställt ett beslut kan IVO ansöka om utdömande av särskild avgift hos Förvaltningsrätten. Avgiften som kommunen kan få betala är som lägst 10 000 kr och som högst 1 miljon kr. Den särskilda avgiften är beroende av hur lång tid ärendet ej har kunnat verkställas och hur allvarligt det bedöms vara. Omständigheter som kan påverka avgiftens storlek är exempelvis om andra insatser satts in för att kompensera den fördröjda insatsen och hur kommunen påverkas ekonomiskt genom att inte verkställa insatsen. Avgiften tillfaller staten.

Rapportering kvartal 2, 2024

För kvartal 2, 2024, inrapporterades 73 individrapporter till IVO varav 11 beslut är verkställda under perioden, 8 beslut som avslutats utan verkställan och 53 beslut som kvarvarande ej verkställda. Ett beslut är rapporterat med avbrott.

I de 73 individrapporterna hade de enskilda i 29 beslut tackat nej till erbjudet bistånd/insats, i 39 beslut saknades det plats eller tillgång till insats och i 5 beslut var det annat skäl. 46 av besluten avser kvinnor och 27 av besluten avser män. 29 beslut är äldre än ett år.

Fördelning av ej verkställda beslut/avbrott per område:

Funktionshinder, omsorg om personer med funktionsnedsättning (LSS)

Antal kvarvarande ej verkställda: 6 beslut, varav:

3 beslut avseende bostad för vuxna i form av servicebostad/gruppboende där det saknas plats i form av lämpliga lägenheter utifrån behov.

3 beslut avseende daglig verksamhet där det i 2 beslut saknas plats, 1 beslut önskat avvakta med insats.

Funktionshinder, omsorg om personer med funktionsnedsättning (SoL)

Antal kvarvarande ej verkställda beslut: 8 beslut varav:

8 beslut avseende socialpsykiatri, bostad med särskild service där det i samtliga beslut saknas plats i form av lämpliga lägenheter utifrån behov (ett av besluten är ett förhandsbesked).

1 beslut om boendestöd, som endast är delvis verkställt

Individ – och familjeomsorg, IFO (SoL)

Antal kvarvarande ej verkställda beslut: 3 beslut varav:

3 beslut om kontaktfamilj / kontaktperson

Äldreomsorg, ÄO (SoL)

Antal kvarvarande ej verkställda beslut: 36, varav:

36 beslut om särskilt boende. 10 beslut där det saknas plats och 26 beslut där de enskilda av olika skäl tackat nej till erbjuden plats. Skälen till att de enskilda tackat nej är att det funnits särskilda önskemål om; ett specifikt boende, utformningen av boendet eller att den enskilde/anhöriga är tveksamma till biståndet.

Det saknas lägenheter för främst bostad med särskilt service (funktionshinder) och särskilt boende (äldreomsorg). Inom särskilt boende saknas lägenheter på vård- och omsorgsboende med inriktning mot demenssjukdomar. Att det saknas lägenheter påverkar vidare möjligheten för enskilda att byta boende. Plan finns för byggnation av bostad med särskild service samt särskilt boende. Behov och prognos finns beskrivet i lokalförsörjningsplanen som uppdateras årligen i samband med budgetprocessen. Förvaltningen bedömer att statistikrapporten (se bilaga 1) utgör underlag för planering och granskning.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Ärendet berör det strategiska målet *trygg omsorg med valmöjligheter genom hela livet*. Ett resultatmål kopplat till det strategiska målet är ökad behovstäckning inom äldreomsorgen. Tolkningen av resultatmålet handlar om att skapa kostnadseffektiva förutsättningar för olika former av boenden och utveckla den långsiktiga planeringen så att utbudet och behoven kan matchas i enlighet med lagen.

Statistikrapporten är en del av underlaget för planering av olika former av boenden och till den långsiktiga planeringen.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Ärendet berör *mål 3 hälsa och välbefinnande* där god hälsa är en grundläggande förutsättning för människors möjlighet att nå sin fulla potential och bidra till samhällets utveckling.

Ärendet berör *mål 10 minskad ojämlikhet*. Staten har huvudansvar för att främja jämlikhet i samhället eftersom ojämlikhet har sin grund i strukturella förhållanden. Ett jämlikt samhälle bygger på principen om allas lika rättigheter oberoende av kön, sexuell läggning, etnicitet, religion eller

trosuppfattning, funktionsvariation och härkomst, som grund för en rättvis fördelning av resurser och såväl ekonomiskt som politiskt inflytande i samhället.

Ärendet berör *mål 11 hållbara städer och samhällen* och rättighetsperspektivet utifrån rätten till bostad uttryckt i grundlag (Regeringsformen 1 kap. 2§).

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Rapporteringen av ej verkställda beslut är lagstyrd och utförs i enlighet med gällande lagstiftning och de instruktioner som IVO meddelar.

I *Bostadsförsörjningsprogram Kungälv kommun 2020–2022* ingår riktlinjer för bostadsbyggande 2020–2022. Programmet utgör underlag för planering och genomförande av nya bostäder och programmet påverkar därmed bland annat kommunens befolkningsprognos samt lokalbehovs-, investerings-, och produktionsplan. Programmet har en relation till program för Social hållbarhet.

I policy *Äldres boende – hållbar bostadsförsörjning* finns riktlinjer för att öka kunskapen och förändra attityder kring äldres boende, möjliggör byggandet av ändamålsenliga bostäder och att få äldre att flytta till bostäder för ett gott självständigt liv. Policyn avgränsas till bostäder för seniorer på den ordinarie bostadsmarknaden och berör inte särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre människor.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

För att få rätt till bistånd enligt SoL krävs att den som söker inte själv kan tillgodose sina behov eller få dem tillgodosedda på annat sätt. I SoL finns inga begränsningar avseende vad en person kan ansöka om för typ av bistånd. Det som avgör om biståndet ska beviljas är den enskildes behov. Utöver stöd i den dagliga livsföringen kan en person behöva olika typer av stöd utifrån exempelvis missbruk, ekonomi eller våld. Genom biståndet tillförsäkras den enskilde en skälig levnadsnivå och får det stöd som behövs för att stärka den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv. Syftet med LSS och insatserna är att de personer som omfattas av lagen ska uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet. Personerna ska få det stöd och hjälp de behöver i sitt dagliga liv och även kunna påverka vilket stöd och service som de får.

Förvaltningens bedömning är att utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv så ska beslut om insats eller bistånd verkställas inom skälig tid. I de fall det finns brist på resurser ska den enskildes behov tillgodoses på annat sätt vilket förvaltningen bedömer har skett.

Ekonomisk bedömning

Under kvartal 2 har inget yttrande avseende ej verkställda beslut eller avbrott lämnats till IVO.

Förslag till beslut

Statistikrapport "*Ej verkställda beslut för kvartal 2, 2024*", antecknas till protokollet.

Lena Arnfelt
Sektorchef Trygghet och Stöd

Maria Balaban
Verksamhetschef Myndighet

Expedieras till:

För kännedom till:

Statistikrapport – ej verkställda beslut kvartal 2, 2024

Enligt 16 kap. 6 f § SoL och 28 f § LSS är nämnden skyldig att rapportera till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och till Kommunrevisorerna de gynnande nämndbeslut som inte har verkställts inom tre månader från dag för beslut. Nämnden är också skyldig att till IVO och Kommunrevisorerna rapportera de gynnande nämndbeslut som ej har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. Nämnden ska vidare enligt 16 kap. 6 h§ SoL och 28 h§ lämna en statistikrapport till Kommunfullmäktige över hur många av nämndens gynnande beslut enligt SoL och LSS som inte har verkställts inom tre månader. Rapportering till IVO ska ske en gång per kvartal. IVO fastställer inrapporteringsperioder för varje år. Statistikrapporten avser kvartal 2 och inrapporteringsperiod: 1 juli till 31 augusti 2024.

	Insats	Verkställda beslut	Avslutade utan verkställan	Avbrott	Återstående ej verkställda beslut	Summa rapporter	Har ej fått erbjudande	Ärenden äldre än ett år	Man	Kvinna
Funktionsstöd LSS										
	Korttidsvistelse stödfamilj	1				1		1		1
	Bostad BMSS vuxna	2	1		3	6	4	2	3	3
	Daglig verksamhet	1	2		3	6	2	2	3	3
Funktionsstöd SoL										
	Bostad BMSS vuxna				8	8		6	4	4
	Boendestöd			1		1		1		1
SoL Individ och Familjeomsorg										
	BoF kontaktperson kontaktfamilj				3	3	3	0	2	1
	Boende	1				1		1	1	
SoL Äldreomsorg										
	Särskilt boende	6	5		36	47	10	16	14	33
Summa		11	8	1	53	73	19	29	27	46

Kommentarer:

LSS funktionshinder, omsorg om personer med funktionsnedsättning

Vid rapporteringsperioden kvarstår **6 ej verkställda beslut**., varav:

- 3 beslut avseende bostad för vuxna i form av servicebostad/gruppbostad där det 2 fall saknats plats, i 1 ärende vårdas personen för tillfället i annan vårdform.
- 3 beslut avseende daglig verksamhet där det i 2 beslut saknas plats, i 1 ärende önskar den enskilde avvakta med start av insats..

SoL Funktionshinder, omsorg om personer med funktionsnedsättning (4 kap. 1 § SoL)

Vid rapporteringsperioden kvarstår **8 ej verkställda beslut**, varav:

- 8 beslut avseende socialpsykiatri, bostad med särskild service där det i 6 beslut saknas plats i form av lämpliga lägenheter utifrån behov, 1 ärende medverkar den enskilde ej till verkställighet.

SoL IFO, individ – och familjeomsorg (4 kap. 1 § SoL)

Vid rapporteringsperioden kvarstår **3 ej verkställda beslut**, varav:

- 3 beslut om kontaktfamilj / kontaktperson där det saknas lämplig utförare.

SoL ÄO, Äldreomsorg (4 kap. 1 § SoL)

Vid rapporteringsperioden kvarstår **36 ej verkställda beslut**, varav:

- 36 beslut om särskilt boende. 10 beslut där det saknas plats och 26 beslut där de enskilda av olika skäl tackat nej till erbjuden plats. Skälen till att de enskilda tackat nej är att det funnits särskilda önskemål om; ett specifikt boende, utformningen av boendet eller att den enskilde/anhöriga är tveksamma till biståndet.

Sammantaget rapporterades 73 individuallrapporter till IVO varav 11 beslut som verkställda, 8 beslut som avslutade utan verkställan och 53 beslut som kvarvarande ej verkställda

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-10-17

Sida

26 (38)

§ 630/2024

Rapportering av ej verkställda beslut kvartal 2 2024 (Dnr SMN2024/0457)

Sammanfattning

Enligt socialtjänstlagen, SoL, och lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, ska Sociala myndighetsnämnden varje kvartal redovisa till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) de gynnande beslut om insats eller bistånd som inte har kunnat verkställas inom tre månader från dagen för beslutet. Rapporteringen omfattar även avbrott i verkställighet om avbrottet är längre än tre månader.

För kvartal 2, 2024, inrapporterades 73 individuallapporter till IVO varav 11 beslut är verkställda under perioden, 8 beslut som avslutats utan verkställan och 53 beslut som kvarvarande ej verkställda.

I de 73 individuallapporterna hade de enskilda i 19 fall ej fått erbjudande inom 3 månader. I 41 av individuallapporterna ligger det huvudsakliga skälet till dröjsmålet med verkställighet hos den enskilde och i 32 av individuallapporterna hos kommunen. 46 av besluten avser kvinnor och 27 av besluten män. 29 beslut är äldre än ett år.

Av de vid 30 juni återstående ej verkställda besluten ligger det huvudsakliga skälet till dröjsmålet hos den enskilde i 25 fall.

En statistikrapport har sammanställts till Kommunrevisionen över de individuallapporter som anmälts till IVO. Samma rapport redovisas till Kommunfullmäktige.

Plan finns för byggnation av bostad med särskild service samt särskilt boende för att möta behov. Det finns beskrivet i lokalförsörjningsplanen som årligen uppdateras i samband med budgetprocessen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Rapportering av ej verkställda beslut kvartal 2 2024

Bilaga Statistikrapport kvartal 2, 2024

Förslag till beslut i Kommunfullmäktige

Statistikrapport ”Ej verkställda beslut för kvartal 2, 2024”, antecknas till protokollet.

Expedieras till:

För kännedom till:

SOCIALA MYNDIGHETSNÄMNDEN**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

Sida

2024-10-17

27 (38)

SOCIALA MYNDIGHETSNÄMNDEN

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-11-06

Sida

15 (18)

§ 109/2024

Rapportering av ej verkställda beslut kvartal 2 2024 (Dnr KS2024/1284)

Sammanfattning

Enligt socialtjänstlagen, SoL, och lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, ska Sociala myndighetsnämnden varje kvartal redovisa till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) de gynnande beslut om insats eller bistånd som inte har kunnat verkställas inom tre månader från dagen för beslutet. Rapporteringen omfattar även avbrott i verkställighet om avbrottet är längre än tre månader.

För kvartal 2, 2024, inrapporterades 73 individuallapporter till IVO varav 11 beslut är verkställda under perioden, 8 beslut som avslutats utan verkställan och 53 beslut som kvarvarande ej verkställda.

I de 73 individuallapporterna hade de enskilda i 19 fall ej fått erbjudande inom 3 månader. I 41 av individuallapporterna ligger det huvudsakliga skälet till dröjsmålet med verkställighet hos den enskilde och i 32 av individuallapporterna hos kommunen. 46 av besluten avser kvinnor och 27 av besluten män. 29 beslut är äldre än ett år.

Av de vid 30 juni återstående ej verkställda besluten ligger det huvudsakliga skälet till dröjsmålet hos den enskilde i 25 fall.

En statistikrapport har sammanställts till Kommunrevisionen över de individuallapporter som anmälts till IVO. Samma rapport redovisas till Kommunfullmäktige.

Plan finns för byggnation av bostad med särskild service samt särskilt boende för att möta behov. Det finns beskrivet i lokalförsörjningsplanen som årligen uppdateras i samband med budgetprocessen.

Information på sammanträdet

Lena Arnfelt, sektorchef Trygghet och stöd, redovisar ärendet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Rapportering av ej verkställda beslut kvartal 2 2024

Bilaga Statistikrapport kvartal 2, 2024

Bilaga Protokollsutdrag - Rapportering av ej verkställda beslut kvartal 2 2024 - Sociala Myndighetsnämnden

**UTSKOTTET FÖR TRYGGHET OCH
STÖD**

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-11-06

Sida

16 (18)

Förslag till beslut i Kommunfullmäktige

Statistikrapport ”Ej verkställda beslut för kvartal 2, 2024”, antecknas till protokollet.

Expedieras till:

För kännedom till:

**UTSKOTTET FÖR TRYGGHET OCH
STÖD**

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-11-13

Sida

42 (49)

§ 305/2024

Rapportering av ej verkställda beslut kvartal 2 2024 (Dnr KS2024/1284)

Sammanfattning

Enligt socialtjänstlagen, SoL, och lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, ska Sociala myndighetsnämnden varje kvartal redovisa till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) de gynnande beslut om insats eller bistånd som inte har kunnat verkställas inom tre månader från dagen för beslutet. Rapporteringen omfattar även avbrott i verkställighet om avbrottet är längre än tre månader.

För kvartal 2, 2024, inrapporterades 73 individuallapporter till IVO varav 11 beslut är verkställda under perioden, 8 beslut som avslutats utan verkställan och 53 beslut som kvarvarande ej verkställda.

I de 73 individuallapporterna hade de enskilda i 19 fall ej fått erbjudande inom 3 månader. I 41 av individuallapporterna ligger det huvudsakliga skälet till dröjsmålet med verkställighet hos den enskilde och i 32 av individuallapporterna hos kommunen. 46 av besluten avser kvinnor och 27 av besluten män. 29 beslut är äldre än ett år.

Av de vid 30 juni återstående ej verkställda besluten ligger det huvudsakliga skälet till dröjsmålet hos den enskilde i 25 fall.

En statistikrapport har sammanställts till Kommunrevisionen över de individuallapporter som anmälts till IVO. Samma rapport redovisas till Kommunfullmäktige.

Plan finns för byggnation av bostad med särskild service samt särskilt boende för att möta behov. Det finns beskrivet i lokalförsörjningsplanen som årligen uppdateras i samband med budgetprocessen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Rapportering av ej verkställda beslut kvartal 2 2024

Bilaga Statistikrapport kvartal 2, 2024

Bilaga Protokollsutdrag - Rapportering av ej verkställda beslut kvartal 2 2024 - Sociala Myndighetsnämnden

Bilaga Protokollsutdrag - Rapportering av ej verkställda beslut kvartal 2 2024 - Utskottet för Trygghet och stöd

Förslag till kommunfullmäktige

Statistikrapport ”Ej verkställda beslut för kvartal 2, 2024”, antecknas till protokollet.

KOMMUNSTYRELSEN**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-11-13

Sida

42 (49)

§ 305/2024

Rapportering av ej verkställda beslut kvartal 2 2024 (Dnr KS2024/1284)

Sammanfattning

Enligt socialtjänstlagen, SoL, och lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, ska Sociala myndighetsnämnden varje kvartal redovisa till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) de gynnande beslut om insats eller bistånd som inte har kunnat verkställas inom tre månader från dagen för beslutet. Rapporteringen omfattar även avbrott i verkställighet om avbrottet är längre än tre månader.

För kvartal 2, 2024, inrapporterades 73 individuallapporter till IVO varav 11 beslut är verkställda under perioden, 8 beslut som avslutats utan verkställan och 53 beslut som kvarvarande ej verkställda.

I de 73 individuallapporterna hade de enskilda i 19 fall ej fått erbjudande inom 3 månader. I 41 av individuallapporterna ligger det huvudsakliga skälet till dröjsmålet med verkställighet hos den enskilde och i 32 av individuallapporterna hos kommunen. 46 av besluten avser kvinnor och 27 av besluten män. 29 beslut är äldre än ett år.

Av de vid 30 juni återstående ej verkställda besluten ligger det huvudsakliga skälet till dröjsmålet hos den enskilde i 25 fall.

En statistikrapport har sammanställts till Kommunrevisionen över de individuallapporter som anmälts till IVO. Samma rapport redovisas till Kommunfullmäktige.

Plan finns för byggnation av bostad med särskild service samt särskilt boende för att möta behov. Det finns beskrivet i lokalförsörjningsplanen som årligen uppdateras i samband med budgetprocessen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Rapportering av ej verkställda beslut kvartal 2 2024

Bilaga Statistikrapport kvartal 2, 2024

Bilaga Protokollsutdrag - Rapportering av ej verkställda beslut kvartal 2 2024 - Sociala Myndighetsnämnden

Bilaga Protokollsutdrag - Rapportering av ej verkställda beslut kvartal 2 2024 - Utskottet för Trygghet och stöd

Förslag till kommunfullmäktige

Statistikrapport ”Ej verkställda beslut för kvartal 2, 2024”, antecknas till protokollet.

KOMMUNSTYRELSEN**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-11-06

Sida

15 (18)

§ 109/2024

Rapportering av ej verkställda beslut kvartal 2 2024 (Dnr KS2024/1284)

Sammanfattning

Enligt socialtjänstlagen, SoL, och lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, ska Sociala myndighetsnämnden varje kvartal redovisa till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) de gynnande beslut om insats eller bistånd som inte har kunnat verkställas inom tre månader från dagen för beslutet. Rapporteringen omfattar även avbrott i verkställighet om avbrottet är längre än tre månader.

För kvartal 2, 2024, inrapporterades 73 individuallapporter till IVO varav 11 beslut är verkställda under perioden, 8 beslut som avslutats utan verkställan och 53 beslut som kvarvarande ej verkställda.

I de 73 individuallapporterna hade de enskilda i 19 fall ej fått erbjudande inom 3 månader. I 41 av individuallapporterna ligger det huvudsakliga skälet till dröjsmålet med verkställighet hos den enskilde och i 32 av individuallapporterna hos kommunen. 46 av besluten avser kvinnor och 27 av besluten män. 29 beslut är äldre än ett år.

Av de vid 30 juni återstående ej verkställda besluten ligger det huvudsakliga skälet till dröjsmålet hos den enskilde i 25 fall.

En statistikrapport har sammanställts till Kommunrevisionen över de individuallapporter som anmälts till IVO. Samma rapport redovisas till Kommunfullmäktige.

Plan finns för byggnation av bostad med särskild service samt särskilt boende för att möta behov. Det finns beskrivet i lokalförsörjningsplanen som årligen uppdateras i samband med budgetprocessen.

Information på sammanträdet

Lena Arnfelt, sektorchef Trygghet och stöd, redovisar ärendet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Rapportering av ej verkställda beslut kvartal 2 2024

Bilaga Statistikrapport kvartal 2, 2024

Bilaga Protokollsutdrag - Rapportering av ej verkställda beslut kvartal 2 2024 - Sociala Myndighetsnämnden

**UTSKOTTET FÖR TRYGGHET OCH
STÖD**

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-11-06

Sida

16 (18)

Förslag till beslut i Kommunfullmäktige

Statistikrapport ”Ej verkställda beslut för kvartal 2, 2024”, antecknas till protokollet.

Expedieras till:

För kännedom till:

**UTSKOTTET FÖR TRYGGHET OCH
STÖD**

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Sid 1 (1)

Beredningskrivelse

Instans:
Ekonomiberedningen

Datum:
2024-10-21

Styrdokument – revidering av God ekonomisk hushållning (Dnr KS2024/2321-1)

Sammanfattning

Ekonomiberedningen föreslår revideringar i styrdokumentet God Ekonomisk Hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR).

Revideringarna innebär korrigerings samt förtydligande av resultatutjämningsreserv (RUR) och tillägg av resultatreserv (RER).

Ekonomiberedningen föreslår att upprättat förslag antas att gälla.

Förslag till Kommunfullmäktige

Upprättat förslag, riktlinjer God Ekonomisk Hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR), antas.

Daniel Tengvall (S)
Ordförande

Eva Qvistgaard (L)
vice ordförande

Expedieras till:

För kännedom till:

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

God Ekonomisk Hushållning med resultatutjämningsreserv (RUR) och Resultatreserv (RER)

Riktlinjer

Diarie-/dokumentnummer: **KS2022/2025**
Beslut: **KF § 238/2023, 2023-12-07**
Beredande politiskt organ: Ekonomiberedningen
Ersätter tidigare beslut **2022-09-01 KF § 95/2022**
Giltighetstid: 2027-12-31
Dokumentansvarig: Ekomichef

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Innehållsförteckning

1. God ekonomisk hushållning3
2. Resultatutjämningsreserv4
1. Resultatreserv (RER).....5

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

.....7
3. Uppföljning7
4. Relation till andra styrdokument7

KUNGÄLV KOMMUN

1. God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet, både på kort och långt sikt. Grundtanken bakom begreppet god ekonomisk hushållning är att varje generation av invånare ska bära kostnaderna för den service som de själva beslutar om och konsumerar.

En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande kostnader och intäkter. Verksamheternas nettokostnader bör därför inte öka i snabbare takt än skatteintäkter och statsbidrag.

Kommunen bör uppvisa årliga positiva resultat på en nivå som gör att dess ekonomi inte urholkas av inflation eller av för låg självfinansieringsgrad av investeringar.

En ekonomi i balans samt en väl fungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamheter är nödvändiga förutsättningar för att kommunen ska kunna leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning.

Ekonomi betyder att hushålla med begränsade resurser. Kommuner ska enligt kommunallagen hushålla med sina resurser och sträva efter att få ut så mycket värde som möjligt av varje satsad krona. Kommunallagen innefattar även krav på att resurser i verksamheten används till rätt saker och att de utnyttjas på rätt sätt

God ekonomisk hushållning råder då verksamheten utövas på ett ändamålsenligt och ekonomiskt hållbart sätt. Såväl de finansiella målen som verksamhetsmålen är huvudsakligen uppfyllda och kommunens grunduppdrag bedrivs på ett ändamålsenligt sätt.

Två perspektiv

Begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. God ekonomisk hushållning ska också ses utifrån två dimensioner, att hushålla i nutiden samt att hushålla över tiden.

Det finansiella perspektivet innebär bland annat att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service den konsumerar. Kommunen måste ange en ambitionsnivå för den egna finansiella ställningen och utvecklingen i form av finansiella mål.

Verksamhetsperspektiv tar sikte på att kommunen måste bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt, för att kunna skapa förutsättningar för god ekonomisk hushållning. För att säkerställa detta måste det finnas ett klart samband mellan resurser, prestationer, resultat och effekter.

De finansiella målen samt de verksamhetsmålen ska anges i den av kommunfullmäktige framtagna rambudgeten och fastställs i samband med kommunfullmäktiges beslut om rambudget.

Kontinuerliga uppföljningar via delårsrapporter och årsredovisningar syftar till att identifiera hur väl en kommun har levt upp till en god ekonomisk hushållning.

KUNGÄLV KOMMUN

Finansiella mål

De finansiella målen ska ange de finansiella förutsättningarna och ramarna för den kommunala verksamheten utifrån respektive kommunens ekonomiska situation på kort och lång sikt. De finansiella målen ska också ange en ambition för kommunens finansiella utveckling och ställning. Kommunen behöver generera ett stabilt driftöverskott för att finansiera viktiga investeringar i kärnverksamheten och kunna utveckla verksamheten över tid. Ett stabilt driftöverskott krävs också för att kunna hantera eventuella kommande räntehöjningar. Finansiella mål ska inkludera kommunkoncernen.

Verksamhetsmål

Kommunallagen innehåller också krav på att resurserna i verksamheterna används till rätt saker och att de nyttjas på ett effektivt sätt. De verksamhetsmässiga målen mäts genom indikatorer

Verksamhetsmålen ska utvärderas och följas upp i delårsrapport och årsredovisning. För att uppföljning av målen ska kunna genomföras på ett tillfredställande sätt är det viktigt att målen är tydligt formulerade samt mätbara.

Grundläggande är att verksamheten ska bedrivas kostnadseffektivt och ändamålsenligt samt att varje generation ska bära kostnaden för den service den konsumerar och inte belasta kommande generationer med kostnader eller åtaganden.

2. Resultatutjämningsreserv

Kommunen har i eget kapital reserverat 100 Mkr i en resultatutjämningsreserv RUR. Reglerna för nyttjandet av RUR beskrivs nedan. Från och med 2024 upphör möjligheten att reservera medel till RUR. Den RUR som kommunen upparbetat får vara kvar och nyttjas till utgången av 2033 i enlighet med nuvarande regelverk.

Denna reserv kan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättning att årets balanskravsresultat är negativt.

Med RUR kan kommunen vid en tillfällig intäktsdämpning undvika kortsiktiga neddragningar av verksamheter som eventuellt senare måste byggas upp igen.

Disponering av RUR

Prognosen för det årliga underliggande skatteunderlaget för riket, jämfört med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren, används som riktvärde för när disponering från RUR får göras. Om prognosen understiger rikets genomsnitt får reserven användas. Detta gäller både vid budgetarbetet och bokslutsarbetet.

Maximalt 40 procent av RUR får tas i anspråk det första året i en lågkonjunktur. Under det andra påföljande året av lågkonjunkturen får maximalt 50 procent av de återstående medlen tas i anspråk och under det tredje året får hela den resterande medlen tas i anspråk.

För en budget är de formella kraven inte specificerade på samma detaljnivå som för en årsredovisning. I samband med behandling av delårsbokslut och bokslutsprognoser kan kommunen behöva fatta beslut om en omprövning av reservering respektive disponering. Om det krävs åtgärder i verksamheterna kan dessa eventuellt vägas mot att disponera RUR - under förutsättning att skatteutvecklingen och det prognostiserade resultatet tillåter det.

Beslut om Resultatutjämningsreserv RUR

För att klara kravet på balans mellan intäkter och kostnader i budget och redovisning är det tillräckligt att RUR används med ett belopp som motsvarar vad som krävs för att få ett balanskravsresultat där det är balans mellan intäkter och kostnader.

Medlen från RUR ska täcka negativa resultat, det vill säga inte mer än vad som krävs för att balanskravsresultatet ska komma upp till noll. Detta gäller såväl i budgeten som i årsredovisningen.

Två kriterier ska alltså vara uppfyllda:

1. förändringen av årets underliggande skatteunderlag i riket ska understiga rikets genomsnittliga utveckling de senaste 10 åren (enligt SKR:s beräkningar och,
2. balanskravsresultatet ska vara negativt och reserven får användas för att nå upp till ett nollresultat (eller så långt som reserven räcker).

1. Resultatreserv (RER)

Resultatreserven innebär att kommunen har möjlighet att bygga en reserv under goda tider för att senare kunna utnyttja denna under sämre tider, under vissa förutsättningar. En resultatreserv (RER) kan införas från bokslut/årsredovisning 2024 i syfte att uppnå god ekonomisk hushållning. Disponering av medel från RER kan tidigast göras år 2025. RER är en omfördelning av resultatet inom ramen för eget kapital.

Reservering av medel till RER

Enligt 11 kap 14§, andra stycket i kommunallagen, får reservering till en resultatreserv göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat enligt resultaträkningen eller på årets resultat efter balanskravsjusteringar enligt 11 kap 10§ enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning som överstiger:

1. En procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, eller
2. Två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, om en kommun har negativt eget kapital inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser

Reserveringen ska baseras på det resultat som är lägst mellan de båda resultaten.

Resultatreserven maximeras till ett belopp som motsvarar fem procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning.

Disponering av medel från RER

Medel från en resultatreserv från användas för att en god ekonomiska hushållning ska uppnås. En disponering ur RER får inte hämma åtgärder som är viktiga att genomföra för att effektivisera verksamheten. RER får inte heller användas för att göra kortsiktiga förändringar av skattesatsen.

Medlen från RER ska täcka negativa resultat, det vill säga inte mer än vad som krävs för att balanskravsresultatet ska komma upp till noll. Detta gäller såväl i budgeten som i årsredovisningen.

Om medel från en resultatreserv har använts ska det i förvaltningsberättelsen framgå till vad och varför medlen har använts. Det är kommunfullmäktige som beslutar om disponering av RER och det ska i beslutet framgå till vad och varför medlen ska användas.

Enligt lagstiftningen och förarbeten finns i huvudsak två tillfällen där disponering ur RER kan ske:

1. I samband med omstrukturering av verksamheten för att på sikt nå en god ekonomisk hushållning
2. I samband med oförutsedda utgiftsökningar eller inkomstbortfall

Rutiner för revidering av finansiella mål

Kommunens finansiella mål revideras i samband med rambudgetprocessen.

KUNGÄLVS KOMMUN

Extern redovisning av RUR

RUR redovisas som en delpost under kommunens eget kapital i balansräkningen. Eftersom reserven enbart är en delpost redovisas inte förändringar av reserven över resultaträkningen, vilket innebär att reserveringen inte påverkar kommunens balanskravsresultat, utan endast är en del av balanskravsutredningen och RUR kan endast användas för att nå balans enligt balanskravet.

3. Uppföljning

Uppföljning av principerna i detta styrdokument sker senast i samband med mandatperiodens början enligt kommunens riktlinjer för styrdokument.

4. Relation till andra styrdokument

Styrdokumentet Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR) har en koppling till dokumenten i kommunens rambudget.

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

God Ekonomisk Hushållning ~~och~~ med resultatutjämningsreserv (RUR) och Resultatreserv (RER)

Riktlinjer

Diarie-/dokumentnummer: **KS2022/2025**
Beslut: **KF § 238/2023, 2023-12-07**
Beredande politiskt organ: Ekonomiberedningen
Ersätter tidigare beslut **2022-09-01 KF § 95/2022**
Giltighetstid: 2027-12-31
Dokumentansvarig: Ekonomichef

KUNGÄLVS KOMMUN

Innehållsförteckning

1. God ekonomisk hushållning	3
Två perspektiv	3
Finansiella mål	4
Verksamhetsmål	4
2. Resultatutjämningsreserv	4
Reservering till RUR.....	5
Disponering av RUR.....	6
Beslut om RURreserv	6
3. Resultatreserv (RER).....	6
Reservering av medel till RER	7
Disponering av medel från RER	7
Rutiner för revidering av finansiella mål	7
 KUNGÄLVS KOMMUN	8
Extern redovisning av RUR.....	8
3. Uppföljning	8
4. Relation till andra styrdokument	8

KUNGÄLV KOMMUN

1. God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet, både på kort och långt sikt. Grundtanken bakom begreppet god ekonomisk hushållning är att varje generation av invånare ska bära kostnaderna för den service som de själva beslutar om och konsumerar.

En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande kostnader och intäkter. Verksamheternas nettokostnader bör därför inte öka i snabbare takt än skatteintäkter och statsbidrag.

Kommunen bör uppvisa årliga positiva resultat på en nivå som gör att dess ekonomi inte urholkas av inflation eller av för låg självfinansieringsgrad av investeringar.

En ekonomi i balans samt en väl fungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamheter är nödvändiga förutsättningar för att kommunen ska kunna leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning.

Ekonomi betyder att hushålla med begränsade resurser. Kommuner ska enligt kommunallagen hushålla med sina resurser och sträva efter att få ut så mycket värde som möjligt av varje satsad krona. Kommunallagen innefattar även krav på att resurser i verksamheten används till rätt saker och att de utnyttjas på rätt sätt

God ekonomisk hushållning råder då verksamheten utövas på ett ändamålsenligt och ekonomiskt hållbart sätt. Såväl de finansiella målen som verksamhetsmålen är huvudsakligen uppfyllda och kommunens grunduppdrag bedrivs på ett ändamålsenligt sätt.

Två perspektiv

Begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. God ekonomisk hushållning ska också ses utifrån två dimensioner, att hushålla i nutiden samt att hushålla över tiden.

Det finansiella perspektivet innebär bland annat att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service den konsumerar. Kommunen måste ange en ambitionsnivå för den egna finansiella ställningen och utvecklingen i form av finansiella mål.

Verksamhetsperspektiv tar sikte på att kommunen måste bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt, för att kunna skapa förutsättningar för god ekonomisk hushållning. För att säkerställa detta måste det finnas ett klart samband mellan resurser, prestationer, resultat och effekter.

De finansiella målen samt de verksamhetsmålen ska anges i den av kommunfullmäktige framtagna rambudgeten och fastställs i samband med kommunfullmäktiges beslut om rambudget.

Kontinuerliga uppföljningar via delårsrapporter och årsredovisningar syftar till att identifiera hur väl en kommun har levt upp till en god ekonomisk hushållning.

KUNGÄLVS KOMMUN

Finansiella mål

De finansiella målen ska ange de finansiella förutsättningarna och ramarna för den kommunala verksamheten utifrån respektive kommunens ekonomiska situation på kort och lång sikt. De finansiella målen ska också ange en ambition för kommunens finansiella utveckling och ställning. Kommunen behöver generera ett stabilt driftöverskott för att finansiera viktiga investeringar i kärnverksamheten och kunna utveckla verksamheten över tid. Ett stabilt driftöverskott krävs också för att kunna hantera eventuella kommande räntehöjningar. Finansiella mål ska inkludera kommunkoncernen.

Verksamhetsmål

Kommunallagen innehåller också krav på att resurserna i verksamheterna används till rätt saker och att de nyttjas på ett effektivt sätt. De verksamhetsmässiga målen mäts genom indikatorer

Verksamhetsmålen ska utvärderas och följas upp i delårsrapport och årsredovisning. För att uppföljning av målen ska kunna genomföras på ett tillfredställande sätt är det viktigt att målen är tydligt formulerade samt mätbara.

Grundläggande är att verksamheten ska bedrivas kostnadseffektivt och ändamålsenligt samt att varje generation ska bära kostnaden för den service den konsumerar och inte belasta kommande generationer med kostnader eller åtaganden.

2. Resultatutjämningsreserv

Kommunen har i eget kapital reserverat 100 Mkr i en resultatutjämningsreserv RUR. Reglerna för nyttjandet av RUR beskrivs nedan. Från och med 2024 upphör möjligheten att reservera medel till RUR. Den RUR som kommunen upparbetat får vara kvar och nyttjas till utgången av 2033 i enlighet med nuvarande regelverk.

~~Från och med 2013 finns det för kommuner en möjlighet att under vissa förutsättningar reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättning att årets balanskravsresultat är negativt. Hur man avser att reservera och disponera medel till/från RUR ska framgå av de riktlinjer för god ekonomisk hushållning som kommunfullmäktige fastställer.~~

~~Syftet med RUR var är alltså att kunna bygga upp en reserv under goda tider för att senare, under vissa omständigheter, användas när skatteunderlagsutvecklingen är svag. RUR ska därigenom vara ett sätt att kunna arbeta med mer långsiktiga mål än balanskravets fokus på ett kalenderår i taget.~~

Med RUR kan kommunen vid en tillfällig intäktsdämpning undvika kortsiktiga neddragningar av verksamheter som eventuellt senare måste byggas upp igen.

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Reservering till RUR

~~Reservering till RUR får göras med högst det belopp som motsvarar det lägsta-
antingen av den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter~~

KUNGÄLV KOMMUN

~~balanskravjusteringar som överstiger 1 procent av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämnning.~~

~~Om kommunen har ett negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser, ska gränsen för när avsättningen får ske i stället uppgå till 2 procent av summan av de ovan nämnda posterna.~~

~~Resultatutjämningsfonden för Kungälv kommun maximeras till 100 mkr.~~

Disponering av RUR

Prognosen för det årliga underliggande skatteunderlaget för riket, jämfört med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren, används som riktvärde för när disponering från RUR får göras. Om prognosen understiger rikets genomsnittet får reserven användas. Detta gäller både vid budgetarbetet och bokslutsarbetet.

Maximalt 40 procent av RUR får tas i anspråk det första året i en lågkonjunktur. Under det andra påföljande året av lågkonjunkturen får maximalt 50 procent av de återstående medlen tas i anspråk och under det tredje året får hela den resterande medlen tas i anspråk.

För en budget är de formella kraven inte specificerade på samma detaljnivå som för en årsredovisning. I samband med behandling av delårsbokslut och bokslutsprognoser kan kommunen behöva fatta beslut om en omprövning av reservering respektive disponering. Om det krävs åtgärder i verksamheterna kan dessa eventuellt vägas mot att disponera RUR - under förutsättning att skatteutvecklingen och det prognostiserade resultatet tillåter det.

Beslut om **RURreserv**

För att klara kravet på balans mellan intäkter och kostnader i budget och redovisning är det tillräckligt att RUR används med ett belopp som motsvarar vad som krävs för att få ett balanskravsresultat där det är balans mellan intäkter och kostnader.

Medlen från RUR ska täcka negativa resultat, det vill säga inte mer än vad som krävs för att balanskravsresultatet ska komma upp till noll. Detta gäller såväl i budgeten som i årsredovisningen.

Två kriterier ska alltså vara uppfyllda:

1. förändringen av årets underliggande skatteunderlag i riket ska understiga rikets genomsnittliga **utvecklingen de senaste 10 åren (enligt SKR:s beräkningar)** och,
2. balanskravsresultatet ska vara negativt och reserven får användas för att nå upp till ett nollresultat (eller så långt som reserven räcker).

3. Resultatreserv (RER)

Resultatreserven innebär att kommunen har möjlighet att bygga en reserv under goda tider för att senare kunna utnyttja denna under sämre tider, under vissa förutsättningar. En

resultatreserv (RER) kan införas från bokslut/årsredovisning 2024 i syfte att uppnå god ekonomisk hushållning. Disponering av medel från RER kan tidigast göras år 2025. RER är en omfördelning av resultatet inom ramen för eget kapital.

Reservering av medel till RER

Enligt 11 kap 14§, andra stycket i kommunallagen, får reservering till en resultatreserv göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat enligt resultaträkningen eller på årets resultat efter balanskravsjusteringar enligt 11 kap 10§ enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning som överstiger:

1. En procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, eller
2. Två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, om en kommun har negativt eget kapital inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser

Reserveringen ska baseras på det resultat som är lägst mellan de båda resultaten.

Resultatreserven maximeras till ett belopp som motsvarar fem procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning.

Disponering av medel från RER

Medel från en resultatreserv från användas för att en god ekonomiska hushållning ska uppnås. En disponering ur RER får inte hämma åtgärder som är viktiga att genomföra för att effektivisera verksamheten. RER får inte heller användas för att göra kortsiktiga förändringar av skattesatsen.

Medlen från RER ska täcka negativa resultat, det vill säga inte mer än vad som krävs för att balanskravsresultatet ska komma upp till noll. Detta gäller såväl i budgeten som i årsredovisningen.

Om medel från en resultatreserv har använts ska det i förvaltningsberättelsen framgå till vad och varför medlen har använts. Det är kommunfullmäktige som beslutar om disponering av RER och det ska i beslutet framgå till vad och varför medlen ska användas.

Enligt lagstiftningen och förarbeten finns i huvudsak två tillfällen där disponering ur RER kan ske:

1. I samband med omstrukturering av verksamheten för att på sikt nå en god ekonomisk hushållning
2. I samband med oförutsedda utgiftsökningar eller inkomstbortfall

Rutiner för revidering av finansiella mål

Kommunens finansiella mål revideras i samband med rambudgetprocessen.

KUNGÄLVS KOMMUN

Extern redovisning av RUR

RUR redovisas som en delpost under kommunens eget kapital i balansräkningen. Eftersom reserven enbart är en delpost redovisas inte förändringar av reserven över resultaträkningen, vilket innebär att reserveringen inte påverkar kommunens balanskravsresultat, utan endast är en del av balanskravsutredningen och RUR kan endast användas för att nå balans enligt balanskravet.

3. Uppföljning

Uppföljning av principerna i detta styrdokument sker senast i samband med mandatperiodens början enligt kommunens riktlinjer för styrdokument.

4. Relation till andra styrdokument

Styrdokumentet Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR) har en koppling till dokumenten i kommunens rambudget.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (2)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Sara Flytström

Klicka eller tryck här för att ange datum.

Revidering av God ekonomisk hushållning (Dnr KS2024/2321-2)

Juridisk bedömning

11 kapitlet i kommunallagen reglerar ekonomisk förvaltning. § 14 i kapitel 11 reglerar hantering av resultatreserver.

Reglerna för resultatutjämningsreserv (RUR) infördes i Kommunallagen 2013. Från och med 2024, ändras kommunlagen. Förändringen innebär att den nya resultatreserven (RER) införs samt att resultatutjämningsreserven (RUR) fasas ut under en tioårsperiod.

Kommunallagen (2017:725, kap 11) uppger att fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Med anledning av ovanstående förändringar i kommunallagen har Riktlinjerna för God ekonomisk hushållning och Resultatutjämningsreserv (RUR) uppdaterats.

Ekonomisk bedömning

Syftet med resultatutjämningsreserven är att utjämna normala svängningar i skatteunderlaget över konjunkturcykel för att skapa större stabilitet för verksamheterna samt att ge utrymme för fullmäktige att motverka konjunkturella svängningar och undvika kortsiktiga neddragningar.

Enligt regeringens beslut avvecklas RUR från 1 januari 2024 men de medel som finns reserverade enligt RUR finns kvar och kan nyttjas till utgången av 2033 enligt tidigare beslutade regler.

I samband med avvecklingen av RUR införs en resultatreserv (RER) med syfte att vara ett instrument som skapar möjligheter till större framförhållning och därmed öka möjligheten att nå målet om God Ekonomisk Hushållning. RER ger möjlighet att bygga upp en reserv under goda tider för att senare kunna användas under sämre tider, under vissa omständigheter. I propositionen och förarbetena nämns tillfälligt svag skatteunderlagsutveckling, tillfälliga kostnader till följd av konjunktursvängningar, omstrukturering av verksamhet eller andra oförutsedda utgiftsökningar och tillfälliga oförutsedda inkomstbortfall. Detta för att på sikt nå god ekonomisk hushållning. RER är en omfördelning av resultatet inom ramen för Eget Kapital. Regler för RUR och RER redovisas i den uppdaterade riktlinjen

Uppdatering av styrdokument är en administrativ åtgärd och uppdateringen i sig har ingen ekonomisk påverkan.

Haleh Lindqvist
Kommundirektör

Pia Jakobsson
Ekonomichef

Expedieras till: Ekonomi- och kvalitetsenheten

För kännedom till: Förvaltningsledningen

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-10-22

Sida

9 (10)

§ 34/2024

Styrdokument – revidering av God ekonomisk hushållning (Dnr KS2024/2321)

Sammanfattning

Ekonomiberedningen föreslår revideringar i styrdokumentet God Ekonomisk Hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR).

Revideringarna innebär korrigerande samt förtydligande av resultatutjämningsreserv (RUR) och tillägg av resultatreserv (RER).

Ekonomiberedningen föreslår att upprättat förslag antas att gälla.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Styrdokument - revidering av God ekonomisk hushållning

Bilaga God Ekonomisk Hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR) - färdigt förslag

Bilaga God Ekonomisk Hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR) - med ändringar

Förslag till Kommunfullmäktige

Upprättat förslag, riktlinjer God Ekonomisk Hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR), antas.

Expedieras till:

För kännedom till:

EKONOMIBEREDNINGEN

KUNGÄLVS
KOMMUN

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-11-13

Sida

45 (49)

§ 308/2024

Styrdokument – revidering av God ekonomisk hushållning (Dnr KS2024/2321)

Sammanfattning

Ekonomiberedningen föreslår revideringar i styrdokumentet God Ekonomisk Hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR).

Revideringarna innebär korrigerande samt förtydligande av resultatutjämningsreserv (RUR) och tillägg av resultatreserv (RER).

Ekonomiberedningen föreslår att upprättat förslag antas att gälla.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Styrdokument - revidering av God ekonomisk hushållning
Bilaga God Ekonomisk Hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR) - färdigt förslag
Bilaga God Ekonomisk Hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR) - med ändringar
Bilaga Förvaltningens bedömning
Bilaga Protokollsutdrag - Styrdokument - revidering av God ekonomisk hushållning - Ekonomiberedningen

Förslag till Kommunfullmäktige

Upprättat förslag, riktlinjer God Ekonomisk Hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR), antas.

Expedieras till:

För kännedom till:

KOMMUNSTYRELSEN

KUNGÄLVS
KOMMUN

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-11-13

Sida

45 (49)

§ 308/2024

Styrdokument – revidering av God ekonomisk hushållning (Dnr KS2024/2321)

Sammanfattning

Ekonomiberedningen föreslår revideringar i styrdokumentet God Ekonomisk Hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR).

Revideringarna innebär korrigerande samt förtydligande av resultatutjämningsreserv (RUR) och tillägg av resultatreserv (RER).

Ekonomiberedningen föreslår att upprättat förslag antas att gälla.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Styrdokument - revidering av God ekonomisk hushållning

Bilaga God Ekonomisk Hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR) - färdigt förslag

Bilaga God Ekonomisk Hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR) - med ändringar

Bilaga Förvaltningens bedömning

Bilaga Protokollsutdrag - Styrdokument - revidering av God ekonomisk hushållning -

Ekonomiberedningen

Förslag till Kommunfullmäktige

Upprättat förslag, riktlinjer God Ekonomisk Hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR), antas.

Expedieras till:

För kännedom till:

KOMMUNSTYRELSEN

KUNGÄLVS
KOMMUN

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-10-22

Sida

9 (10)

§ 34/2024

Styrdokument – revidering av God ekonomisk hushållning (Dnr KS2024/2321)

Sammanfattning

Ekonomiberedningen föreslår revideringar i styrdokumentet God Ekonomisk Hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR).

Revideringarna innebär korrigerande samt förtydligande av resultatutjämningsreserv (RUR) och tillägg av resultatreserv (RER).

Ekonomiberedningen föreslår att upprättat förslag antas att gälla.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Styrdokument - revidering av God ekonomisk hushållning

Bilaga God Ekonomisk Hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR) - färdigt förslag

Bilaga God Ekonomisk Hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR) - med ändringar

Förslag till Kommunfullmäktige

Upprättat förslag, riktlinjer God Ekonomisk Hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR), antas.

Expedieras till:

För kännedom till:

EKONOMIBEREDNINGEN

KUNGÄLVS
KOMMUN

Justeras sign

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Sid 1 (3)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Oskar Engdahl

2024-11-26

Revidering av taxa Marstrands hamnområde (Dnr KS2024/2120-5)

Sammanfattning

Ärendet om revidering av taxa Marstrands hamnområde var uppe för beslut vid kommunfullmäktiges sammanträde 2024-11-07, § 164/2024 (KS2024/2120) efter sammanträdet har det uppdagats ett formaliafel vilket inneburit att ledamöterna fått felaktig information då beslutet fattades. I det förslag till styrdokument som skickat med ut angavs att den röda texten i förslaget skulle läggas till och den gröna texten i förslaget skulle tas bort, vilket var felaktigt då det skulle vara det motsatta.

Med anledning av det går ärendet upp på nytt för beslut där ledamöterna får ett korrekt underlag. Förslaget har även justerats utifrån det yrkande som bifölls om vid sammanträdet. I övrigt är inga förändringar mot dåvarande förslag gjorda.

Den nuvarande taxan för Marstrands hamnområde beslutades i Kommunfullmäktige 2023-12-07.

Sedan den senaste revideringen har förvaltningen uppmärksammat ett behov av att tydliggöra innehållet i den nuvarande taxan. De tydliggörande som förvaltningen anser nödvändiga är punktade nedan.

1. Släp med fordon.
2. Att styrdokumentet även omfattar gästhamn och fasta båtplatser under kapitel ett.
3. En förenkling av taxor som finns för Hedvigsholmen och Djuphamnskajen på Koön.
4. Plats för företag i gästhamn under del av året.
5. Att taxor kan tas på delegationsbeslut
6. Ett förtydligande kring de vikter som samlastningen tar emot.

Förvaltningens förslag till beslut:

1. Förslag på ny taxa för Marstrands Hamnområde fastställs och gäller från och med 2025-01-01.
2. Beslutet innebär att tidigare fattat beslut vid Kommunfullmäktige 2024-11-07 § 164/2024 upphävs.
3. Paragrafen förklaras omedelbart justerat.

Juridisk bedömning

Förvaltningen har gjort bedömningen att föreslagna förändringar inte omfattar några avsteg från tillämpliga lagar och regler.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen har gjort bedömningen att dessa mindre justeringar bidrar till en tydligare taxa där det idag orsakar otydlighet samt skapar irritation bland kunder och medarbetare. Efterfrågan på företagsplatser har också ökat. Ett behov finns att kunna erbjuda tillfälliga båtplatser till företag

motsvarande fast båtplatsavgift. Förslaget till ändring är ett alternativ för att kunna bidra till en högre servicenivå och högre beläggning då gästhamnen är underutnyttjad perioden september till och med maj.

Förvaltningen har fått in ett antal synpunkter och kritik för otydlighet avseende debitering av släp. Förslag till revidering förenklar och tydliggör regelverket och därmed debiteringen.

Förvaltningen har gjort redaktionella kompletteringar till inledningen av styrdokumentet.

Förvaltningen har förtydliggjort gästhamnstaxor på Koön då många tolkat det som att datum utanför perioden är gratis i nuvarande skrivning alternativt att man tolkat det som ett förbud att ligga på Koön utanför perioden i nuvarande skrivning.

Gästhamnen är underutnyttjad utanför högsäsong. Förvaltningen vill erbjuda företag platser i gästhamnen under icke högsäsong till fast båtplatsavgift. Det finns ett behov i nuläget.

Förvaltningen har fått in ett antal synpunkter på vilka vikter samlastningen tar emot. Förslag till beslut förtydliggör detta.

Förvaltningen har inget att erinra mot förslaget att revidera Taxor i Marstrands Hamnområde.

Ärendenivåer – bedömning utifrån kommunfullmäktiges strategiska mål eller kommunstyrelsens resultatmål

Revidering av styrdokumentet ligger i linje med det strategiska målet att medborgare och näringsliv ska känna ökat förtroende för kommunen, genom att kommunen kontinuerligt ska utveckla sina interna processer (och i detta fall regelverk) för att medborgare, organisationer och företag känner ett ökat förtroende för kommunen och dess verksamheter. Därigenom också det anknytande resultatmålet Förbättrat näringslivsklimat och Kortare handlingsstider med bibehållen rättssäkerhet.

Bedömning utifrån miljö, hållbarhet och mål i Agenda 2030

Arbetet med styrdokument har en koppling till mål 16 i Agenda 2023 och Fredliga och inkluderande samhällen, delmål 16.6 Bygg effektiva, tillförlitliga och transparenta institutioner, samt delmål 16.7 Säkerställ ett lyhört, inkluderande och representativt samarbete.

Bedömning utifrån politiska styrdokument

Kommunens styrdokument för Taxa Marstrands Hamnområde löper ut den 31 december 2027, och enligt policyn för styrdokument ska arbetet med revidering ske under en ny mandatperiods första år för att styrdokumentet ska kunna beslutas i samband med nästkommande årsskifte. Styrdokumentet gäller i fyra år framåt, alltså fram tills slutet av mandatperiodens första år, om inget annat finns beslutat. Ett nytt beslut är enligt förvaltningen nödvändigt för att säkerställa bättre transparens.

Bedömning utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv

Revidering och översyn av styrdokument säkerställer att kommunen arbetar efter effektiva interna processer och gällande lagstiftning, vilket gynnar kommunens medborgare.

Bedömning utifrån ett medarbetarperspektiv

Revideringen och översynen av styrdokument bedöms förbättra medarbetarens arbetsbelastning och arbetsmiljö.

Ekonomisk bedömning

Bedömning har beaktats, revideringen av styrdokumentet bedöms ha ekonomisk påverkan i viss grad framförallt att hamnen kan debitera motorterrängfordon med släp och kunna ta gästhamnsavgift året runt på Koön. Även att kunna nyttja gästhamnen under lågsäsong för företag ger hamnen intäkter som inte annars hade förekommit.

Förslag till kommunfullmäktige

1. Taxa för Marstrands Hamnområde fastställs och gäller från och med 2025-01-01.
2. Beslutet innebär att tidigare fattat beslut vid Kommunfullmäktige 2024-11-07 § 164/2024 upphävs.
3. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Anders Holm
Sektorchef samhällsbyggnad

Peter Alexandersson
Enhetschef Hamn

Expedieras till:

Enhetschef Hamn

För kännedom till:

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Taxa Marstrands Hamnområde

Styrdokument

Rött tas bort

Grönt läggs till

Diarie-/dokumentnummer: **KS2023/1907** **KS2024/2120**

Beslut:

Beredande politiskt organ: **Ekonomiberedningen** **Utskottet för samhälle och utveckling**

Ersätter tidigare beslut KS2023/1907

Giltighetstid: 2025-01-01 - 2027-12-31

Dokumentansvarig: Hamnchef

Senast uppdaterad av: **Peter Alexandersson**

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	3
2. Relation till andra styrdokument.....	3
3. Syfte.....	3
4. Mål och viljeinriktning.....	3
5. Taxor fordonstrafik på Marstrandfärjan.....	3
6. Taxor färdtjänstresor.....	6
7. Taxor hyra av färjan.....	6
8. Taxor Samlastningen.....	6
9. Taxor Gästhamnen.....	7
10. Taxor fasta båtplatser.....	8
11. Taxor Hamnavgiftsavtal.....	9
12. Levandegöra.....	9
13. Uppföljning.....	9

KUNGÄLV
KOMMUN

1. Inledning

Dokumentet innefattar regler för den gods- och fordonsfärjetrafik som sker med Kungälvskommuns färjor.

Dokumentet innefattar de taxor som gäller inom Marstrands hamnområde, avseende fordonstrafik och färdtjänstresor på Marstrandsfärjan, hyra av Marstrandsfärjan, Marstrands Samlastning, Marstrands gästhamn, samt fastabåtplatser och hamnavgiftsavtal.

2. Relation till andra styrdokument

Dokumentet är relaterat till *Regler för gods- och fordonstrafik med Kungälvskommuns färjor. Dnr KS2023/1907*.

3. Syfte

Syftet med dokumentet är att klargöra de taxor som gäller inom Marstrands hamnområde.

4. Mål och viljeinriktning

Målsättningen är att skapa förutsättning och styrning för att uppfylla lagar och krav samt upprätthålla transparens gällande de taxor som gäller inom Marstrands hamnområde.

5. Taxor fordonstrafik på Marstrandsfärjan

Marstrands Hamn, Hamngatan 33, 442 67 Marstrand,

0708-560 620 www.kungalv.se/marstrandsfarjan

Mervärdesskatt är inkluderad i samtliga taxor.

Samlastningen: se punkt 8. **Samlastningen tar emot** gods under 999 kilo (max 400 kg per pall/kolli, 195 cm högt) ska lämnas på samlastningsstationen, Koön, för vidare distribution till Marstrandsön, mot för tillfället gällande avgift.

1. **Fordon i nyttotrafik:** Gods över 999 kg kan transporteras enligt taxa nedan. Även när godset väger under 999 kg och nyttotrafikanten ändå önskar köra över det till Marstrandsön, gäller taxa nedan.

Ansökan om enstaka överfart görs på blankett Specialöverfart 80-01.

**KUNGÄLV
KOMMUN**
Ordinarie taxa:
Fordon

Moped klass I (registrerat fordon)	967 kronor
Motorcykel	967 kronor
Registrerad släpkärra eller båtkärra	967 kronor per hjulaxel
Personbil	967 kronor
Släp till dito	323 kronor
Skåpbil/pickup/lätt lastbil/minibuss	1292 kronor
<i>*Upp till 3,5 ton totalvikt, passagerare- och lastutrymme är avskilt med fast vägg.</i>	
Släp till dito	323 kronor per hjulaxel
Fordon över 3,5 ton totalvikt	967 kronor per hjulaxel
Släp till dito	643 kronor per hjulaxel
Motorredskap/Terrängmotorfordon	2586 kronor/år

Släp

Släp till fordon med totalvikt upp till 3,5 ton	323 kronor per hjulaxel
Släp till fordon med totalvikt över 3,5 ton	643 kronor per hjulaxel

2. **Avgiftsfritt:** För cykel, lastmoped med eller utan last och för moped klass II, erläggs ingen avgift utöver personavgift. Utryckningsfordon och begravningsbil erlägger ingen avgift.
3. **Dispens:** När transport till Marstrandsön måste ske på andra tider eller andra fordonsvikter än tillåtet, se regelverket, tas en handläggningsavgift ut på 1554 kr för godkänt beslut. Ansökan görs på blankett: Dispens 80-02.
4. **Rabattkort:** Företag och föreningar med fordon i nyttotrafik (se regler) kan ansöka om rabattkort hos Hamnverksamheten i Marstrand. Kortet finns i tre storlekar:

Kort A innehåller 24 biljetter, kostar 6 957 kr och har en giltighetstid på 2 år.

Kort B innehåller 12 biljetter, kostar 3 485 kr och har en giltighetstid på 1 år

Kort C innehåller 6 biljetter, kostar 1 748 kr och har en giltighetstid på 1 år.

Rabattkortet gäller även för förare och passagerare.

KUNGÄLV KOMMUN

Kortet ska förvaras i bilen och uppvisas för däckspersonalen vid överfart.

Det kan förvaras på färjan, för en handläggningsavgift på 402 kronor per kort.

Ansökan görs på blankett: Rabattkort för fordon i nyttotrafik 80-03

Antal biljetter för en fordonsresa tur och retur:

Fordon

Moped klass I (registrerat fordon)	1 biljett
Motorcykel	1 biljett
Registrerad släpkärra eller båtkärra	1 biljett per hjulaxel
Personbil	1 biljett
Släp till dito	1 biljett per hjulaxel
Skåpbil/pickup, lätt lastbil eller minibuss*	2 biljett
<i>*Upp till 3,5 ton totalvikt, passagerare- och lastutrymme är avskilt med fast vägg.</i>	
Släp till dito	1 biljett per hjulaxel
Fordon över 3,5 ton totalvikt	2 biljetter per hjulaxel
Släp till dito	2 biljetter per hjulaxel

Släp

Släp till fordon med totalvikt upp till 3,5 ton	1 biljett per hjulaxel
Släp till fordon med totalvikt över 3,5 ton	2 biljetter per hjulaxel

5. På Marstrandsön boende folkbokförda personer kan ansöka om 2 klippkort på vardera 6 resor/år per hushåll för transport av fordon. Pris per kort 402 kronor per år. Ansökan görs på blankett 80-04.

På Marstrandsön fastighetsägande säsongsboende personer, kan efter intyg om ägarskap, ansöka om 1 klippkort om 4 resor/år per hushåll, för transport av fordon. Pris per kort 267 kronor per år. Ansökan görs på blankett 80-07.

Korten ska användas för privat bruk, är personliga och får ej överlåtas. Missbruk av kort kan leda till indragning. Önskar man få kortet hemskickat, sker betalning via faktura och extra administrationsavgift tillkommer på 30 kronor. Kort som önskas hämtas på färjan, ska hämtas inom 14 dagar från beställningsdatumet, och kan betalas med betalkort eller faktura.

6. Mantalsskrivna personer i Kungälv kommun, som på grund av hälsoskäl, och mot uppvisande av läkarintyg, måste använda bil för besök på vårdinrättning, erlägger avgift på 63 kronor för resa tur och retur samma dag.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

6. Taxor färdtjänstresor

Färdtjänstresor kan utföras med såväl privatbil som taxi. Intyg skall uppvisas vid anmodan. Alla i bilen ingår i en avgift. Färdtjänstresa får utföras dygnet runt.

För färdtjänstberättigade utanför Kungälv kommun är avgiften för en resa tur och retur för närvarande 125 kr.

7. Taxor hyra av färjan

Telefon: 0703-46 99 22

Timtaxa debiteras per påbörjad timma med:

Vardagar 07.00 – 16.00 4 881 kr

Övrig tid samt lördagar, söndagar, helgdagar 8 802 kr

Hamnverksamheten Marstrand har möjlighet att lämna offert vid större arbete.

8. Taxor Samlastningen

Mjölkekilsgatan 24, 442 66 Marstrand

0703-46 22 55, www.kungalv.se/samlastning

Samlastningen kör gods mellan Koön och Marstrandsön. Samlastningen tar emot gods under 999 kilo (max 400 kg per pall/kolli, 195 cm högt) och ska lämnas på samlastningsstationen, Koön, för vidare distribution till Marstrandsön, mot för tillfället gällande avgift. Viktbegränsningen gäller per leverans.

Gods över 999 kg kan transporteras enligt taxa i punkt 5 ovan. Även när godset väger under 999 kg och nyttotrafikanten ändå önskar köra över det till Marstrandsön, gäller taxan enligt punkt 5.

Taxa för godstransporter:

Vikt	Avgift
1 - 9 kg	121 kr
10 - 19 kg	164 kr
20 - 49 kg	243 kr
50 - 99 kg	334 kr
100 - 149 kg	406 kr
150 - 199 kg	486 kr

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

200 - 249 kg	576 kr
250 - 299 kg	650 kr
300 - 399 kg	698 kr
400 - 499 kg	735 kr
500 - 599 kg	771 kr
600 - 699 kg	820 kr
700 - 799 kg	850 kr
800 - 899 kg	892 kr
900 - 999 kg	971 kr

9. Taxor Gästhamnen

Hamngatan 42, 442 67 Marstrand

0703-46 99 01, www.marstrandsgasthamn.se

Avgift förbokning 250 kronor/bokning.

Lågsäsong (1 oktober – 14 april)

Dagavgift	40 kr (kl. 08.00-18.00)
< 10 m	85 kr/dygn
10 - 13 m	115 kr/dygn
13 - 15 m	165 kr/dygn
15 - 18 m	185 kr/dygn
18 - 24 m	250 kr/dygn
Därefter varje påbörjad 6-metersintervall	85 kr/dygn

För- och eftersäsong (15 april – 14 juni samt 16 augusti – 30 september)

Dagavgift	85 kr (kl. 08.00 - 18.00)
< 10 m	240 kr/dygn
10 - 13 m	295 kr/dygn
13 - 15 m	425 kr/dygn
15 - 18 m	505 kr/dygn
18 - 24 m	795 kr/dygn

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Därefter varje påbörjad 6-metersintervall 240 kr/dygn

Högsäsong (15 juni – 15 augusti)

Dagavgift	85 kr (08.00 - 18.00)
< 10 m	390 kr/dygn
10 - 13 m	505 kr/dygn
13 - 15 m	695 kr/dygn
15 - 18 m	825 kr/dygn
18 - 24 m	1 215 kr/dygn
Därefter varje påbörjad 6-metersintervall	390/dygn

Hedvigholmen och Djuphamnen, Koön 15 april – 30 september *

< 10 m	160 kr/dygn
10-13 m	295 kr/dygn
13-15 m	425 kr/dygn
15-18 m	530 kr/dygn
8-24 m	745 kr/dygn
Därefter varje påbörjad 6-metersintervall	160kr/dygn

***) Övrig tid gäller taxor lågsäsong gästhamnen på Marstrand.**

Vinterliggare i Gästhamnen (1 oktober – 15 april)

< 12 x 4 meter	765 kr/månad
>12 x 4 meter	1 275 kr/månad

El tillkommer enligt gällande taxa.

Företagsplatser inom gästhamn (1 september – 31 maj)

Juridisk person verksam i Kungälv kommun som bedriver yrkesmässig verksamhet har möjlighet att ligga i gästhamnen för motsvarande taxa för fast båtplats enligt punkt 10.

Med yrkesmässig verksamhet avses att båten / verksamheten på vatten utgör en högst väsentlig del av företagets totala inkomst. Verksamheten skall vara ett i Kungälv kommun registrerat, momspliktigt företag. Hamnen granskar varje enskilt fall.

10. Taxor fasta båtplatser

Hamngatan 33, 442 67 Marstrand

**KUNGÄLV
KOMMUN**

0303-23 99 42 vard 10-12, hamnkontoret@kungalv.se

Avgift för köplats 379 kronor/år

1. Fasta båtplatser

Plats storlek, bredd i meter

1,0 meter	1 633 kr/ år
2,0 meter	3 262 kr/ år
2,5 meter	4 078 kr/ år
3,0 meter	5 712 kr/ år
3,5 meter	6 664 kr/ år
4,0 meter	8 695 kr/ år

2. Bommar vid fasta båtplatser

4,5 meter	576 kr/ år
6,0 meter	722 kr/ år
8,0 meter	962 kr/ år
10 meter	1 250 kr/ år

11. Taxor Hamnavgiftsavtal

Avtalsobjekt 1, nyttjanderättshavaren äger rätt att nyttja kommunens vattenområde för att bibehålla och underhålla kaj, 546 kr/meter/ år.

Avtalsobjekt 2, Kommunen svarar för drift och underhåll, nyttjanderättshavaren äger rätt att nyttja kommunalt vattenområdet, ytan ska hållas öppen för allmänheten, 546 kr/meter/ år

12. Levandegöra

Styrdokumentet för taxa Marstrands Hamnområde antas av ekonomiberedningen av Kommunfullmäktige och efter antagande så återfinns dokumentet på kommunens hemsida.

13. Uppföljning

Styrdokumentet Taxa Marstrands Hamnområde ses över löpande och uppdateras senast var fjärde år. Taxorna indexjusteras årligen med KPI för oktober föregående år. Ändring av taxorna kan ske enligt gällande delegationsordning.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Taxa Marstrands Hamnområde

Styrdokument

Diarie-/dokumentnummer: KS2024/2120

Beslut:

Beredande politiskt organ: Utskottet för samhälle och utveckling

Ersätter tidigare beslut KS2023/1907

Giltighetstid: 2025-01-01 - 2027-12-31

Dokumentansvarig: Hamnchef

Senast uppdaterad av: Peter Alexandersson

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	3
2. Relation till andra styrdokument.....	3
3. Syfte.....	3
4. Mål och viljeinriktning.....	3
5. Taxor fordonstrafik på Marstrandfärjan.....	3
6. Taxor färdtjänstresor.....	5
7. Taxor hyra av färjan.....	5
8. Taxor Samlastningen.....	6
9. Taxor Gästhamnen.....	7
10. Taxor fasta båtplatser.....	8
11. Taxor Hamnavgiftsavtal.....	9
12. Levandegöra.....	9
13. Uppföljning.....	9

**KUNGÄLV
KOMMUN**

1. Inledning

Dokumentet innefattar de taxor som gäller inom Marstrands hamnområde, avseende fordonstrafik och färdtjänstresor på Marstrandsfärjan, hyra av Marstrandsfärjan, Marstrands Samlastning, Marstrands gästhamn, samt fastabåtplatser och hamnavgiftsavtal.

2. Relation till andra styrdokument

Dokumentet är relaterat till *Regler för gods- och fordonstrafik med Kungälvs kommuns färjor. Dnr KS2023/1907.*

3. Syfte

Syftet med dokumentet är att klargöra de taxor som gäller inom Marstrands hamnområde.

4. Mål och viljeinriktning

Målsättningen är att skapa förutsättning och styrning för att uppfylla lagar och krav samt upprätthålla transparens gällande de taxor som gäller inom Marstrands hamnområde.

5. Taxor fordonstrafik på Marstrandsfärjan

Marstrands Hamn, Hamngatan 33, 442 67 Marstrand,

0708-560 620 www.kungalv.se/marstrandfjarjan

Mervärdesskatt är inkluderad i samtliga taxor.

Samlastningen: se punkt 8. Samlastningen tar emot gods under 999 kilo (max 400 kg per pall/kolli, 195 cm högt) ska lämnas på samlastningsstationen, Koön, för vidare distribution till Marstrandsön, mot för tillfället gällande avgift.

1. **Fordon i nyttotrafik:** Gods över 999 kg kan transporteras enligt taxa nedan. Även när godset väger under 999 kg och nyttotrafikanten ändå önskar köra över det till Marstrandsön, gäller taxa nedan.

Ansökan om enstaka överfart görs på blankett Specialöverfart 80-01.

KUNGÄLVS KOMMUN

Ordinarie taxa:

Fordon

Moped klass I (registrerat fordon)	967 kronor
Motorcykel	967 kronor
Personbil	967 kronor
Skåpbil/pickup/lätt lastbil/minibuss	1292 kronor
<i>*Upp till 3,5 ton totalvikt, passagerare- och lastutrymme är avskilt med fast vägg.</i>	
Fordon över 3,5 ton totalvikt	967 kronor per hjulaxel
Motorredskap/Terrängmotorfordon	2586 kronor/år

Släp

Släp till fordon med totalvikt upp till 3,5 ton	323 kronor per hjulaxel
Släp till fordon med totalvikt över 3,5 ton	643 kronor per hjulaxel

2. **Avgiftsfritt:** För cykel, lastmoped med eller utan last och för moped klass II, erläggs ingen avgift utöver personavgift. Utryckningsfordon och begravningsbil erlägger ingen avgift.
3. **Dispens:** När transport till Marstrandsön måste ske på andra tider eller andra fordonsvikter än tillåtet, se regelverket, tas en handläggningsavgift ut på 1554 kr för godkänt beslut. Ansökan görs på blankett: Dispens 80-02.
4. **Rabattkort:** Företag och föreningar med fordon i nyttotrafik (se regler) kan ansöka om rabattkort hos Hamnverksamheten i Marstrand. Kortet finns i tre storlekar:

Kort A innehåller 24 biljetter, kostar 6 957 kr och har en giltighetstid på 2 år.

Kort B innehåller 12 biljetter, kostar 3 485 kr och har en giltighetstid på 1 år

Kort C innehåller 6 biljetter, kostar 1 748 kr och har en giltighetstid på 1 år.

Rabattkortet gäller även för förare och passagerare.

Kortet ska förvaras i bilen och uppvisas för däckspersonalen vid överfart.

Det kan förvaras på färjan, för en handläggningsavgift på 402 kronor per kort.

Ansökan görs på blankett: Rabattkort för fordon i nyttotrafik 80-03

Antal biljetter för en fordonsresa tur och retur:

KUNGÄLVS KOMMUN

Fordon

Moped klass I (registrerat fordon)	1 biljett
Motorcykel	1 biljett
Personbil	1 biljett
Skåpbil/pickup, lätt lastbil eller minibuss*	2 biljett

*Upp till 3,5 ton totalvikt, passagerare- och lastutrymme är avskilt med fast vägg.

Fordon över 3,5 ton totalvikt	2 biljetter per hjulaxel
-------------------------------	--------------------------

Släp

Släp till fordon med totalvikt upp till 3,5 ton	1 biljett per hjulaxel
Släp till fordon med totalvikt över 3,5 ton	2 biljetter per hjulaxel

5. På Marstrandsön boende folkbokförda personer kan ansöka om 2 klippkort på vardera 6 resor/år per hushåll för transport av fordon. Pris per kort 402 kronor per år. Ansökan görs på blankett 80-04.

På Marstrandsön fastighetsägande säsongsboende personer, kan efter intyg om ägarskap, ansöka om 1 klippkort om 4 resor/år per hushåll, för transport av fordon. Pris per kort 267 kronor per år. Ansökan görs på blankett 80-07.

Korten ska användas för privat bruk, är personliga och får ej överlåtas. Missbruk av kort kan leda till indragning. Önskar man få kortet hemskickat, sker betalning via faktura och extra administrationsavgift tillkommer på 30 kronor. Kort som önskas hämtas på färjan, ska hämtas inom 14 dagar från beställningsdatumet, och kan betalas med betalkort eller faktura.

6. Mantalsskrivna personer i Kungälv kommun, som på grund av hälsoskäl, och mot uppvisande av läkarintyg, måste använda bil för besök på vårdinrättning, erlägger avgift på 63 kronor för resa tur och retur samma dag.

6. Taxor färdtjänstresor

Färdtjänstresor kan utföras med såväl privatbil som taxi. Intyg skall uppvisas vid anmodan. Alla i bilen ingår i en avgift. Färdtjänstresa får utföras dygnet runt.

För färdtjänstberättigade utanför Kungälv kommun är avgiften för en resa tur och retur för närvarande 125 kr.

7. Taxor hyra av färjan

Telefon: 0703-46 99 22

Timtaxa debiteras per påbörjad timma med:

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Vardagar 07.00 – 16.00 4 881 kr

Övrig tid samt lördagar, söndagar, helgdagar 8 802 kr

Hamnverksamheten Marstrand har möjlighet att lämna offert vid större arbete.

8. Taxor Samlastningen

Mjölkekilsgatan 24, 442 66 Marstrand

0703-46 22 55, www.kungalv.se/samlastning

Samlastningen kör gods mellan Koön och Marstrandsön. Samlastningen tar emot gods under 999 kilo (max 400 kg per pall/kolli, 195 cm högt) och ska lämnas på samlastningsstationen, Koön, för vidare distribution till Marstrandsön, mot för tillfället gällande avgift. Viktbegränsningen gäller per leverans.

Gods över 999 kg kan transporteras enligt taxa i punkt 5 ovan. Även när godset väger under 999 kg och nyttotrafikanten ändå önskar köra över det till Marstrandsön, gäller taxan enligt punkt 5.

Taxa för godstransporter:

Vikt	Avgift
1 - 9 kg	121 kr
10 - 19 kg	164 kr
20 - 49 kg	243 kr
50 - 99 kg	334 kr
100 - 149 kg	406 kr
150 - 199 kg	486 kr
200 - 249 kg	576 kr
250 - 299 kg	650 kr
300 - 399 kg	698 kr
400 - 499 kg	735 kr
500 - 599 kg	771 kr
600 - 699 kg	820 kr
700 - 799 kg	850 kr
800 - 899 kg	892 kr
900 - 999 kg	971 kr

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

9. Taxor Gästhamnen

Hamngatan 42, 442 67 Marstrand

0703-46 99 01, www.marstrandsgasthamn.se

Avgift förbokning 250 kronor/bokning.

Lågsäsong (1 oktober – 14 april)

Dagavgift	40 kr (kl. 08.00-18.00)
< 10 m	85 kr/dygn
10 - 13 m	115 kr/dygn
13 - 15 m	165 kr/dygn
15 - 18 m	185 kr/dygn
18 - 24 m	250 kr/dygn
Därefter varje påbörjad 6-metersintervall	85 kr/dygn

För- och eftersäsong (15 april – 14 juni samt 16 augusti – 30 september)

Dagavgift	85 kr (kl. 08.00 - 18.00)
< 10 m	240 kr/dygn
10 - 13 m	295 kr/dygn
13 - 15 m	425 kr/dygn
15 - 18 m	505 kr/dygn
18 - 24 m	795 kr/dygn
Därefter varje påbörjad 6-metersintervall	240 kr/dygn

Högsäsong (15 juni – 15 augusti)

Dagavgift	85 kr (08.00 - 18.00)
< 10 m	390 kr/dygn
10 - 13 m	505 kr/dygn
13 - 15 m	695 kr/dygn
15 - 18 m	825 kr/dygn
18 - 24 m	1 215 kr/dygn
Därefter varje påbörjad 6-metersintervall	390/dygn

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Hedvigholmen och Djuphamnen, Koön 15 april – 30 september *

< 10 m	160 kr/dygn
10-13 m	295 kr/dygn
13-15 m	425 kr/dygn
15-18 m	530 kr/dygn
8-24 m	745 kr/dygn
Därefter varje påbörjad 6-metersintervall	160kr/dygn

*) Övrig tid gäller taxor lågsäsong gästhamnen på Marstrand.

Vinterliggare i Gästhamnen (1 oktober – 15 april)

< 12 x 4 meter	765 kr/månad
>12 x 4 meter	1 275 kr/månad

El tillkommer enligt gällande taxa.

Företagsplatser inom gästhamn (1 september – 31 maj)

Juridisk person verksam i Kungälv kommun som bedriver yrkesmässig verksamhet har möjlighet att ligga i gästhamnen för motsvarande taxa för fast båtplats enligt punkt 10.

Med yrkesmässig verksamhet avses att båten / verksamheten på vatten utgör en högst väsentlig del av företagets totala inkomst. Verksamheten skall vara ett i Kungälv kommun registrerat, momspliktigt företag. Hamnen granskar varje enskild fall.

10. Taxor fasta båtplatser

Hamngatan 33, 442 67 Marstrand

0303-23 99 42 vard 10-12, hamnkontoret@kungalv.se

Avgift för köplats 379 kronor/år

1. Fasta båtplatser

Plats storlek, bredd i meter

1,0 meter	1 633 kr/ år
2,0 meter	3 262 kr/ år
2,5 meter	4 078 kr/ år
3,0 meter	5 712 kr/ år

KUNGÄLV KOMMUN

3,5 meter	6 664 kr/ år
4,0 meter	8 695 kr/ år
2. Bommar vid fasta båtplatser	
4,5 meter	576 kr/ år
6,0 meter	722 kr/ år
8,0 meter	962 kr/ år
10 meter	1 250 kr/ år

11. Taxor Hamnavgiftsavtal

Avtalsobjekt 1, nyttjanderättshavaren äger rätt att nyttja kommunens vattenområde för att bibehålla och underhålla kaj, 546 kr/meter/ år.

Avtalsobjekt 2, Kommunen svarar för drift och underhåll, nyttjanderättshavaren äger rätt att nyttja kommunalt vattenområdet, ytan ska hållas öppen för allmänheten, 546 kr/meter/ år

12. Levandegöra

Styrdokumentet för taxa Marstrands Hamnområde antas av Kommunfullmäktige och efter antagande så återfinns dokumentet på kommunens hemsida.

13. Uppföljning

Styrdokumentet Taxa Marstrands Hamnområde ses över löpande och uppdateras senast var fjärde år. Taxorna indexjusteras årligen med KPI för oktober föregående år. Ändring av taxorna kan ske enligt gällande delegationsordning.

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-11-07

Sida

28 (47)

§ 164/2024

Revidering av taxa Marstrands hamnområde (Dnr KS2024/2120)

Sammanfattning

Den nuvarande taxan för Marstrands hamnområde beslutades i Kommunfullmäktige 2023-12-07.

Sedan den senaste revideringen har förvaltningen uppmärksammat ett behov av att tydliggöra innehållet i den nuvarande taxan. De tydliggörande som förvaltningen anser nödvändiga är punktade nedan.

1. Släp med fordon.
2. Att styrdokumentet även omfattar gästhamn och fasta båtplatser under kapitel ett.
3. En förenkling av taxor som finns för Hedvigsholmen och Djuphamnskajen på Koön.
4. Plats för företag i gästhamn under del av året.
5. Att taxor kan tas på delegationsbeslut
6. Ett förtydligande kring de vikter som samlastningen tar emot.

Förvaltningens förslag till beslut:

Förslag på ny taxa för Marstrands Hamnområde fastställs och gäller från och med 2025-01-01.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Revidering av taxa Marstrands hamnområde

Bilaga KS2024-2120_Revidering Taxa Marstrands Hamnområde 2024

Bilaga Protokollsutdrag - Revidering av taxa Marstrands hamnområde - Utskottet för Samhälle och utveckling

Bilaga Protokollsutdrag - Revidering av taxa Marstrands hamnområde - Kommunstyrelsen

Yrkande

Jonas Andersson (S): Meningen *Outnyttjade resor kan inte sparas till nästkommande år* stryks under punkt 5 i tredje stycket i förslaget till ny taxa.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på Jonas Anderssons (S) yrkande och finner att kommunfullmäktige beslutar att anta yrkandet. Ingen omröstning begärs.

Ordförande ställer därefter proposition på kommunstyrelsens förslag till beslut och finner att kommunfullmäktige beslutar att anta förslaget. Ingen omröstning begärs.

Beslut

1. Taxa för Marstrands Hamnområde fastställs och gäller från och med 2025-01-01.
2. Meningen *Outnyttjade resor kan inte sparas till nästkommande år* stryks under punkt 5 i tredje stycket i förslaget till ny taxa.

KOMMUNFULLMÄKTIGE**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-11-07

Sida

29 (47)

Expedieras till:
Enhetschef Hamn

För kännedom till:

KOMMUNFULLMÄKTIGE

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-11-27

Sida

4 (7)

§ 332/2024

Revidering av taxa Marstrands hamnområde (Dnr KS2024/2120)

Sammanfattning

Ärendet om revidering av taxa Marstrands hamnområde var uppe för beslut vid kommunfullmäktiges sammanträde 2024-11-07, § 164/2024 (KS2024/2120) efter sammanträdet har det uppdagats ett formaliafel vilket inneburit att ledamöterna fått felaktig information då beslutet fattades. I det förslag till styrdokument som skickat med ut angavs att den röda texten i förslaget skulle läggas till och den gröna texten i förslaget skulle tas bort, vilket var felaktigt då det skulle vara det motsatta.

Med anledning av det går ärendet upp på nytt för beslut där ledamöterna får ett korrekt underlag. Förslaget har även justerats utifrån det yrkande som bifölls om vid sammanträdet. I övrigt är inga förändringar mot dåvarande förslag gjorda.

Den nuvarande taxan för Marstrands hamnområde beslutades i Kommunfullmäktige 2023-12-07.

Sedan den senaste revideringen har förvaltningen uppmärksammat ett behov av att tydliggöra innehållet i den nuvarande taxan. De tydliggörande som förvaltningen anser nödvändiga är punktade nedan.

1. Släp med fordon.
2. Att styrdokumentet även omfattar gästhamn och fasta båtplatser under kapitel ett.
3. En förenkling av taxor som finns för Hedvigsholmen och Djuphamnskajen på Koön.
4. Plats för företag i gästhamn under del av året.
5. Att taxor kan tas på delegationsbeslut
6. Ett förtydliggande kring de vikter som samlastningen tar emot.

Förvaltningens förslag till beslut:

1. Förslag på ny taxa för Marstrands Hamnområde fastställs och gäller från och med 2025-01-01.
2. Beslutet innebär att tidigare fattat beslut vid Kommunfullmäktige 2024-11-07 § 164/2024 upphävs.
3. Paragrafen förklaras omedelbart justerat.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Revidering av taxa Marstrands hamnområde
Bilaga Revidering Taxa Marstrands Hamnområde - med ändringar
Bilaga Revidering Taxa Marstrands Hamnområde - färdigt förslag
Bilaga Protokollsutdrag - Revidering av taxa Marstrands hamnområde -
Kommunfullmäktige0

KOMMUNSTYRELSEN**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-11-27

Sida

5 (7)

Förslag till kommunfullmäktige

1. Taxa för Marstrands Hamnområde fastställs och gäller från och med 2025-01-01.
2. Beslutet innebär att tidigare fattat beslut vid Kommunfullmäktige 2024-11-07 § 164/2024 upphävs.
3. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Expedieras till:

Enhetschef Hamn

För kännedom till:

KOMMUNSTYRELSEN

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

Sida

2024-11-27

6 (7)

KOMMUNSTYRELSEN

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-11-27

Sida

4 (7)

§ 332/2024

Revidering av taxa Marstrands hamnområde (Dnr KS2024/2120)

Sammanfattning

Ärendet om revidering av taxa Marstrands hamnområde var uppe för beslut vid kommunfullmäktiges sammanträde 2024-11-07, § 164/2024 (KS2024/2120) efter sammanträdet har det uppdagats ett formaliafel vilket inneburit att ledamöterna fått felaktig information då beslutet fattades. I det förslag till styrdokument som skickat med ut angavs att den röda texten i förslaget skulle läggas till och den gröna texten i förslaget skulle tas bort, vilket var felaktigt då det skulle vara det motsatta.

Med anledning av det går ärendet upp på nytt för beslut där ledamöterna får ett korrekt underlag. Förslaget har även justerats utifrån det yrkande som bifölls om vid sammanträdet. I övrigt är inga förändringar mot dåvarande förslag gjorda.

Den nuvarande taxan för Marstrands hamnområde beslutades i Kommunfullmäktige 2023-12-07.

Sedan den senaste revideringen har förvaltningen uppmärksammat ett behov av att tydliggöra innehållet i den nuvarande taxan. De tydliggörande som förvaltningen anser nödvändiga är punktade nedan.

1. Släp med fordon.
2. Att styrdokumentet även omfattar gästhamn och fasta båtplatser under kapitel ett.
3. En förenkling av taxor som finns för Hedvigsholmen och Djuphamnskajen på Koön.
4. Plats för företag i gästhamn under del av året.
5. Att taxor kan tas på delegationsbeslut
6. Ett förtydliggande kring de vikter som samlastningen tar emot.

Förvaltningens förslag till beslut:

1. Förslag på ny taxa för Marstrands Hamnområde fastställs och gäller från och med 2025-01-01.
2. Beslutet innebär att tidigare fattat beslut vid Kommunfullmäktige 2024-11-07 § 164/2024 upphävs.
3. Paragrafen förklaras omedelbart justerat.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Revidering av taxa Marstrands hamnområde
Bilaga Revidering Taxa Marstrands Hamnområde - med ändringar
Bilaga Revidering Taxa Marstrands Hamnområde - färdigt förslag
Bilaga Protokollsutdrag - Revidering av taxa Marstrands hamnområde -
Kommunfullmäktige0

KOMMUNSTYRELSEN**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

2024-11-27

Sida

5 (7)

Förslag till kommunfullmäktige

1. Taxa för Marstrands Hamnområde fastställs och gäller från och med 2025-01-01.
2. Beslutet innebär att tidigare fattat beslut vid Kommunfullmäktige 2024-11-07 § 164/2024 upphävs.
3. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Expedieras till:

Enhetschef Hamn

För kännedom till:

KOMMUNSTYRELSEN

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum

Sida

2024-11-27

6 (7)

KOMMUNSTYRELSEN

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Justeras sign

From: Morgan Persson
Sent: Tue, 1 Oct 2024 10:08:50 +0000
To: Oskar Engdahl
Cc: elisabeth.mattson@kungalv.se; thomas.loong@telia.com
Subject: Entledigande av uppdrag!

Varsam: Detta är ett meddelande från en extern avsändare. Öppna inte länkar eller bilagor om du är osäker på avsändaren eller innehållet.

Till Kommunfullmäktige, Kungälv's kommun
Att: Oskar Engdahl

2024-10-01

Undertecknad önskar bli entledigad från uppdraget som 2 vice ordförande i sociala myndighetsnämnden från den 5 december 2024.

Mvh

Morgan Persson (L)

Entledigande

Härmed avsäger jag, Marie-Charlotte Steen, med

Personnummer [REDACTED] mig min plats som ledamot i kommunfullmäktige/

nämnd för Sverigedemokraterna i Kungälv kommun.

6-11-2024

Datum

Skövde

Ort

Signatur

Marie-Charlotte Steen

Namnförtydligande

Denna behandling '18 Val av ersättare till ombud i AB Kongahälla' har inget tjänsteutlåtande.

**KUNGÄLV
KOMMUN**

Sid 1 (1)

Tjänsteskrivelse

Handläggarens namn
Oskar Engdahl

2024-11-28

Val av ersättare i kommunstyrelsen (Dnr KS2024/2650-1)

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har att utse en ny ersättare till kommunstyrelsen där platsen för närvarande är vakant.

Förslag till beslut

1. Till ny ersättare i kommunstyrelsen utses NN.

Oskar Engdahl
kommunsekreterare

Expedieras till:

Nämndsekreterare
Soltak AB
Jonna Bakkum
Internservice
För kännedom till: